

Recursos complementarios

PRIMEIRO CURSO

Recursos complementarios 1, para 1.º curso de Educación Primaria é unha obra colectiva concibida, deseñada e creada no Departamento de Edicións Educativas de Santillana Educación, S. L. / Edicións Obradoiro, S. L. , dirixido por **Antonio Brandi Fernández** e **Ana María Guerra Cañizo**.

Na súa elaboración participou o seguinte equipo:

TEXTOS

Xoán L. Bendaña (Para ler. Para escribir. Recursos literarios).

José Antonio Almodóvar (Números a la carta).

Anna Szewczyk (Programa plurilingüe).

Antonio Vallés (Fichas de Educación emocional).

José Luis Riva (Desenvolvemento da intelixencia).

ILUSTRACIÓN

Rosanna Crespo (Recursos literarios).

Marimar Ferrero (Números a la carta).

Javier Hernández (Programa plurilingüe).

Antonio Aragüez (Fichas de educación emocional).

Domènec Bladé (Desenvolvemento da intelixencia).

EDICIÓN

Lola Núñez (edición executiva)

Arancha Méndez

Xoán L. Bendaña

DIRECCIÓN DO PROXECTO

Mercedes Rubio

DIRECCIÓN E COORDINACIÓN EDITORIAL DE PRIMARIA

Maité López-Sáez

Dirección de arte: José Crespo.

Proxecto gráfico: Estudio Pep Carrió.

Xefa de proxecto: Rosa Marín.

Coordinación de ilustración: Carlos Aguilera.

Xefe de desenvolvemento de proxecto: Javier Tejeda.

Desenvolvemento gráfico: Rosa Barriga, Olga de Dios, Julia Ortega Peralejo,
Raúl de Andrés e Jorge Gómez.

Dirección técnica: Ángel García Encinar.

Coordinación técnica: Fran Ameixeiras e Ángeles Bárzano.

Confección e montaxe: Paloma Espejo e Luis González.

Asesoramento lingüístico: Xavier Pais, Isabel Arca e Xoán L. Bendaña.

© 2014 by Santillana Educación, S. L. / Edicións Obradoiro. S. L.

Entrecercas, 2

15705 Santiago de Compostela

Printed in Spain

CP: 535849

A presente obra está protexida polas leis de dereitos de autor e a súa propiedade intelectual correspóndelle a Obradoiro / Santillana. Aos seus lexítimos usuarios só lles está permitido realizar fotocopias para o seu uso como material de aula. Queda prohibida calquera utilización fóra dos usos permitidos, especialmente aquela que teña fins comerciais.

Presentación

Recursos complementarios

Recursos complementarios é un compendio de materiais que contén seccións variadas para cada unha das áreas do currículo. A característica esencial deste material é a flexibilidade, xa que ao estar organizado en fichas independentes, permite a posibilidade de axustalo á planificación de cada profesor ou profesora e ás necesidades individuais de cada alumno.

O nivel de dificultade das fichas do material está axustado ás capacidades que van adquirindo os alumnos en cada momento do curso, co fin de permitir un traballo cada vez máis autónomo.

As actividades pertencen a dous grandes bloques:

1. Habilidades e coñecementos básicos do primeiro curso de Educación Primaria (fichas de lectura e de escritura, numeración e operacións, programa plurilingüe e recursos literarios).
2. Desenvolvemento persoal e mellora das propias capacidades (educación emocional e desenvolvemento da intelixencia).

Recursos complementarios ofrece unha gran variedade de propostas que poden ser aplicadas en situacións educativas moi diversas:

- Como práctica complementaria na aula.
- Como material para o desenvolvemento de programas especiais propostos polo profesor.
- Como exercicios para realizar na casa, que permitan a implicación da familia no proceso de aprendizaxe dos nenos.
- En calquera contexto que precise unha práctica rigorosa e sistemática para o avance do proceso de aprendizaxe.

Recursos complementarios é, en definitiva, un material que enriquece a oferta de Santillana para o primeiro curso de Educación Primaria e que proporciona ao profesorado unha ferramenta de gran riqueza para o desenvolvemento da súa programación.

Índice

Para ler	7
Para escribir	39
Recursos literarios	121
Números a la carta	145
Programa plurilingüe. Ciencias Sociais e Ciencias da Natureza	183
Fichas de Educación emocional	203
Fichas para o desenvolvemento da intelixencia	217

Para ler

Presentación

As **fichas Para ler** reforzan a aprendizaxe da lectura. Inclúese unha ficha de lectura de palabras e oracións para cada fonema do método de lectoescritura, seguindo a orde en que se presentan no proxecto **Saber facer para primeiro curso de Educación Primaria**.

Se o profesor ou a profesora así o considera, estas fichas poden utilizarse para ler na casa, de xeito que a familia participe no proceso de aprendizaxe da lectura dos alumnos. Por este motivo, inclúese en todas elas un cadro de valoración, en que os familiares poden transmitirle ao profesor as observacións que consideren pertinentes.

Índice

Para ler

O P e o M	10
O L	11
O S	13
O T	15
O D	16
O N	17
O F	18
O R (son forte)	19
O H	20
O N H	21
O C e o Q U	22
O R (son suave)	23
O G e o G U	24
O B	25
O V	26
O Z e o C	27
O X	28
O L L	29
O Ñ	30
O C H	31
Grupos pr e pl	32
Grupos br e bl	33
Grupos cr e cl	34
Grupos gr e gl	35
Grupos fr e fl	36
Grupos tr e dr	37

Nome _____ Data _____

rapá	ré	ripa	rió
ripí	Pepe	Pipo	Pepa
rupa	meu	miau	mamá
amo	momia	mimo	Meme
romo	ruma	mapa	ropa

Pepa rapou a rapa.

Mamá ura a Pepe.

Amo a meu rapá.

Meme oía a Pepa.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____

_____

Nome _____ Data _____

lupa

pole

lila

ola

ala

lima

aula

leoa

pelo

lume

lúa

lama

malo

pamela

pomelo

Paula

Lolo

Lupe

polo

Amalia

Mila e a mula.

Amelia e a pola.

Emilio e a papoula.

Pili ulia o aleli.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

 Leu sen problemas. Leu con esforzo. Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

mel

mal

mil

pel

mel

Elma

palmo

lúa

alma

polpa

palma

papel

O papel e a palma.

O mel e o pomelo.

A lúa e o puma.

A mula ulia mal.

Elma le o mapa.

Paola palpa o papel.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

sol

salsa

sapo

piso

sal

mesa

asa

solo

liso

pisa

sopa

selo

Elisa

sala

siso

Sole

aseo

masa

pesa

Samuel

Samuel pasou á sala.

O oso pisou o sapo.

Luisa ole a masa.

Susi asómase e sae ao sol.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

osos

pés

seis

ás

aspa

máis

pasos

lesma

lapis

pisos

pías

espeso

Luís

asma

meus

moas

Espe

Ismael

espía

espuma

Ai, as moas!

Ismael pisou as pasas.

Luís pela seis promelas.

A salsa é moi espesa.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____

_____

Nome _____ Data _____

tose

peto

pato

tío

pito

tema

tila

toupa

Teo

tomate

maleta

moto

pastel

palote

pelota

salto

Telma

multa

estatua

piloto

Maite sae ao patio.

Tomás toma leite.

A tía Tula tapa a pota.

Pati salta moi alto.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

 Leu sen problemas. Leu con esforzo. Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

dous

dado

Edu

dalia

dátil

doado

saúdo

asado

medusa

todo

dedo

medias

pomada

moeda

pedal

dálmata

espada

diadema

Adela

soldado

Adelaida despediuse de Dimas.

O dedal está no dedo.

O diadema de Delia é de seda.

Eladio toma dátiles todos os días.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

man

pano

nota

pena

asno

diana

nó

anano

punto

outono

tenda

lata

Antón

mantel

saltón

dentes

menta

Natalia

onda

diante

A sandía é un alimento moi san.

As sandalias de Dani están no salón.

O oso panda e o mono son animais.

A senda do monte é empinada.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

fol

fideos

fame

faiado

fila

fonte

fondo

feo

elfo

filetes

mofeta

fume

Felisa

funil

elefante

teléfono

fama

estufa

defensa

fantasía

A funda do sofá é feísima.

A estufa de Sofía fai fume.

Filipe enfadouse e non foi á festa.

A familia de Fátima é moi famosa.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

ra   ruleta   roupa   Rodolfo

raposo   Ramón   risa   remo

erre   rama   serra   marrón

raio   torrada   ferro   terrina

Rosa   turrón   terreo   radiante

A moto de Reme é moi ruidosa.

Rafa derramou o tarro de mel.

O parrulo ten a pata rota.

Roi está remando no río.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

 Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____
_____

Nome _____ Data _____

humano hindú home hospital

holandés hipopótamo hora himno

hipopótamo hotel hórreo Hipólito

hematoma honra humidade Helena

hiena húmido hipnose honesto

Hai hóspedes no hostal.

Helena saíu do hospital.

Hipólito é un home honesto.

O hipopótamo está nun sitio húmido.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas. Leu con esforzo. Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____

_____

Nome _____ Data _____

unha

unhas

nunha

nunhas

dunha

dunhas

Antón foi a unha festa.

O neno pinta unhas pantasma.

Lois está nunha tenda.

Helena leu unhas notas.

Rosa deume unha lupa.

Eu son dunha aldea.

Delia fala dunhas nenas doentes.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

café

coco

escola

conto

penca

cometa

maqueta

Quique

foco

caimán

cunca

camiseta

pataca

paquete

quimono

estanque

quente

esquimó

mosquito

esquí

Encántame o caldo quente!

Cosme ten unha raqueta.

Naquela casa hai cans.

Quen foi ao quiosco da esquina?

VALORACIÓN DA FAMILIA:

 Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

pera   madeira   leira   caramelo

lira   tesouro   puré   Aldara

cor   pintor   torta   leopardos

porta   Artur   parede   tesoiras

forno   porteiro   armario   serea

Irea e Carme dormen nunha liteira.

O pescador tirou a cana ao río.

Na area hai unha áncora.

Puri mercou un caldeiro amarelo.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

goma

gotas

agua

foguete

quiso

meiga

lagoa

espaquetes

Miguel

gato

sangue

lingua

guía

regalo

ganso

cogomelo

guantes

auga

alugar

algodón

Gago regala figos aos seus amigos.

Con ese gorro estás guapísima!

Águeda toca a guitarra estupendamente.

Os foguetes estalan seguidos.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

bufo

bola

árbore

labios

botón

balón

batido

boca

cabalo

butaca

bigotes

bailar

nube

banco

bágoas

Bieito

berro

barra

Bárbara

bubela

Belén baila enriba do banco.

O barco ten unha bandeira pirata.

O burro e o cabalo beben auga.

As botas de Tobías son moi bonitas.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

vaca

uvas

vasoira

Silvia

violín

venda

ovo

Verónica

volver

gaviota

neve

verán

avó

avión

vagalume

valente

novo

cova

venres

voda

O vento move o viraventos.

O uniforme de Vitor é verde.

Na vila venden verduras.

Imos ver unha película de vampiros.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

azul

louza

pozo

Lucía

cisne

azucres

cinza

terraza

ourizo

noces

almorzo

cenoria

celeste

lanza

mazá

céspede

anzol

cazador

cinto

Lourenzo

Icía limpa o caso.

A nena ten un lazo no pescozo.

O ceo é de cor azul.

O zume de mazá é o meu favorito.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

xersei taxi peixe auxilio

xabón éscito buscaina Maxi

Félix osixeno laranxa xilófono

Uxia xabaril Xián xanela

Xoel ascuda exame xornal

Na excursión vimos unha xirafa.

Álex e Xoana xogan xuntos ao tenis.

Onte comín un queixo excelente.

O saxofón de Xela úese ao lonxe.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas. Leu con esforzo. Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____

_____

Nome _____ Data _____

folla

vella

coello

espello

tellado

culler

ollo

mollar

filloa

xeonllo

mexillón

allo

tellado

Guille

vermello

billa

tortilla

abella

galleta

millo

Guillherme conseguiu a medalla de ouro.

Esta toalla está mollada.

O pallaso mirouse no espello.

A ovella paze onda o espantalho.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

muíño   Martiño   cocíña   galiña

Íñigo   uña   andoriña   fariña

baño   soño   golfinho   adiviña

mariño   fociño   xoaniña   bañeira

castaña   raiña   cegoña   piñeiro

Toño toca as ferreñas.

A andoriña fai o seu niño.

A miña nova compañeira é Begoña.

Esta piña está cargada de piñóns.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

choiva

choza

charco

chispa

China

parche

chan

chourizo

coche

chapa

Chema

pechadura

moucho

cuncha

chapeu

cacharro

chaira

cacheira

marcha

chaquetón

O chocolate con churros está boísimo!

Chelo contou un chiste moi divertido.

Colga a chaqueta na percha.

As fichas do parchís perdéronse.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

prata

presa

pluma

praça

sempre

compra

sopro

pradaria

aplause

príncipe

primeiro

pregón

placa

primavera

planeta

promesa

templo

planta

Prudencio

prenda

Priscila pasea pola praia.

Plácido comprou pratos de plástico.

Gañamos o primeiro premio!

A miña prima cumpriu a promesa.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

 Leu sen problemas. Leu con esforzo. Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

brazo	blusa	cable	lebre
bloque	Braulio	lombriga	moble
brinde	libro	feble	sombra
nobre	Bruno	branco	cable
brusca	público	horrible	timbre

As cabras brincan no monte.

O bruco le un libro sobre apócemas.

O carpinteiro fabrica mobles de madeira.

Breixo é un rapaz moi amable.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

clase	crista	crías	Claudia
crema	tecla	clave	croquetas
cliente	cristal	bicicleta	Clotilde
chromo	Cristina	clínica	cravo
cru	crocodilo	clarinete	cremalleira

Clemente escribiu un conto increíble.

O acróbata cruza o cable en bicicleta.

Preto do cruceiro hai un club de tenis.

Ese cliente pediu un bote de crema.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

Nome _____ Data _____

ogro

globo

grampas

inglés

igliú

grupo

grande

glaciar

grilo

xungla

grazas

congreso

regra

glorieta

segredo

Gregorio

gladiolo

grilanda

Graciela

gladiador

Gloria é unha rapaza graciosa e alegre.

Plantaron gladiolos nesa glorieta.

Greta regaloume unha gravata gris.

Debuxei un igliú co compás e a regra.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____
_____

Nome _____ Data _____

frio

flor

frase

flocos

freo

francés

flotador

inflador

flan

fresco

flanela

africano

fronte

flexo

frecha

flamengo

camuflaxe

Alfredo

afluente

arrefriado

Francisco puxo na mesa o floreiro.

Froilán mete o flan no frigorífico.

Flora ten un cofre cheo de disfraces.

Flavia ofreceume un batido de framboesa.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.

Leu con esforzo.

Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____
_____

Nome _____ Data _____

tres   madriña   troita   tractor

letra   trinta   trasno   Leandro

tronco   tren   cadro   padre

dragón   vidro   Patricia   catedral

Hadrián   Pontevedra   madrugar   edredón

O triciclo de Einés estragouse coa choiva.

O dragón ten uns dentes tremendos.

Pedro fai trucos de maxia no circo.

Trini fixo dúas trenzas no pelo.

VALORACIÓN DA FAMILIA:

Leu sen problemas.   Leu con esforzo.   Tivo moitas dificultades.

Observacións:

_____
_____

Fichas

Para escribir

Presentación

O material **fichas Para escribir** presenta unha ficha de escritura de sílabas, palabras e oracións para cada fonema, tanto en pauta coma en cuadrícula. Estas fichas tamén seguen a progresión do método de lectoescritura do **Proxecto Saber Facer** e propóñense como material de reforzo da escritura, para ser utilizadas ben na clase ou ben na casa.

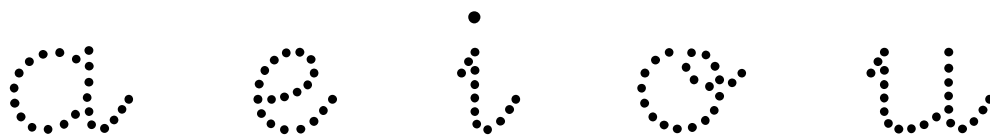

Índice

Fichas de caligrafía

As vogais	42	O V	76
O P	44	O Z	78
O M	46	O C (ce, ci)	80
O L	48	O X	82
O S	50	O LL	84
O T	52	O Ñ	86
O D	54	O CH	88
O N	56	Grupo pr.....	90
O F.....	58	Grupo pl	92
O R (son forte)	60	Grupo br	94
O H	62	Grupo bl	96
O NH	64	Grupo cr.....	98
O C (ca, co, cu)	66	Grupo cl	100
O QU	68	Grupo gr	102
O R (son suave)	70	Grupo gl	104
O G e o GU	72	Grupos fr e fl	106
O B	74	Grupos tr e dr	108

Nome _____ Data _____

i i i i i i i i i i i i

I I I I I I I I I I I I

e e e e e e e e e e e e

E E E E E E E E E E E E

a a a a a a a a a a a a

A A A A A A A A A A A A

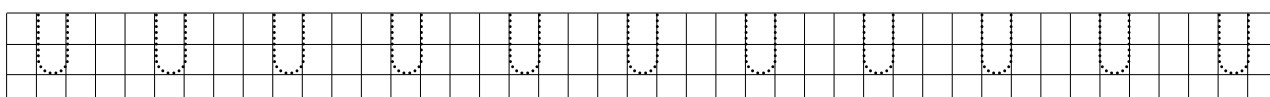
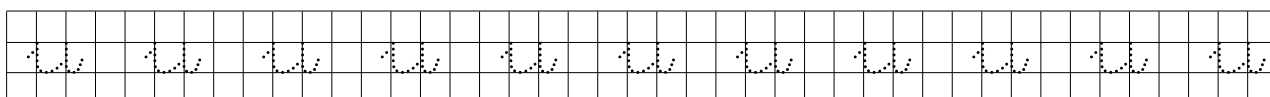
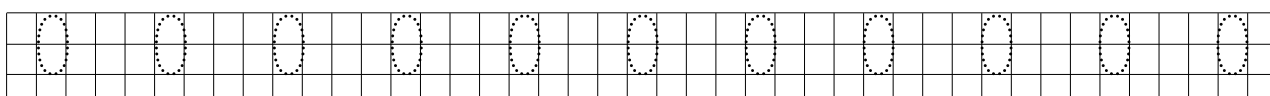
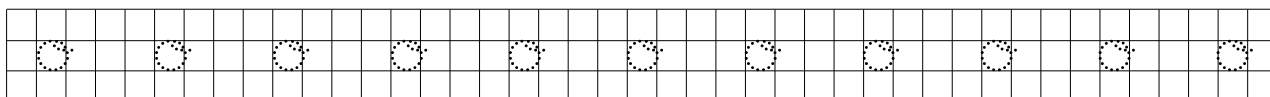
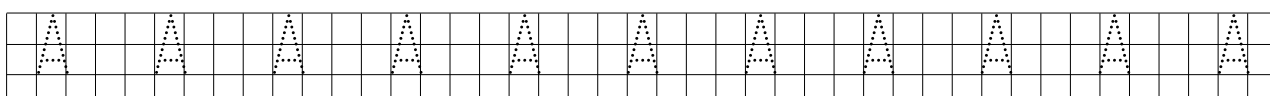
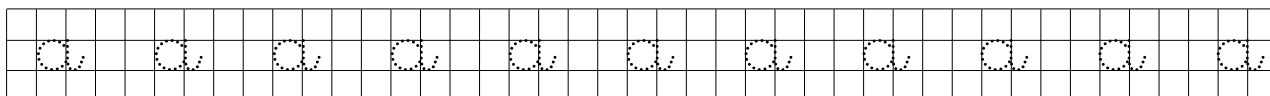
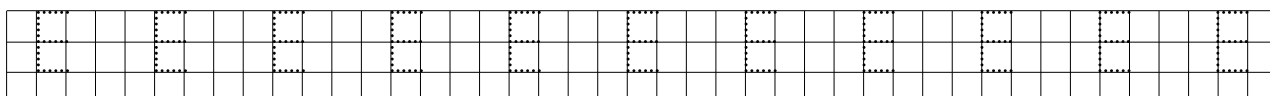
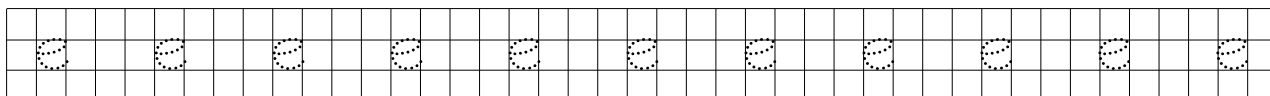
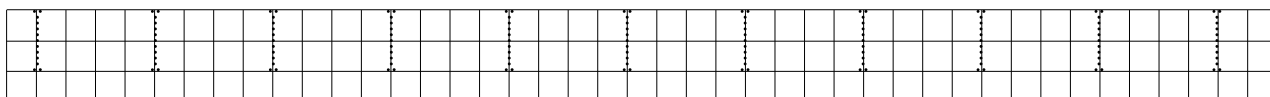
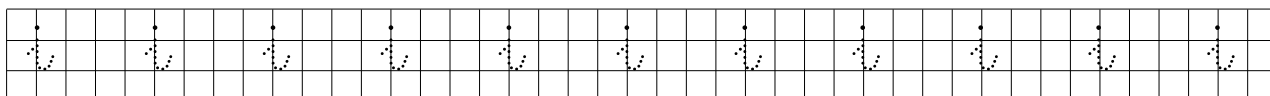
o o o o o o o o o o o o

O O O O O O O O O O O O

u u u u u u u u u u u u

U U U U U U U U U U U U

Nome _____ Data _____

Nome _____ Data _____

p p p p p p p p

P P P P P P P P

pa pe po pu pi pa pe po

Pa Pe Po Pu Pi Pa Pe Po

né papá pipa Pepe Pena

_____

pipa Pipo Pipo una

_____

Pipa, Pepe, Pipo e papá.

_____

Papá una a Pipo.

_____

Nome _____ Data _____

p p p p p p p p p

P P P P P P P P P P P

pa pe po pu pi pa pe

Pa Pe Po Pu Pi Pa Pe

né papá pira Pepe Pepa

pupa Pino Peno upa

Pepa, Pepe, Pino e papá.

Papá upa a Pino.

Nome _____ Data _____

m m m m m m

M M M M M M

mo mi me ma mu mo

Mo Mi Me Ma Mu Mo

mamá mapa Mimi mimo

_____

Momo meu Meme ama

_____

A mamá ama a Mimi.

_____

Mimi ama a Momo.

_____

Nome _____ Data _____

m m m m m m m m

M M M M M M M M

me mi me ma mu mo

Me Mi Me Ma Mu Mo

mamá mapa Mimí mimo

Momo meu Meme ama

A mamá ama a Mimí.

Mimí ama a Momo.

Nome _____ Data _____

l l l l l l l l l

L L L L L L L L L

le la lo li lu Le La Lo Li

el al ol il ul el al ol il

a lupa o olmo Lola Lulú

o polo o mel a lima

Lulú ole o mel.

Lupa le o papel.

Nome _____ Data _____

l l l l l l l l l l l

L L L L L L L L L L L L L

le la lo li lu Le La Lo Li

el al ol il ul el al ol il

a lupa o olmo Lola Lulú

o polo o mel a lima

Lulú ole o mel.

Lupa le o papel.

Nome _____ Data _____

o o o o o o o o o

s s s s s s s s s

si se su so sa Si Se Su

is es us os as is es us

a sopa o piso o Sol

_____

Samuel o seis as mesas

_____

Elisa usa o lapis.

_____

O oso pasea ao sol.

_____

Nome _____ Data _____

o o o o o o o o o o o

s s s s s s s s s s s

oi oa ou oo oa Si Se Su

io eo ua to ao io eo ua

a sopa o piso o Sol

Samuel o seis as mesas

Elisa usa o lapis.

O oso pasea ao sol.

Nome _____ Data _____

t t t t t t t t

T T T T T T T T

ti tu te to ta ti tu te

Ti Tu Te To Ta Ti Tu Te

Tomé o pato a lata

_____

a moto Teo a toupa Tito

_____

Mateo toma o té.

_____

Tomé asa os tomates.

_____

Nome _____ Data _____

t t t t t t t t t t t

T T T T T T T T T T T

ti tu te to ta ti tu te

Ti Tu Te To Ta Ti Tu Te

Tomé o pato a lata

a moto Teo a toupa Tito

Mateo toma o té.

Tomé asa os tomates.

Nome _____ Data _____

d d d d d d d d d

D D D D D D D D D

de di da do du de di da

De Di Da Do Du De Di Da

o día o diadema Delia

_____

os dedos o medo todos

_____

Delia pediu medio tomate.

_____

Dido deu-me o sal.

_____

Nome _____ Data _____

d d d d d d d d d d d

D D D D D D D D D D D

de di da do du de di da

De Di Da Do Du De Di Da

o día o diadema Delia

os dedos o medo todos

Delia pediu medio tomate.

Dido deume o sal.

Nome _____ Data _____

n n n n n n n n

N N N N N N N N

no ni nu na ne No Ni Nu

on in un on in un

Nadia ten un panno.

_____

Ana ten un dominó.

_____

Daniel ten unha diana.

_____

Antón ten un limón.

_____

Nome _____ Data _____

n n n n n n n n n n

N N N N N N N N N N

no ni nu na ne No Ni Nu

on in un an en on in un

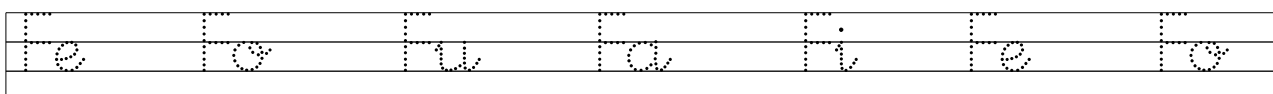
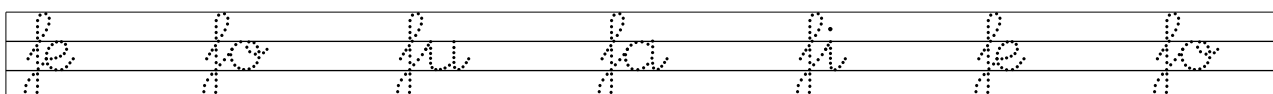
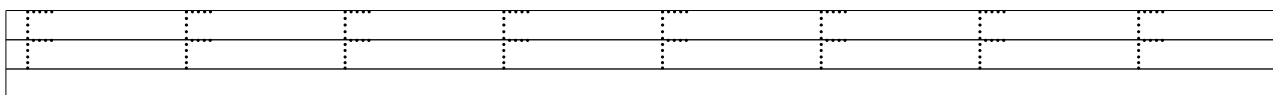
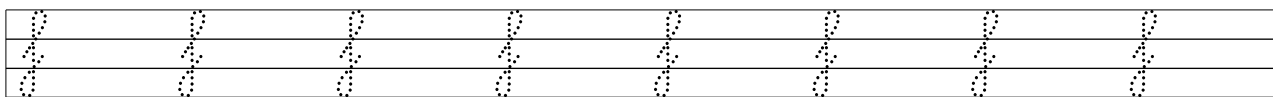
Nadia ten un pamo.

Ana ten un dominó.

Daniel ten unha diana.

Antón ten un limón.

Nome _____ Data _____

Fátima sentou no sofá.

Filipe tomou um filete.

Fidel foi a unha festa.

O elefante foi de paseo.

Nome _____ Data _____

f f f f f f f f f f f

F F F F F F F F F F F

fe fo fu fa fi fe fo

Fe Fo Fu Fa Fi Fe Fo

Fátima sentou no sofá.

Filipe tomou un filete.

Fidel foi a unha festa.

O elefante foi de paseo.

O R (son forte)

Nome _____ Data _____

o o o o o o o o o

R R R R R R R R R

re ro ri ra ru erre erra erro

Re Ro Ri Ra Ru Re Ro Ri

O rato está na torre.

_____

O parrulo está no rio.

_____

Rosa está na serra.

_____

Rafael está en Roma.

_____

Nome _____ Data _____

n n n n n n n n n n n

R R R R R R R R R R R R R

ne no ni na nu erne enna

Re Ro Ri Ra Ru Re Ro Ri

O rato está na torre.

O parrulo está no rio.

Rosa está na serra.

Rafael está em Roma.

Nome _____ Data _____

h h h h h h h h h

H H H H H H H H H

ha he hu hi ho ha he hu

Ha He Hu Hi Ho Ha He Hu

Hai dous hipopótamos.

Hipólito foi a un hotel.

O hindú sabe a hora.

Helena pintou a hiena.

Nome _____ Data _____

h h h h h h h h h

H H H H H H H H H

ha he hu hi ho ha he hu

Ha He Hu Hi Ho Ha He Hu

Hai dois hipopótamos.

Hipólito foi a um hotel.

O hindú sabe a hora.

Helena pintou a hiena.

Nome _____ Data _____

nh nh nh nh nh nh nh

unha nunha dunha dunhas

Noa ten unha moa mal.

Lupe ten unhas lentes.

Eu son dunha aldea.

Teo está nunha festa.

Eles falan dunhas teas.

Nome _____ Data _____

nh nh nh nh nh nh

unha nunha dunha

Noa ten unha moa mal.

Lupe ten unhas lentes.

Eu son dunha aldea.

Teo está nunha festa.

Eles falan dunhas teas.

Nome _____ Data _____

c c c c c c c c c c

C C C C C C C C C C

ca co cu ca co cu ca co cu

Ca Co Cu Ca Co Cu Ca Co Cu

O capitán foi a Cospeito.

_____

Paco come no cole.

_____

O médico está contento.

_____

Carne está no comedor.

_____

Nome _____ Data _____

o o o o o o o o o o o

O O O O O O O O O O O

oa oa oa oa oa oa oa oa oa

Oa Oa Oa Oa Oa Oa Oa Oa

O capitán foi a Cospeito.

Paco come no cole.

O médico está contento.

Carme está no comedor.

Nome _____ Data _____

q q q q q q q q q

Q Q Q Q Q Q Q Q Q

que qui que qui que qui

Que Qui Que Qui Que Qui

Quique usa a máquina.

_____

O esquío non descansa.

_____

Aquí hai mosquitos.

_____

Roque saca a raqueta.

_____

Nome _____ Data _____

q q q q q q q q q q

Q Q Q Q Q Q Q Q Q Q

que qui que qui que qui

Que Qui Que Qui Que Qui

Quique usa a máquina.

O esquió non descansa.

Aquí hai mosquitos.

Roque saca a raqueta.

Nome _____ Data _____

oro ora ere iri uir oro ora

or ol er il ur ol ol

Iria merendou pouco.

_____

Noa rega as margaridas.

_____

É unha pulseira de ouro.

_____

O armario é de madeira.

_____

María é mariscadora.

_____

Nome _____ Data _____

oro ora ere in un ora ora

or or en in un or or

Iria merendou pouco.

Noa rega as margaridas.

É unha pulseira de ouro.

O armario é de madeira.

María é mariscadora.

Nome _____ Data _____

g g g g g g g g g

G G G G G G G G G

ga go gu que qui ga go gu

Ga Go Gu Que Qui Ga Go Gu

Miguel é un mago.

_____

Olga regaloume o gorro.

_____

O galo canta cos amigos.

_____

O gato sacou a lingua.

_____

Nome _____ Data _____

g g g g g g g g g g g

o o o o o o o o o o o

ga go gu que qui ga go gu

Oa Oe Ou Oue Oui Oa Oe Ou

Miguel é un mago.

Olga regaloume o gorro.

O galo canta cos amigos.

O gato sacou a lingua.

Nome _____ Data _____

b b b b b b b b b

B B B B B B B B B

be bo bi ba bu be bo bi

Be Bo Bi Ba Bu Be Bo Bi

O burro come herba.

_____

Bieito está no bosque.

_____

O bufo dorme de día.

_____

Ana subiu a unha árbore.

_____

Nome _____ Data _____

b b b b b b b b b b

B B B B B B B B B B

be bo bi ba bu be bo bi

Be Bo Bi Ba Bu Be Bo Bi

O burro come herba.

Bieito está no bosque.

O bufo dorme de día.

Ana subiu a unha árbore.

Nome _____ Data _____

o o o o o o o o o

V V V V V V V V V

oo oa oi oe ou oo oa oi

Vo Va Vi Ve Vu Vo Va Vi

Ten un ramo de violetas.

Vimos dous avións.

Quero un vaso de batido.

O corvo vai á cova.

Nome _____ Data _____

o o o o o o o o o o o

v v v v v v v v v v v

oo oa oi oe ou oo oa oi

Vo Va Vi Ve Vu Vo Va Vi

Ten un ramo de violetas.

Vimos dous avións.

Quero un vaso de batido.

O corvo vai á cova.

Nome _____ Data _____

z z z z z z z z z

Z Z Z Z Z Z Z Z Z

zo zo zo zo zo zo zo zo zo

Zo Zo Zo Zo Zo Zo Zo Zo Zo

Zoilo bebeu un zume.

O ourizo toma mazás.

Gústame o arroz.

Os zapatos son azuis.

Nome _____ Data _____

z z z z z z z z z z z

Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z

za zo zu za zo zu za zo

Za Zo Zu Za Zo Zu Za Zo

Zoilo bebeu un zumme.

O ourizo toma mazás.

Gústame o arroz.

Os zapatos son azuis.

Nome _____ Data _____

ce ci ce ci ce ci ce ci

Ce Ci Ce Ci Ce Ci Ce Ci

Ledicia foi ao cine.

_____

Celia viu un cervo.

_____

Vicente fai a cea.

_____

No cesto hai cenorias.

_____

O cisne ceou cereais.

_____

Nome _____ Data _____

ce ci ce ci ce ci ce ci

Ce Ci Ce Ci Ce Ci Ce Ci

L edicia foi ao cine.

C elia viu un cervo.

V icente fai a cea.

N o cesto hai cenorias.

O cisme ceou cereais.

Nome _____ Data _____

oo oo oo oo oo oo oo oo oo

X X X X X X X X X

ooi ooi ooi ooi ooi Xoi Xi Xa Xe

ooc ioc aoc eoc uoc ooc ioc aoc eoc

Uxia foi de excursión.

_____

O taxista chámase Xosé.

_____

A peixeira ten xoubas.

_____

Onte ceei queixo fresco.

_____

Nome _____ Data _____

oo oo oo oo oo oo oo oo oo oo

X X X X X X X X X X

ooe ooi ooa ooe oou Xe Xi Xa

eoo loo aoo eoo uoo eoo loo aoo

U oía foi de excursión.

O taxista chámase Xosé.

A peixeira ten acoubas.

Onte ceei queixo fresco.

Nome _____ Data _____

lla lle llo lli llu lla

Lla Lle Llo Lli Llu Lla

A Guille déronlle filloas.

O coello colleu cenorias.

A toalla está mollada.

O tellado é vermello.

O pallaso come lentellas.

Nome _____ Data _____

lla lle llo lli lli lla

Lla Lle Llo Lli Lli Lla

A Guille déronlle filloas.

O coello colleu cenorias.

A toalla está mollada.

O tellado é vermello.

O pallaso come lentellas.

Nome _____ Data _____

ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ

Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ

ña ñe ñi ño ñu ña ñe

Ña Ñe Ñi Ño Ñu Ña Ñe

A piña ten piñóns.

No piñeiro hai un niño.

Vin castañas na cociña.

A xacaniña usa a xaciña.

Nome _____ Data _____

ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ ñ

Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ Ñ

ña ñe ñi ño ñu ña ñe

Ña Ñe Ñi Ño Ñu Ña Ñe

A piña ten piñóns.

No piñeiro hai un niño.

Vin castañas na cocina.

A cocina voa a cocina.

Nome _____ Data _____

cho che chi chu cha cho che

Cho Che Chi Chu Cha Cho Che

Chano leva chaqueta.

Charo toma chocolate.

Nacho mira a cheminea.

Chelo cortou o chourizo.

A Chus mollouna a chuvia.

Nome _____ Data _____

cho che chi chu cha cho

Cho Che Chi Chu Cha Cho

Chano leva chaqueta.

Charo toma chocolate.

Nacho mira a cheminea.

Chelo cortou o chourizo.

A Chus mollouna a chuvia.

Nome _____ Data _____

No prado hai cipreses.

_____

O leopardo corre á presa.

_____

A miña prima foi á praza.

_____

O parque é precioso.

_____

O profesor foi porteiro.

_____

O primeiro ten premio.

_____

Nome _____ Data _____

A planta é de plástico.

_____

_____

A pulseira tem plumas.

_____

_____

O explorador aplaudiu.

_____

_____

No papel pintei um peixe.

_____

_____

No palco hai unha placa.

_____

_____

O noso planeta é amplo.

_____

_____

Nome _____ Data _____

A planta é de plástica.

A pulseira ten plumas.

O explorador aplaudiu.

No papel pintei un ratón.

No ratón hai unha placa.

O noso planeta é amplo.

Nome _____ Data _____

Berta abrochou o abrigo.

A cabra comeu o fiote.

Vin barcos en Burela.

A bruxa leva sombrero.

Brais abriu a librería.

Barbana deu-me un sobre.

Nome _____ Data _____

No mobile hai cables.

Balduino foi á biblioteca.

Levo posto un cascabel.

A blusa está no balcón.

O público foi moi amable.

A bolsoneta é feble.

Nome _____ Data _____

No mobile hai cables.

Balbino foi á biblioteca.

Levo neste un cascabel.

A blusa está no balcón.

O público foi moi amable.

A bolboreta é feble.

Nome _____ Data _____

Cristina pegou os croques.

Cristóbal colleu un croio.

Carlota vai moi cargada.

As croquetitas son de carne.

A carteira é de Carlos.

Creo que tes unha carta.

Nome _____ Data _____

Claudia toca o clarinete.

_____

Clara monta en bicicleta.

_____

Clemente falou co cliente.

_____

Compreei calcetíns novos.

_____

Hai caldo de carne.

_____

Claudio non tivo a culpa.

_____

Nome _____ Data _____

Claudia toca o clarinete.

Clara monta en bicicleta.

Clemente falou co cliente.

Compreei calzetíns novos.

Hai caldo de carne.

Claudio non tivo a culpa.

Nome _____ Data _____

O congreso era grande.

_____

Ver a gruta é gratis.

_____

Gregorio está moi alegre.

_____

Na granxa hai grilos.

_____

O ogro é moi gracioso.

_____

A grúa é de cor gris.

_____

Nome _____ Data _____

O congreso era grande.

Ver a gruta é gratis.

O regoio está moi alegre.

Na granxa hai grilos.

O ogro é moi gracioso.

A grúa é de cor gris.

Nome _____ Data _____

Gloria viaxou en globo.

Roi ten clase de inglés.

Portugal é precioso.

O can é un galgo.

O esquimó fai o iglú.

Levei un golpe na man.

Nome _____ Data _____

Gloria viaxou en globo.

Roi ten clase de inglés.

Portugal é precioso.

O can é un galgo.

O esquimó fai o iglú.

Levei un gatinho na man.

Nome _____ Data _____

Alfredo disfrazouse.

Fernando abre o frigorífico.

Francisco arrefriouse.

Pusemos flores no floreiro.

Xes inflou o flotador.

A faldra ten flocos.

Nome _____ Data _____

Alfredo desfraxouse.

Fernando abre o frigorífico.

Francisco arrefriouse.

Puxemos flores no floreiro.

Xes inflou o flotador.

A faldra tem flocos.

Nome _____ Data _____

O pastor comeu tortilla.

_____

_____

Patricia montou en tren.

_____

_____

O poldro é moi tranquilo.

_____

_____

O dragón está durmido.

_____

_____

André pintou un cadro.

_____

_____

Pedro vai ao comedor.

_____

_____

Recursos
literarios

Notas sobre os textos

A maioría dos textos aquí recollidos son de carácter popular. Algúns deles tiráronse das antoloxías e recompilacións que se citan:

- ÁLVAREZ CÁCCAMO, X. M. E NÚÑEZ, M. *O libro dos cen poemas*. Espiral Maior.
- FREIRÍA, G. *300 adiviñas infantís*. Edicións Sálvora.
- G. BOULLOSA, P. *Cando o rei por aquí pasou*. Edicións Xerais de Galicia.
- MARTÍN, P. *¿Que cousa é cousa...?* Galaxia.
- VV. AA. *A carón da escola*. Consellería de Educación. Xunta de Galicia.
- *Arrollos e rodas*. Everest.
- *Pandas*. Everest.
- *Trabalinguas*. Everest.
- *Xogos Infantís*. Everest.
- <http://www.orellapendella.org/>

Índice

Recursos literarios

Adiviñas

- De animais 113
- Da natureza..... 115
- Do corpo humano 116

Cancións

- De pandar 117
- De roda 118
- De corda 119
- De filas 120
- De lanzar 121
- Outras cancións 122
- Cantar de Reis 125
- Panxoliñas..... 126

Xogos de palabras

- Trabalinguas 127

Poemas

- De animais 129
- De persoas..... 131
- Da natureza..... 132
- De alimentos 133

De animais

Na árbore ou na silveira
fai a casa e cría os fillos.
É de voo, non de carreira.

(o paxaro)

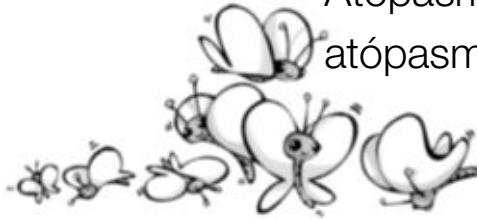

Peteiro plano,
cua, cua na fonte,
cua, cua no prado
e pon ovos todos ciscados.

(os parrulos)

Onte ovo,
hoxe capuchiño;
mañá voarei
coma un paxariño.

(a bolboreta)

Teño cara e teño col.
Atópasme na sombra,
atópasme no sol.

(o caracol)

É un animal grande,
moi, moi elegante.
Ten unha trompa longa
e chámalle...

(o elefante)

Coas súas fortes patas,
salta e salta sen parar.
Ten unha bolsa na barriga,
que animal será?

(o canguro)

Corre moito cando é novo,
atrás non queda de vello,
vive en tobos, come verzas,
estou falando do...

(coello)

Unha señora moi aseñorada,
chea de remendos e ningunha puntada,
con fillos amarelos de camisa branca,
cada vez que ten un, alborota a casa.

(a galiña)

Da natureza

Saio de noite,
ocúltome de día.
Cando queiras verme,
mira cara arriba.

(a Lúa)

Boliñas frías
caen do ceo,
cobren de branco
todo o que vexo.

(a neve)

Moitas luciñas
que brillan no ceo
para que a Lúa
non pase medo.

(as estrelas)

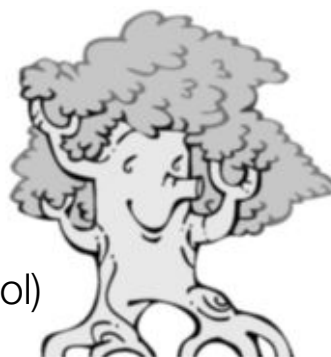

Brúa no alto
dos outeiros,
e abanea
os castiñeiros.

(o vento)

Detrás daquel coto,
hai un boi xoto
e non hai home nado,
nin por nacer,
que na corte o poida meter.

(o Sol)

Vive no campo,
ten un só pé,
os brazos son pólas,
o pelo verde é.

(a árbore)

Son azul ou verde,
móvome sen parar,
por min van os barcos,
porque son...

(o mar)

Nacín no deserto
baixo un forte sol.
Teño moitos pinchos
e verde é a miña cor.

(o cacto)

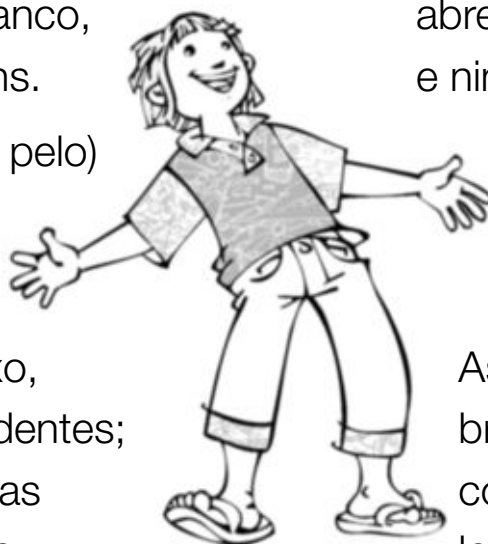
Do corpo humano

Comigo estás elegante
e se che falta tamén.
Cos anos vólome branco,
prateando as túas sens.

(o pelo)

Altos pazos,
lindas ventás,
abren e cerran
e ninguén queda atrás.

(os ollos)

Está por riba do queixo,
ten lingua e mais ten dentes;
aberta non ten cancelas
e pechada non ofende.

(a boca)

As perlas da túa boca,
brancas coma a neve,
cortan e mastigan,
locen e embelecen.

(os dentes)

Son cinco compañeiros
moi amigos e aplicados,
catro deles moi unidos,
o outro algo separado.

(os dedos)

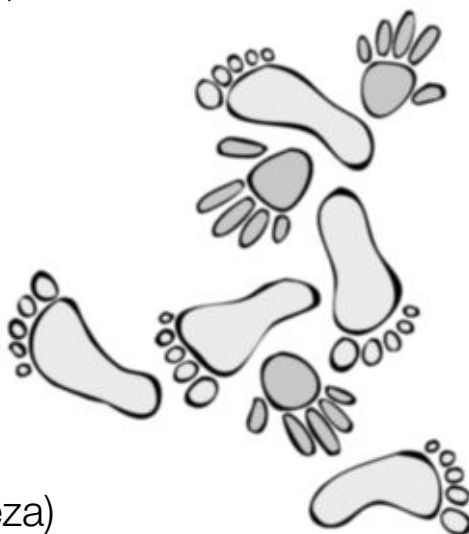

Unha señora
moi enxeñorada,
que escoita todo
e non entende nada.

(a orella)

Unhas son redondas,
outras ovaladas,
unhas pensan moito
e outras case nada.

(a cabeza)

Xuntos veñen,
xuntos van,
un vai diante,
outro vai detrás.

(os pés)

De pandar

Enviolar

Enviolar,
enviolar,
o que ría
ha de apandar.

Periquito Moño

Periquito Moño,
metido nun saco,
sae para fóra,
cara de macaco.

Brasa, brasa

Brasa, brasa,
cada un
para a súa casa.

Xan de Outeiro

Xan de Outeiro,
vaite para o eido.
Xan de Miola,
vaite para fóra.

Galiña pintada

Galiña pintada
que andas pola casa
de pau en pau.
Balor, fedor.
Toca viola.
Vai ti para fóra.

Unilla, desilla

Unilla, desilla,
de cazcaravilla,
de sete dos cravos
de caramunilla,
manda a vella responder
que se vaia esconder
ao toxal de Vilariño.

Unha, dole

Unha, dole, tele, catole,
anda a raíña polo seu gabinete;
cinta de ouro para o mouro,
cinta de prata para a gata.
Ti por ti, pagas ti.

Sortelliña pequeniña

Sortelliña pequeniña,
a de ouro e a de prata,
onde o rei repartía nata,
no horto de María Inés,
corre ti que che toca a vez.

De roda

Pepe, o Bocho

Pepe, o Bocho,
estaba na cama,
dáballe o sol
por unha ventá.
e pola outra
entráballe o vento.
Pepe, o Bocho,
estaba contento.

A roda do chíquiri, chíquiri

Bótalle os ovos á galiña branca,
e pitos e todos andaban na danza;
bótalle os ovos á galiña negra,
e pitos e todos andaban na festa.
Ai, chíquiri, chíquiri, chíquiri,
ai, chíquiri, chíquiri, cha.

Gardade a punta do rabo!

Os de Ourense
mataron un burro;
os da Coruña
comérono cru;
os de Vigo
mandaron recado
que lles gardaran
a punta do rabo.

As abelliñas do mel

As abelliñas do mel,
e do mel e do meludo,
tal ou cal que se volva de cu.
As abelliñas do mel,
e do mel e do melacho,
que fulano se volva de cuacho.

–Que hai naquel tellado?

–Un gato esfolado.

–Que hai naquela artesa?

–Unha vella tesa.

–Que hai naquela escaleira?

–Unha pita poñedeira.

–Que hai naquela buratiña?

–Unha campaiña.

–E como fai?

–Tilín, tilín, tilín.

De corda

Heime de fartar

Heime de fartar
ata estoupar.
Come, come,
gran lambón;
ten conta
co rebentón.

Cuco rei

Cuco rei,
cantos anos
vivirei?
Vinte e cinco?
Non o sei...:
un, dous e tres...
catro, cinco e seis.

Cuco de maio

Cuco de maio,
Cuco de abril,
cóntame os anos
que hei de vivir.

Pola rúa de abaixo

Pola rúa de abaixo
pasan dous ratos;
un deles leva visos
e o outro refaixos.
Pola rúa do medio
van dous leiróns,
un deles leva saias
e outro calzóns.
Pola rúa de arriba
van dúas pitas,
unha delas leva chambra
e outra camisa.

De filas

Pasa, Perico

Pasa, Perico,
 pasa, Monteiro,
 polas portas
 dos carabineiros.
 O de diante
 corre moito.
 O de atrás
 aí quedará.

Aí vén, chucu-chú

Aí vén, chucu-chú,
 aí vén, chucu-chú,
 aí vén o tren pola vía,
 aí vén, chucu-chú,
 aí vén, chucu-chú,
 chegando a Vilagarcía.
 Parará papá,
 parará mamá,
 parará ou non,
 parará chis-púm,
 parou.

De lanzar

Ría, ría

Ría, ría,
chabarría,
trae tres sapos
na barriga:
un canta
outro pía
e outro toca
a sinfonía.

Orelliña

Orelliña,
vai á leña
a aquel monte
de Torozos
onde hai cabras
e hai ovellas,
bois e vacas
por entre elas
e unha ave moi sutil
comendo no perexil.

A fuxir!

A fuxir!

A fuxir!

Chorro, morro

Chorro, morro
meu real,
saes ti
pola porta real;
sae sanuco,
rabo de cuco,
sae labrar,
e sementar
nas herbiñas
de Portugal.

Outras cancións

Ao paso

Ao paso, ao paso, ao paso.
Ao trote, ao trote, ao trote.
A galope, a galope, a galope...

Unha, dula, trela, candela

Unha, dula, trela, candela,
semana bagana,
currimoín, currimpés,
conta ben que son dez:
unha, dúas, tres, catro...

Lata, lata

Lata, lata,
á redonda,
ao que lle toque
que se esconda.

Pita cega

–Pita cega, que perdiches?
–Unha agulla e un dedal.
–Dá tres voltas arredor
que xa os atoparás.

Rabexar, rabexar

Rabexar, rabexar,
mentres o lobo vai mexar.
–Eu son o lobo
que te hei de comer.
–E eu a vaca
que te hei escornar.

Pinto, pinto

Pinto, pinto,
gagarabinto,
teño unha vaca
de vinte e cinco.
Teño un boi
que sabe arar;
tamén sabe
tropicalar;
dar a volta
ben redonda,
esa nena
que se esconda.

Outras cancións

Don Melitón

Don Melitón coidaba tres gatos,
os tres moi ledos bailaban nun prato
e pola noite ceaban turrón...
Que vivan os gatos de don Melitón!

Antón Pirulicio

Antón, Antón,
Antón Pirulicio,
cada cal, cada cal
que aprenda o oficio
e o que non o faga
quedará sen nada.

A chuvia

Chove, chove
na casa do pobre;
pinga, repinga
na casa de Dominga
e orballa, orballa
na casa da Rosaria.

A un caracol

Caracol, col, col,
bota os cornos ao sol
que a túa nai e o teu pai
xa os botaron en Ferrol.

Sae, solíño

Papasol, papasol,
dille a teu pai
que mañá vaia sol.

Na banda de alá do río

Na banda de alá do río,
cantaba un sapo
e no seu cantar dicía:
–Ai, que te papo!
Na banda de alá do río,
cantaba un merlo
e no seu cantar dicía:
–Ai, que te quero!
Na banda de alá do río,
cantaba un grilo
e no seu cantar dicía:
–Ai, que te pillo!

Outras cancións

Xoaniña, voa, voa

Xoaniña, voa, voa,
que che dou unha filloa.

Xoaniña, voa, voa,
que che dou un pan de broa.

Xoaniña, voa, voa,
que teu pai vai en Lisboa.

Este neninho pequeno

Este neninho pequeno
quen o vai aturular.

Súa nai vai no muíño
e seu pai vai traballar.

Este neninho pequeno
quen lle vai dar a teta.

Súa nai vai no muíño
e seu pai na herba seca.

Este neninho pequeno
heino de aprender a todo:
a amasar e a peneirar
e a botar o pan ao forno.

Este neninho pequeno
heino de mandar á escola,
heille de comprar un bombo
e mais unha castañola.

LEILÍA

Cantar de Reis

Guedellos de cabra

Día de Reis, día de Reis,
primeira festa do ano,
entre damas e doncelas,
imos pedir o aguinaldo.

Se nos queren dar o aguinaldo,
non nos fagan agardar,
somos de afastadas terras,
e temos moito que andar.

E ese señor Emilio,
posto nunha vidrilleira,
parece unha rosa fina,
cando sae da roseira.

E ese señor Xosé Luís,
moito lle pinta a chaqueta,
meta a man dentro do peto
e tíreme unha peseta.

De quen son eses botíns,
que están debaixo da cama?
Son da señorita Olga,
que ten cara de madama.

A ese señor Tomás,
moito lle pinta o sombreiro,
meta a man dentro do peto,
déanos un pouco diñeiro.

Aquí vén a vella,
co aguinaldo,
parécelle moito
e vaille quitando.

Cántolle os Reis,
guedellos de cabra,
cántolle os Reis
e non nos dá nada.

Paxoliñas

Vamos todos xuntiños

Vamos todos xuntiños,
vamos a Belén,
que hoxe é noite de ruada,
noite de pracer.

Anda axiña, compañeira,
anda axiña, para o teu ben,
xa verás aquel Neniño
xa verás que lindo é.

Aquel Neniño que lindo é.

Nunhas pallas deitadiño,
en coiriños alí está,
sendo dono deste mundo,
o señor de canto hai.

Que cariña tan galana!

Que feitura de rapaz!

Queda un admirado,
a mirar o que alí hai.

Imos levar unha pouca roupiña

Imos levar unha pouca roupiña
tres polas, dous galos, mais unha galiña,
un añiño, dúas pombas sen pel,
tres rulas ao xeito e un tarro de mel.

Ai, meu neno,
meu rei, meu meiguiño,
non tes un albergue,
non tes un leitiño.

Sen arrimo, nas pallas estás,
ai, meu queridiño, que frío terás.

Teñen, teñen, as pegas, as merlas
e os paxaros, teñen niño,
e o Rei de ceos e terra,
non ten casa nin leitiño.

Trabalinguas

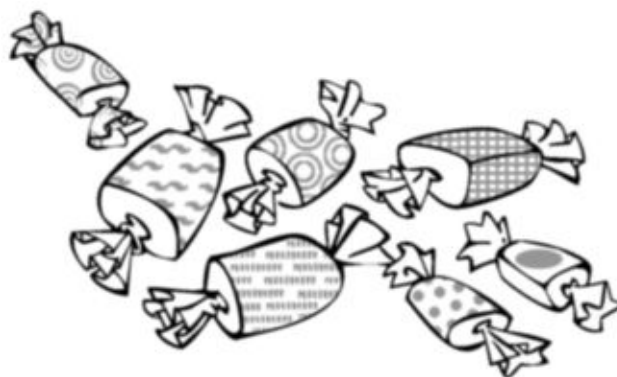
Camarón, caramelo,
camarón, caramelo,
camarón, caramelo.

Martiño cravou un craviño.
Que craviño cravou Martiño?

Pola presa
do muíño fun.
Collín cordóns.
Cordóns collín.

Por debaixo
da mesa
vai un pito coxo.
Corre, pito, corre,
corre, pito coxo.
Corre, pito, corre,
corre pito coxo.

Gancho reviragancho,
que tanto reviragancheaches,
deixa que te desreviraganchees
con este desreviraganchiño
que teño para desreviragancheas
ganchos reviragancheados
nas ramas do carballal.

Tintininín
dixeron os frades.
Tintininín,
as chaves, que oíron,
tintininín,
de oílo se riron.

Os dous sapos sós,
sós ao sol.
Ao sol, os dous sapos,
dous sapos ao sol.

Trabalinguas

A cabra e o crocodilo
cantan baixo do coco.
A cabra e o crocodilo
catro cocos comeron.

A serea Marilé
e a serea Marilá
miran e miran
as ondas do mar.
–Mira, mira, Marilé!
–Mira, mira, Marilá!
–Mira alá, Marilé!
–Marilá, mira alá!

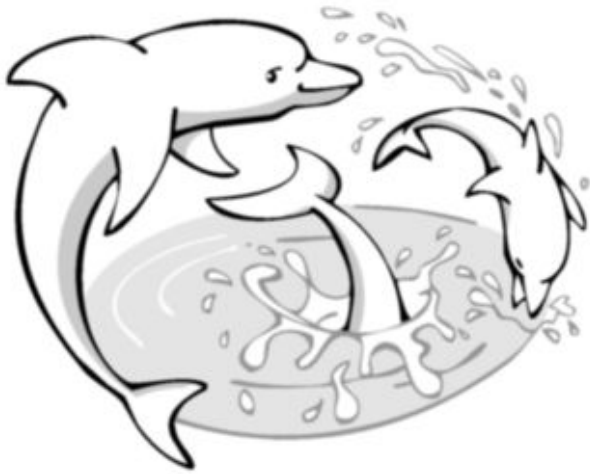
Canta, cuco:
cuqui cuco.
Canta o cuco:
cuqui ca.
Canta o cuco:
cuqui cuco,
cuqui cuco, cuqui cuco,
cuqui ca.

Abre a cabra, abracadabra,
abre a cobra, abracadobra,
abre a cabra, abre a cobra,
abracadabra, abracadobra.

De animais

O oso e o osiño

O oso e o osiño
saíron a pasear.
O oso vai diante
e o osiño detrás.
O osiño pregunta:
–Baba baba bababá?
E o oso contesta:
–Baba baba bababá.

O can

O can, o can,
o demo do can,
roeuille as cirolas
ao meu cirolán;
e se llas roeu,
deixarllas roer
que outras noviñas
lle han de facer.

Tristrás

Na escola baixo do mar
a balea é a mestra.
Os peixes aprenderán
a escribir con boa letra.
Cando é o tempo do recreo
todos xogan ao tristrás
e os golfiños rebuldeiros
dan tres saltos cara atrás.

Ten, non ten

O burro non ten o a,
por iso non sabe cantar.
O gato non ten o e,
por iso non sabe ler.
O can non ten o i,
por iso non sabe escribir.
E o galo, ten o galo o o?
Pois si! Ben o sei eu, ho!

Nas árbores da horta

Nas árbores da horta
hai un reiseñor
que canta noite e día,
canta á Lúa, canta ao Sol.

De animais

Papagaio

Espera, espera, papagaio,
non vaias para o Perú.
Espera, espera, bonitiño,
papagaio verde e azul.
Ai, non marches polo mar.
Ai, non marches nun cruceiro.
Ai, non marches!
Non, non marches!
Ai, non marches!
Que te quero.

O rato e a lúa

Un rato díxolle á lúa:
–Nunca reparas en min,
por iso vivo na rúa
metido nun calcetín.
Ela fitou abraiada,
déronlle ganas de rir.
Daquela apagou a lámpada
e dispúxose a durmir.
Polo desprezo da lúa
o ratiño, alporizado,
berroulle con moita forza:
–Xa non estou namorado!

ANTONIO G. TEIJEIRO

Vacalouriña

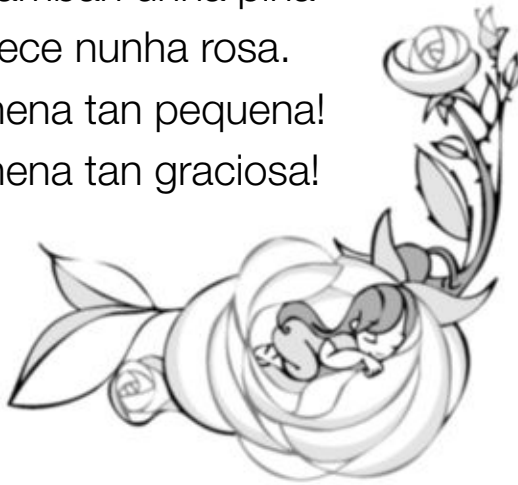
Vacalouriña, voa, voa,
heiche dar pan e cebola.
A cebola está no lar
e o panciño no altar.
Vacalouriña, pom!

De persoas

Polgariña

Esta nena tan pequena,
diminuta e cariñosa,
ten de bambán unha piña
e adormece nunha rosa.
Ai, que nena tan pequena!
Ai, que nena tan graciosa!

A bruxa Pipuribruxa

A bruxa Pipuribruxa
leva un lindo brazaletes
e un broche de brillantes.
Que bruxa máis elegante!
A bruxa Pipuribruxa
non viaxa nunha vasoira.
Prefire ir nunha moto
e bulir pola corredeira.

Tareixa

Unha nena moi bonita,
que Tareixa se chamaba,
foi na busca dun dragón
que vivía en Bosquilandia.
O dragón era moi grande,
ademais botaba lume...
E Tareixa dixo ao velo:
–Si que fede! Que cheirume!
Como tiña caramelos
dos de menta no seu peto,
a meniña, nun momento,
amañoulle o mal alento.

Carrapuchiña

Carrapuchiña,
carrapucheira,
corre lixeira,
que se non corres,
lobo lobeiro
chega primeiro.

Da natureza

Un sapo encantado

Do estanque á charca
un sapo encantado
salta que salta.
Da charca á torre
un sapo encantado
corre que corre.

Piñeiro, piña e piñón

Piñeiro ten unha piña,
a piña ten un piñón,
o piñón colleuno un neno
e deullo ao reiseñor.

Estrelas fugaces

Nas noites de verán
gústame mirar o ceo.
Descubro estrelas fugaces
que saíron de paseo.

Festa na praia

A praia no inverno
está solitaria:
a area é de ouro,
o mar é de prata.
Axiña dous polbos
que saen da auga
cantan unha copla
para o mar salgado.
E todos os peixes
dan palmas e bailan.

De alimentos

Que rico!

A mosca come queixo;
o armiño, un queixiño,
e a osa Carlota
toma queixo ricota.

Sopa de letras

A sopa de letras
quero tomar,
pero faltan moitas,
que máis pode pasar?
Non hai emes nin haches
nin uves nin pes.
Só quedan as vogais!
Pois tomarei un e!

Ao son, son

Ao son da fruta,
canta a froiteira:
ameixas e laranxas!,
mazás e mais cereixas!
Que froita tan rica!,
que froita tan boa!

Na compra

Cinco quilos de cereixas,
dous limóns, tamén uns allos,
un cestiño de castañas
e laranxas de Cambados.
Todo iso trouxen hoxe
cando volvín do mercado!

Números
a la carta

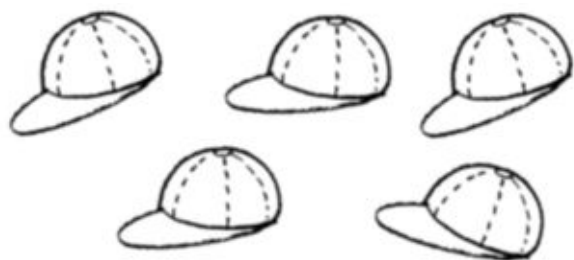
Índice

Números a la carta

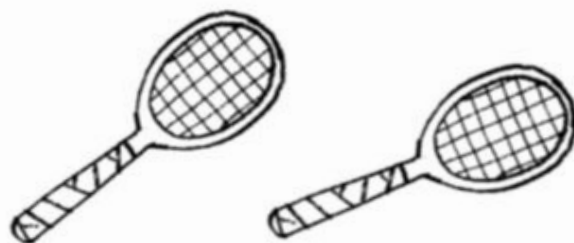
Ficha 1. Números hasta el 9.....	138	Ficha 19. Sumas y restas de decenas.....	156
Ficha 2. Descomposición de números	139	Ficha 20. Comparación de números	157
Ficha 3. Sumas con números hasta el 9.....	140	Ficha 21. Sumas sin llevar con números hasta el 59.....	158
Ficha 4. Series con números hasta el 9.....	141	Ficha 22. Números hasta el 79: series y descomposición.....	159
Ficha 5. Decenas y unidades	142	Ficha 23. Escritura de números del 70 al 79.....	160
Ficha 6. Restas con números hasta el 9.....	143	Ficha 24. Escritura de números del 80 al 89.....	161
Ficha 7. Sumas con números hasta el 10.....	144	Ficha 25. Números hasta el 99: series.....	162
Ficha 8. Lectura y escritura de números hasta el 19.....	145	Ficha 26. Restas sin llevar	163
Ficha 9. Series de números hasta el 19.....	146	Ficha 27. Escritura de números hasta el 99.....	164
Ficha 10. Sumas con números hasta el 19.....	147	Ficha 28. Escritura de números	165
Ficha 11. Las decenas: series, lectura y escritura.....	148	Ficha 29. Sumas y restas sin llevar.....	166
Ficha 12. Restas contando a partir del sustraendo.....	149	Ficha 30. Sumas de tres números sin llevar	167
Ficha 13. Sumas con números hasta el 19 (tres sumandos).....	150	Ficha 31. Sumas de dos números llevando	168
Ficha 14. Números hasta el 29: series y descomposición.....	151	Ficha 32. Sumas de tres números llevando	169
Ficha 15. Números hasta el 39: series.....	152	Solucionario	170
Ficha 16. Restas con números hasta el 19.....	153		
Ficha 17. Escritura de números del 40 al 49...	154		
Ficha 18. Escritura de números del 50 al 59...	155		

Nombre _____ Fecha _____

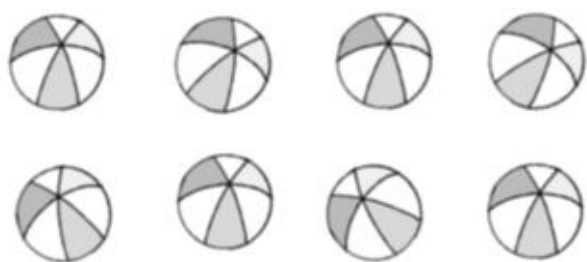
1 Cuenta y rodea el número.

3 5 7

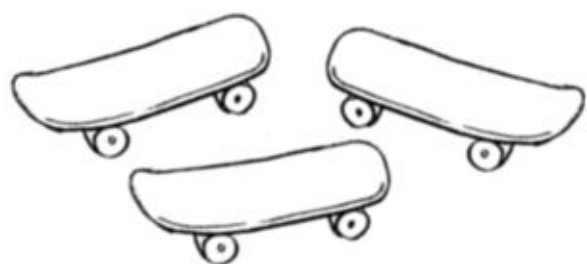
2 4 6

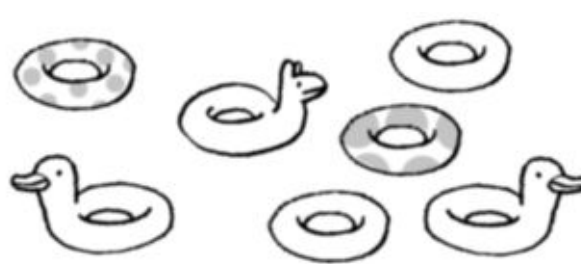
6 7 8

1 4 8

3 6 9

5 6 7

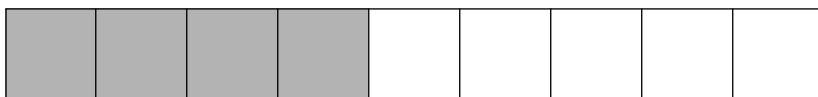
2 Completa.

0 ▶ 1 ▶ 2 ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ 9

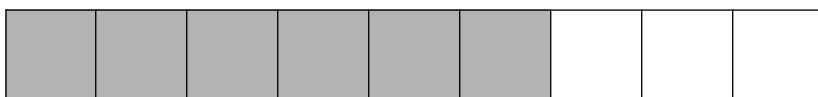
9 ▶ 8 ▶ 7 ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ □ ▶ 0

Nombre _____ Fecha _____

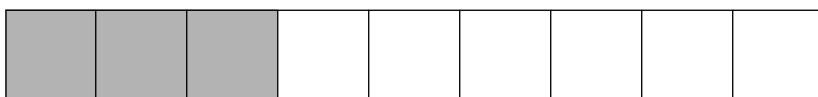
1 Observa y completa.

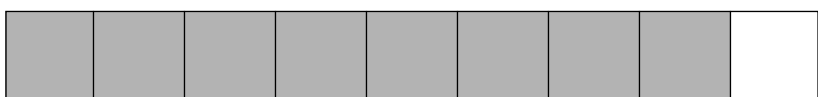
$$\boxed{4} + \boxed{5} = \boxed{9}$$

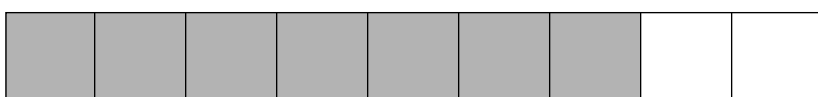
$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

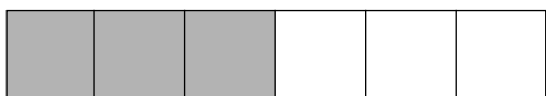
$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

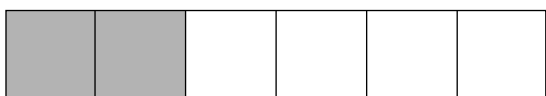
$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

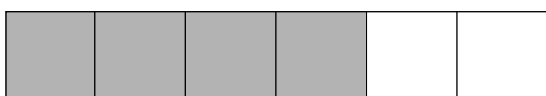
$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{3} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

Nombre _____ Fecha _____

1 Escribe los números y suma.

$$\boxed{2} + \boxed{} = \boxed{3}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

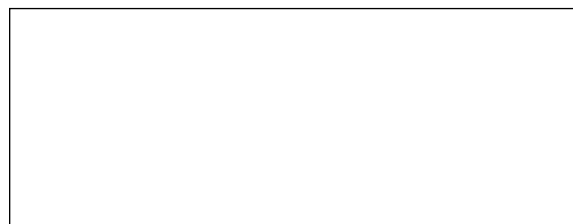
$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

2 Dibuja y suma.

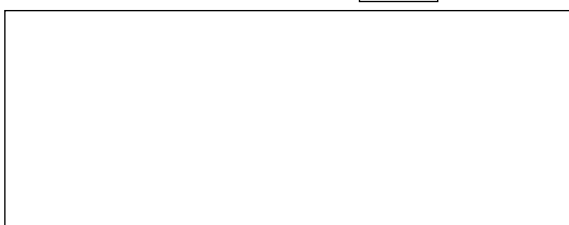
$$3 + 2 = \boxed{}$$

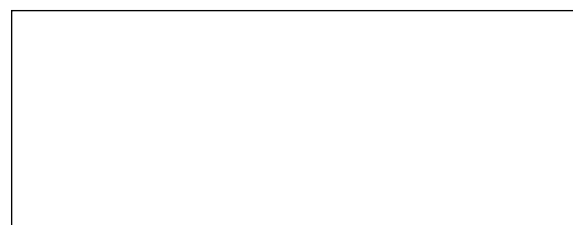
$$3 + 3 = \boxed{}$$

$$4 + 2 = \boxed{}$$

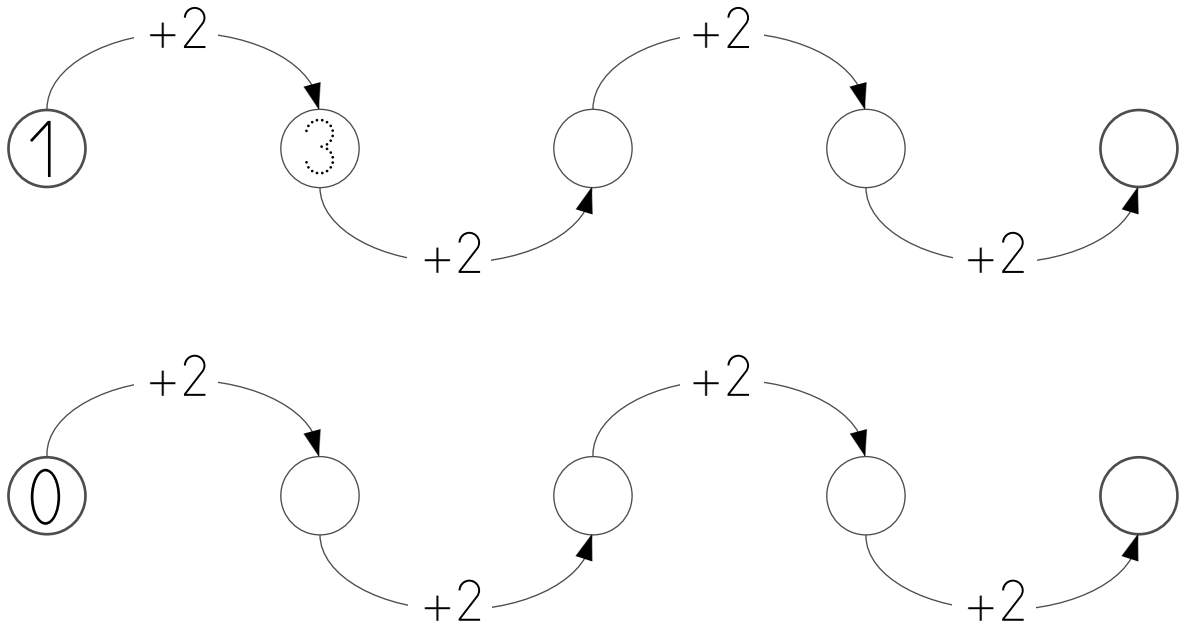

$$6 + 2 = \boxed{}$$

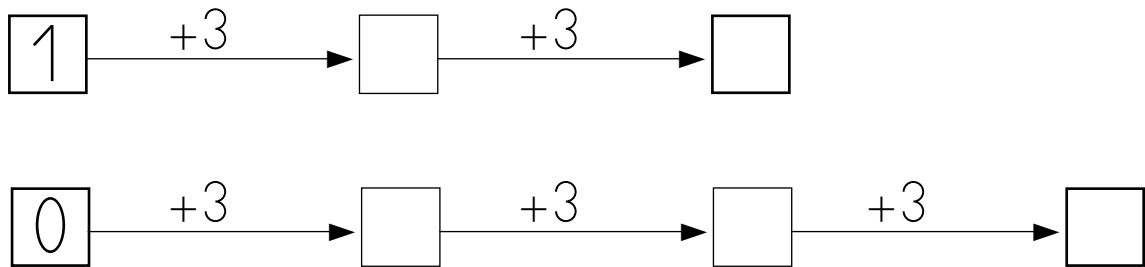

Nombre _____ Fecha _____

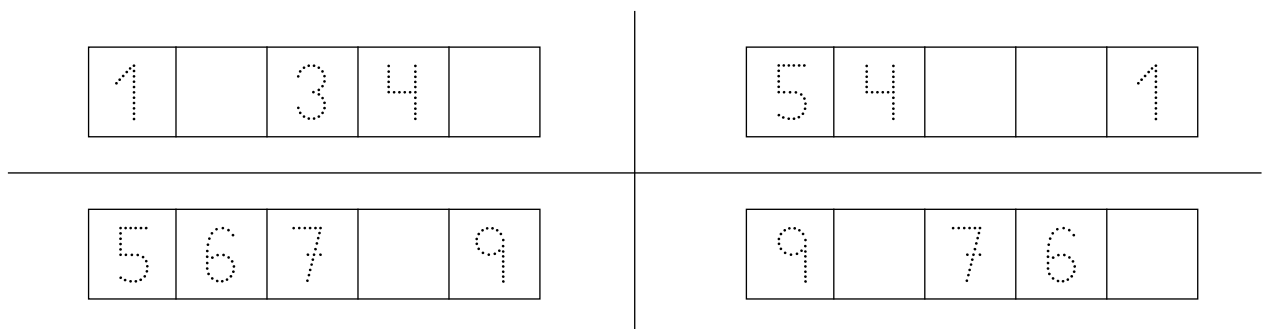
1 Completa.

2 Completa.

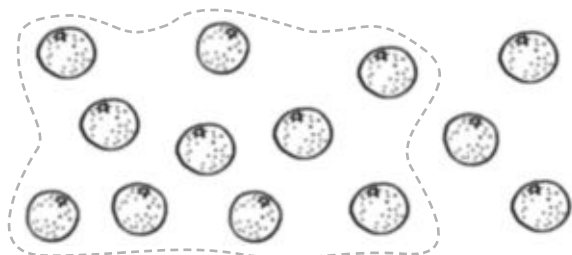

3 Escribe los números que faltan.

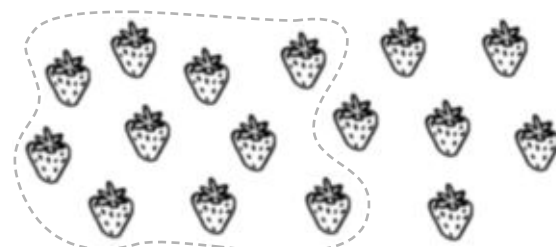

Nombre _____ Fecha _____

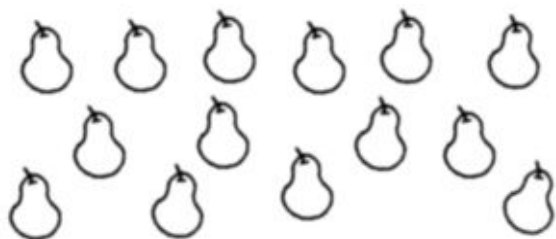
1 Rodea 10 en cada grupo y completa.

$$10 + \boxed{3} = \boxed{13}$$

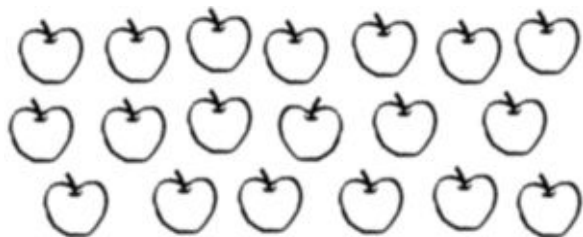
$$10 + \boxed{} = \boxed{}$$

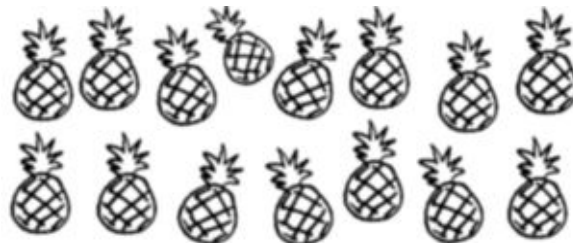
$$10 + \boxed{} = \boxed{}$$

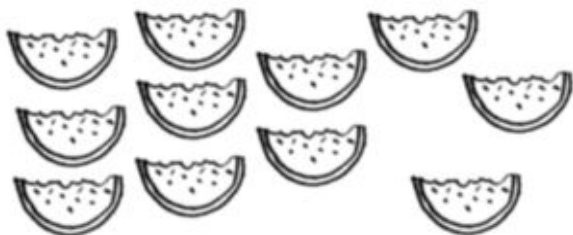
$$10 + \boxed{} = \boxed{}$$

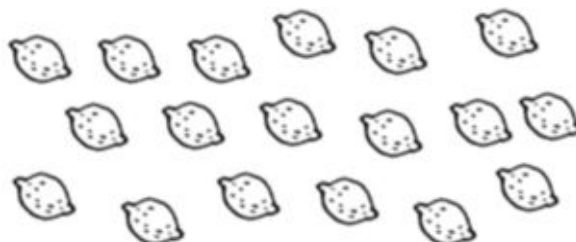
$$10 + \boxed{} = \boxed{}$$

$$10 + \boxed{} = \boxed{}$$

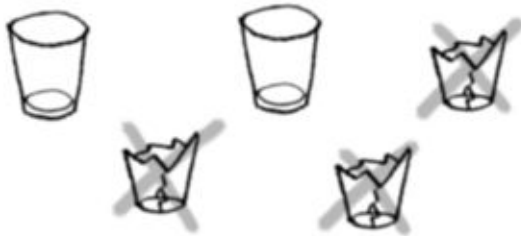
$$10 + \boxed{} = \boxed{}$$

$$10 + \boxed{} = \boxed{}$$

Nombre _____ Fecha _____

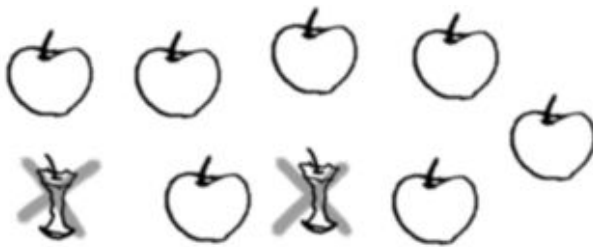
1 Completa.

$$\boxed{5} - \boxed{3} = \boxed{2}$$

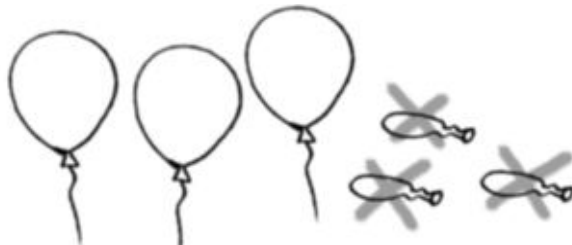
$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

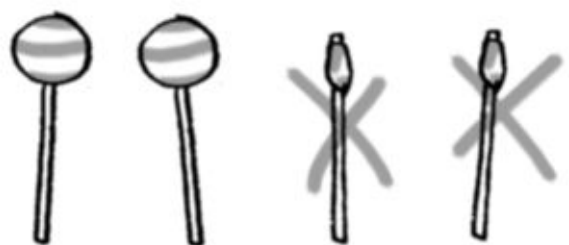
$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{}$$

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma.

$5 + 4 = \square$

$7 + 3 = \square$

$4 + 2 = \square$

$6 + 2 = \square$

$5 + 2 = \square$

$5 + 1 = \square$

$4 + 3 = \square$

$7 + 1 = \square$

$6 + 4 = \square$

$4 + 1 = \square$

$8 + 2 = \square$

$5 + 0 = \square$

$7 + 2 = \square$

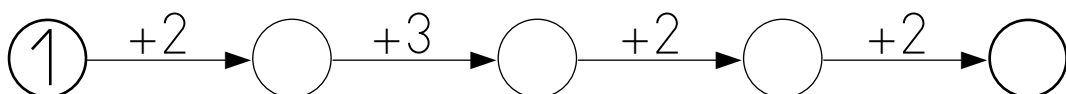
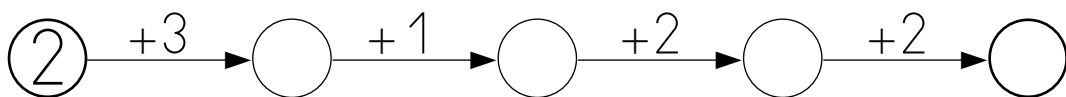
$5 + 3 = \square$

$6 + 1 = \square$

$3 + 0 = \square$

$6 + 3 = \square$

$9 + 1 = \square$

2 Completa.

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

2 Une.

quince

ocho

once

dieciséis

11

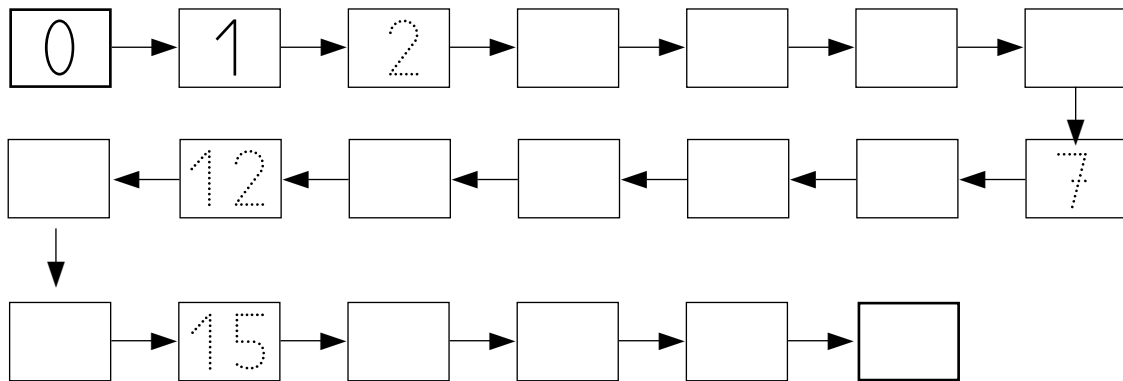
15

16

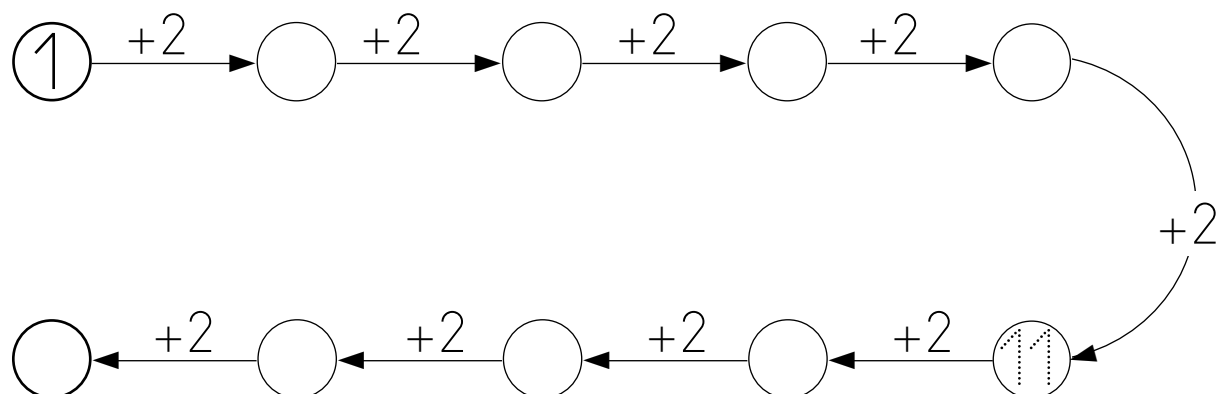
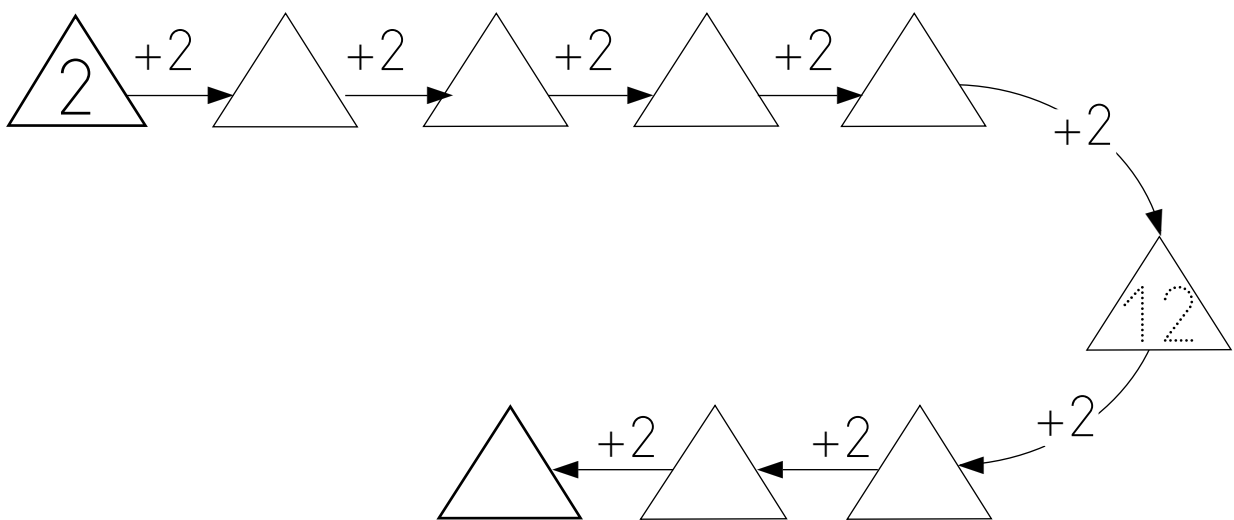
8

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

2 Suma.

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma.

$15 + 4 = \square$

$5 + 5 = \square$

$8 + 3 = \square$

$9 + 5 = \square$

$11 + 6 = \square$

$18 + 1 = \square$

$12 + 3 = \square$

$17 + 2 = \square$

$6 + 4 = \square$

$14 + 2 = \square$

$12 + 6 = \square$

$10 + 8 = \square$

$8 + 4 = \square$

$16 + 3 = \square$

$7 + 4 = \square$

$16 + 2 = \square$

$10 + 4 = \square$

$13 + 5 = \square$

$13 + 3 = \square$

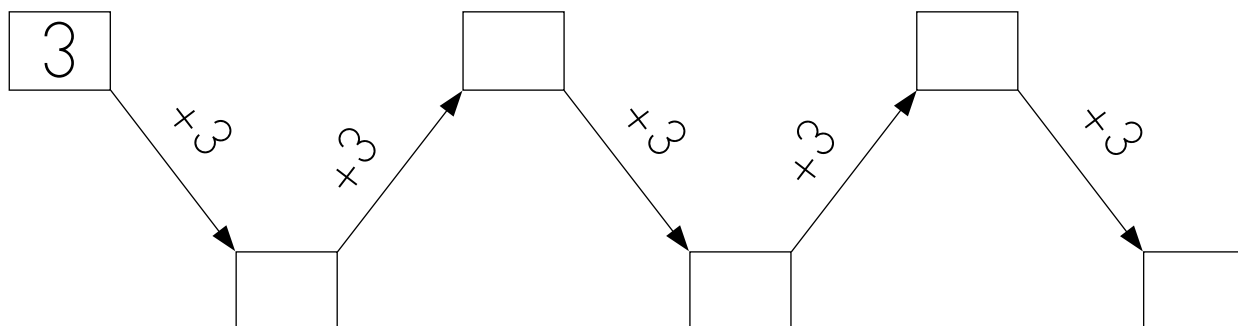
$14 + 5 = \square$

$16 + 1 = \square$

$10 + 5 = \square$

$7 + 6 = \square$

$15 + 2 = \square$

2 Completa.

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

10 diez

20 veinte

30

40

50

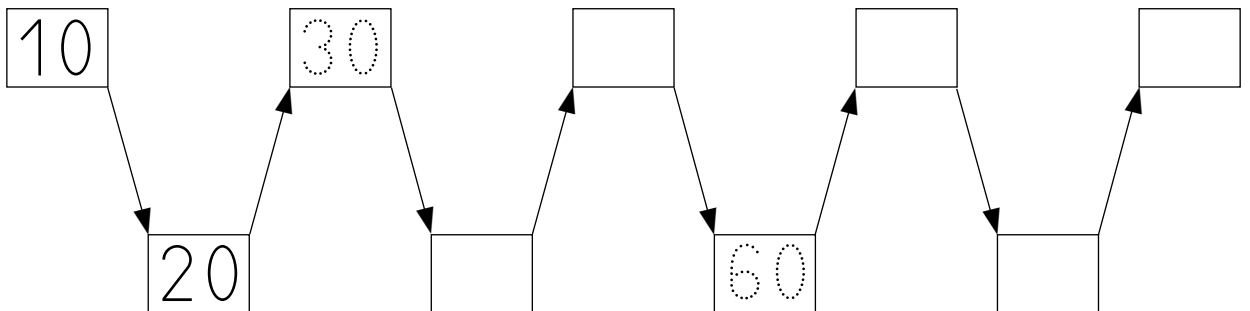
60

70

80

90

2 Completa.

3 Une.

veinte

cuarenta

sesenta

setenta

60

70

10

20

50

40

30

80

Nombre _____ Fecha _____

1 Resta.

$$\boxed{6-4} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 6-4 = \boxed{2}$$

$$\boxed{7-5} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 7-5 = \boxed{}$$

$$\boxed{5-4} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 5-4 = \boxed{}$$

$$\boxed{7-2} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 7-2 = \boxed{}$$

$$\boxed{4-1} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 4-1 = \boxed{}$$

$$\boxed{8-3} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 8-3 = \boxed{}$$

$$\boxed{9-6} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 9-6 = \boxed{}$$

$$\boxed{3-2} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 3-2 = \boxed{}$$

$$\boxed{6-3} \quad \boxed{1} \boxed{2} \boxed{3} \boxed{4} \boxed{5} \boxed{6} \boxed{7} \boxed{8} \boxed{9} \quad 6-3 = \boxed{}$$

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa y suma.

$$4 + 2 + 2 = \square$$

Arrows point from 4 and 2 to a box containing 6, and from the second 2 to a box containing 2.

$$\boxed{6} + \boxed{2} = \square$$

$$6 + 2 + 3 = \square$$

Arrows point from 6 and 2 to an empty box, and from 3 to another empty box.

$$\square + \square = \square$$

$$5 + 3 + 4 = \square$$

Arrows point from 5 and 3 to an empty box, and from 4 to another empty box.

$$\square + \square = \square$$

$$3 + 3 + 5 = \square$$

Arrows point from 3 and 3 to an empty box, and from 5 to another empty box.

$$\square + \square = \square$$

$$8 + 7 + 4 = \square$$

Arrows point from 8 and 7 to an empty box, and from 4 to another empty box.

$$\square + \square = \square$$

$$7 + 3 + 4 = \square$$

Arrows point from 7 and 3 to an empty box, and from 4 to another empty box.

$$\square + \square = \square$$

2 Suma.

$$5 + 1 + 3 = \square$$

$$5 + 2 + 3 = \square$$

$$6 + 1 + 2 = \square$$

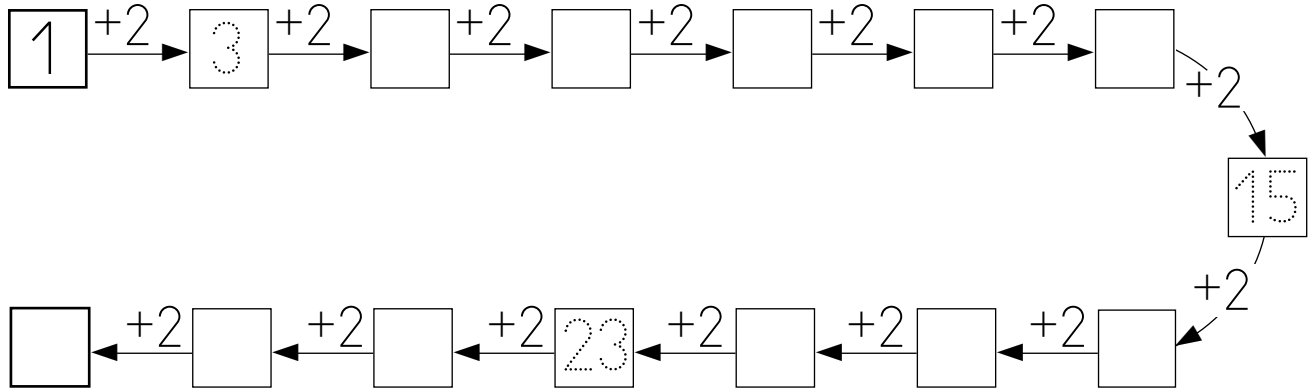
$$4 + 2 + 5 = \square$$

$$4 + 3 + 3 = \square$$

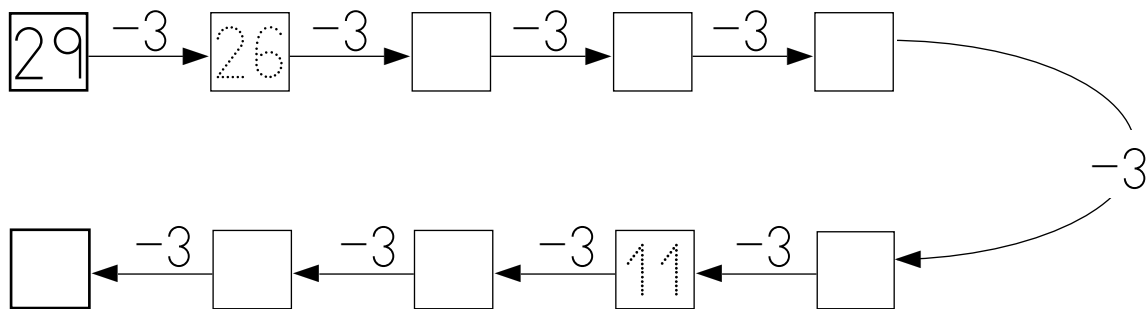
$$9 + 1 + 7 = \square$$

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

2 Completa.

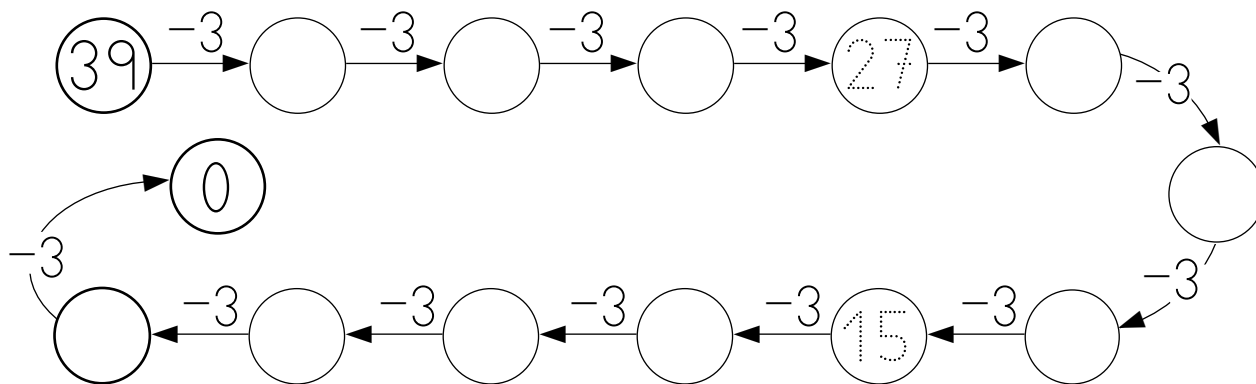

3 Completa.

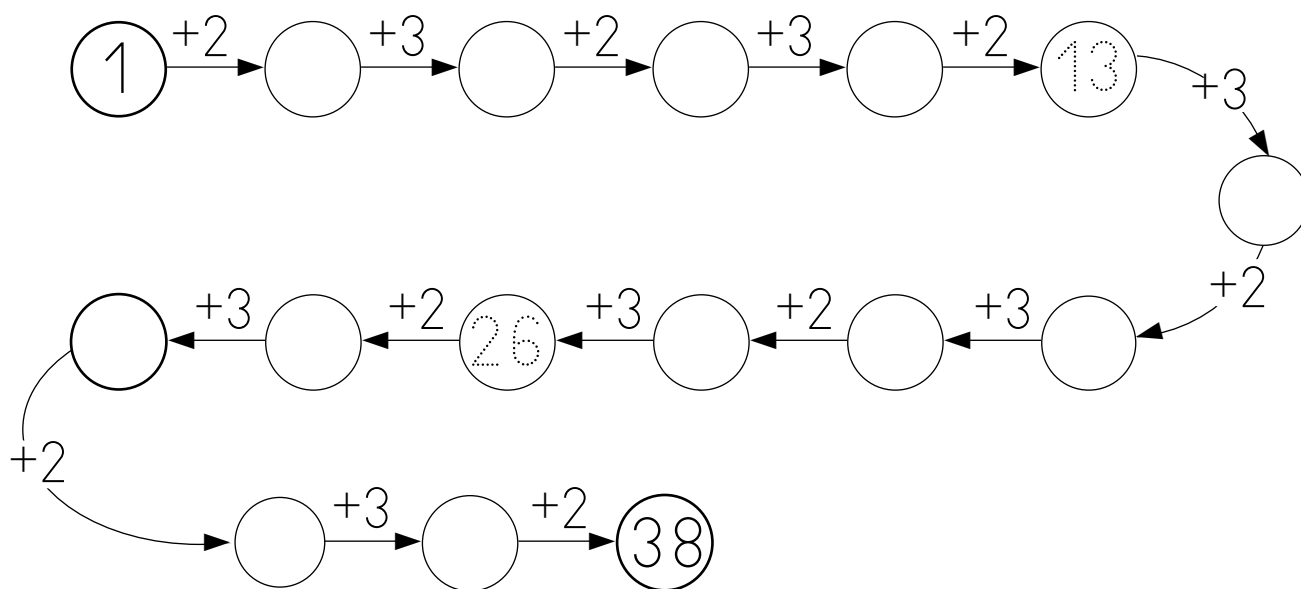
Decenas	Unidades	=	Decenas	Unidades
1	7	=	17	
2	3	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2	8	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>
1	4	=	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			26	= <input type="text"/> <input type="text"/>
			12	= <input type="text"/> <input type="text"/>
			21	= <input type="text"/> <input type="text"/>
			20	= <input type="text"/> <input type="text"/>

Nombre _____ Fecha _____

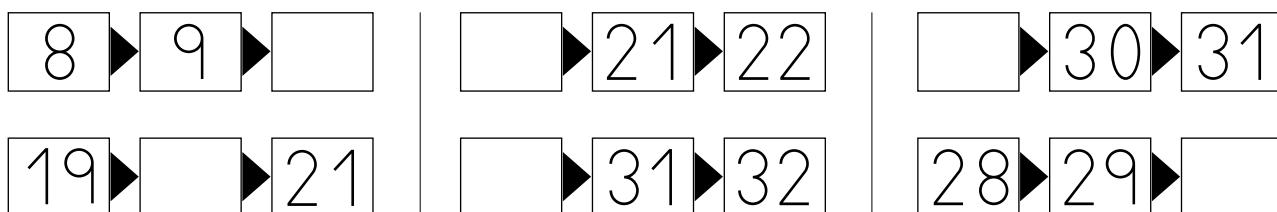
1 Completa.

2 Completa.

3 Escribe el número que falta.

Nombre _____ Fecha _____

1 Cuenta y completa las restas.

$$15 - 9 = \boxed{6}$$

1	2	3	4	5	6	~~7~~	~~8~~	~~9~~	~~10~~	~~11~~	~~12~~	~~13~~	~~14~~	~~15~~	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----	----	----	----

$$11 - 5 = \square$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

$$13 - 8 = \square$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

$$14 - 7 = \square$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

$$12 - 8 = \square$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

$$19 - 12 = \square$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

		D	U
40	<i>cuarenta</i>	4	0
41	<i>cuarenta y uno</i>	4	1
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

		D	U
50	<i>cincuenta</i>	5	0
51	<i>cincuenta y uno</i>	5	1
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma.

$20 + 30 = \square$

$50 + 30 = \square$

$40 + 40 = \square$

$20 + 40 = \square$

$30 + 30 = \square$

$30 + 10 = \square$

$50 + 20 = \square$

$60 + 30 = \square$

$30 + 40 = \square$

$70 + 20 = \square$

2 Resta.

$60 - 10 = \square$

$30 - 20 = \square$

$50 - 20 = \square$

$60 - 30 = \square$

$80 - 50 = \square$

$70 - 40 = \square$

$20 - 10 = \square$

$90 - 60 = \square$

$40 - 20 = \square$

$70 - 60 = \square$

Nombre _____ Fecha _____

1 Escribe $\geq$ o $<$.

42 ○ 18

39 ○ 34

51 ○ 48

52 ○ 47

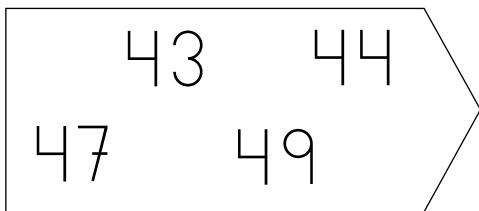
42 ○ 53

15 ○ 17

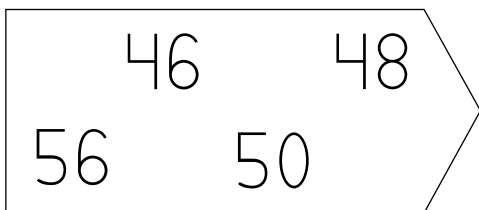
30 ○ 25

39 ○ 42

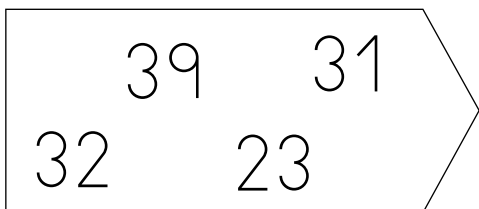
43 ○ 34

2 Ordena de menor a mayor.

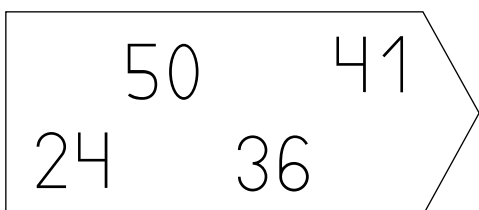
< < <

< < <

3 Ordena de mayor a menor.

> > >

> > >

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma.

$\begin{array}{r} 15 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 33 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ + 6 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 56 \\ + 3 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 14 \\ + 2 \\ \hline \square \end{array}$
--	--	--	--	--

$\begin{array}{r} 1 \\ + 28 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + 10 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ + 44 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 \\ + 11 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \\ + 52 \\ \hline \square \end{array}$
--	--	--	--	--

$\begin{array}{r} 21 \\ + 13 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ + 43 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 34 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 13 \\ + 32 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ + 12 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	--	---	---

$\begin{array}{r} 51 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 22 \\ + 16 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 \\ + 11 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 28 \\ + 31 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 37 \\ + 2 \\ \hline \square \end{array}$
--	---	---	---	--

$\begin{array}{r} 11 \\ + 20 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 52 \\ + 6 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 40 \\ + 17 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 23 \\ + 3 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 17 \\ + 21 \\ \hline \square \end{array}$
---	--	---	--	---

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

	Decenas	Unidades		Decenas	Unidades
56	→ 5	6		6	0 →
40	→			1	1 →
2	→			0	9 →
28	→			5	9 →
37	→			7	7 →

2 Suma 2 cada vez.

2	→		→		→		→		→		→		→		→		→		→	18
36	←		←		←		←		←		←		←		←		←		←	20
38	→		→		→		→		→		→		→		→		→		→	54
72	←		←		←		←		←		←		←		←		←		←	56

3 Suma 2 cada vez.

1	→	3	→	5	→		→		→		→		→		→		→		→	
35	←		←		←		←		←		←		←		←		←		←	19
37	→		→		→		→		→		→		→		→		→		→	

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

		D	U
70	setenta	7	0
71			
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			

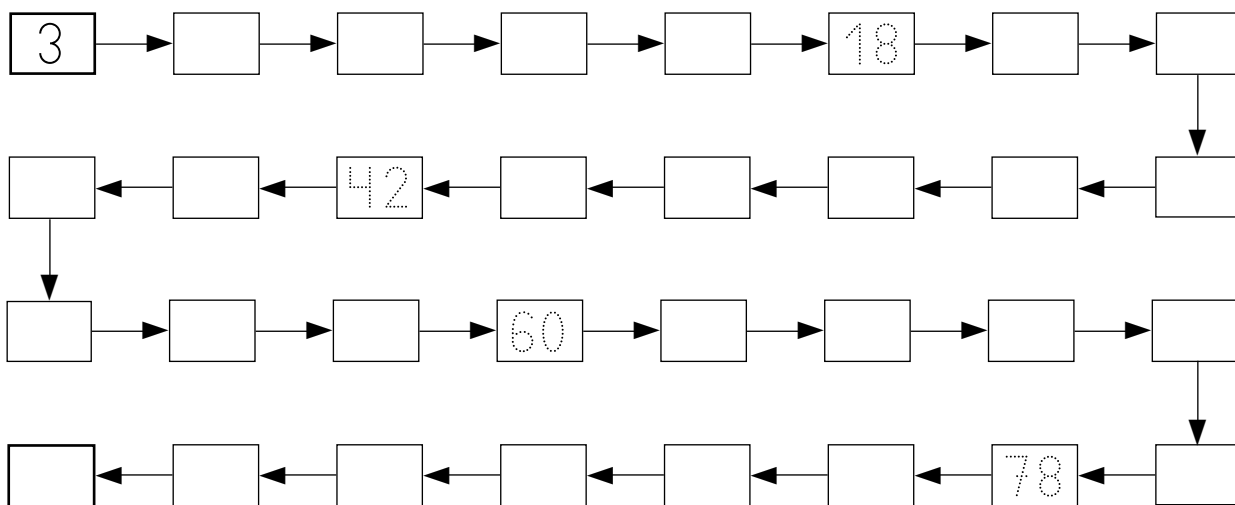
Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

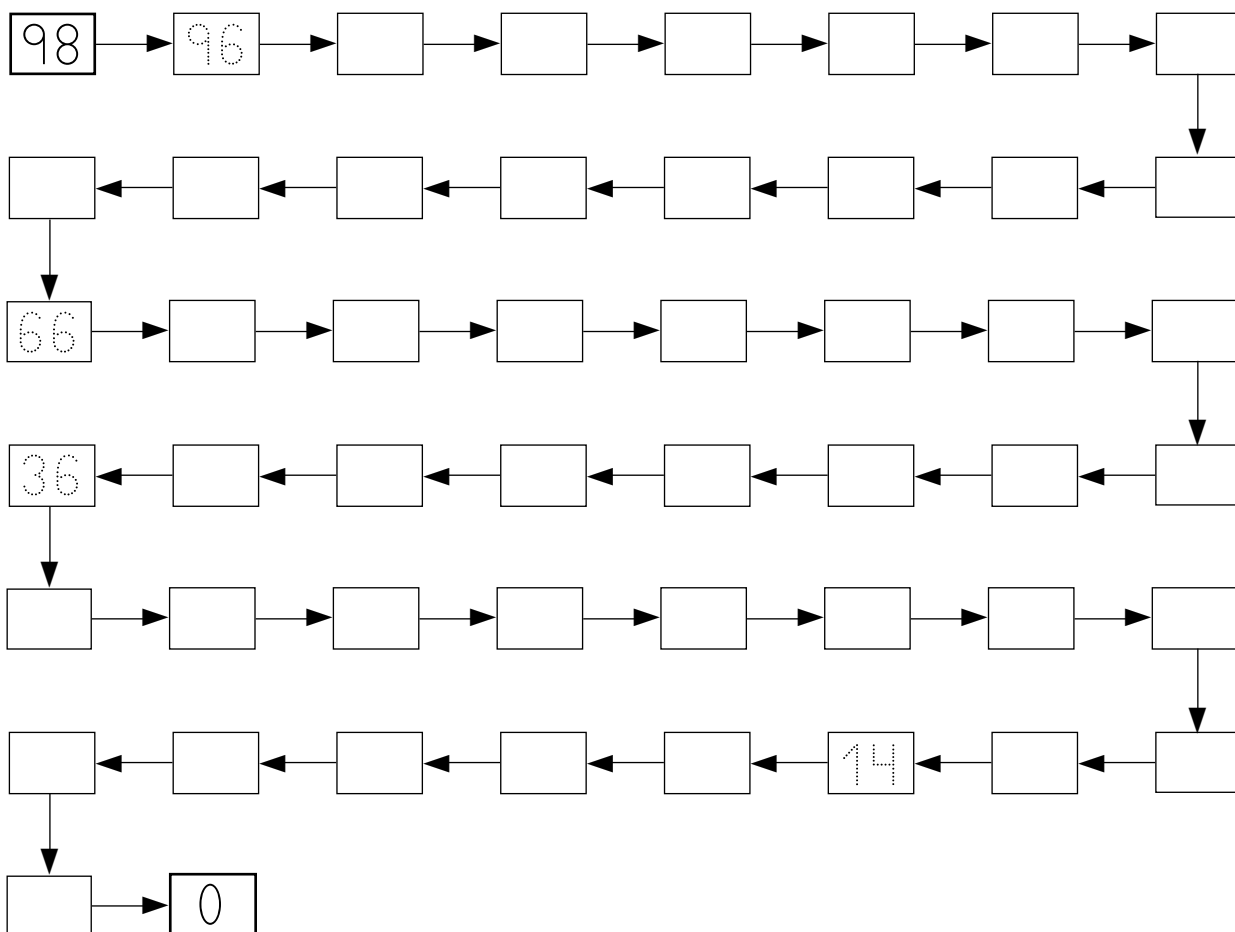
		D	U
80	ochenta	8	0
81			
82			
83			
84			
85			
86			
87			
88			
89			

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma 3 cada vez.

2 Resta 2 cada vez.

Nombre _____ Fecha _____

1 Resta.

$\begin{array}{r} 49 \\ - 3 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 55 \\ - 34 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 75 \\ - 14 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 59 \\ - 5 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 88 \\ - 23 \\ \hline \square \end{array}$
--	---	---	--	---

$\begin{array}{r} 47 \\ - 23 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 55 \\ - 31 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 93 \\ - 30 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 37 \\ - 26 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 23 \\ - 12 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	---	---

$\begin{array}{r} 35 \\ - 15 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 88 \\ - 26 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 57 \\ - 45 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 47 \\ - 2 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 79 \\ - 33 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	--	---

$\begin{array}{r} 57 \\ - 40 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 98 \\ - 50 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 17 \\ - 15 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 88 \\ - 7 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 44 \\ - 23 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	--	---

$\begin{array}{r} 52 \\ - 41 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ - 12 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 96 \\ - 25 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 36 \\ - 10 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 83 \\ - 21 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	---	---

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

		D	U
90	noventa	9	0
91			
92			
93			
94			
95			
96			
97			
98			
99			

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa.

		D	U
15	<i>quince</i>	1	5
20			
21			
26			
28			
35			
40			
61			
76			
88			

Nombre _____ Fecha _____

1 Calcula.

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 13 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ + 34 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ + 25 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \\ + 33 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ + 7 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 53 \\ - 21 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ - 6 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ - 16 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 \\ - 73 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ - 61 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 52 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ - 62 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ + 47 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ - 10 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ + 56 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 66 \\ + 30 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ - 21 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 73 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60 \\ + 20 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 79 \\ - 64 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 70 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ + 27 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ - 62 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 23 \\ + 45 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ - 32 \\ \hline \square \end{array}$$

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma.

$\begin{array}{r} 33 \\ 12 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ 40 \\ + 2 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 62 \\ 6 \\ + 11 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \\ 21 \\ + 70 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ 12 \\ + 3 \\ \hline \square \end{array}$
--	--	--	--	--

$\begin{array}{r} 24 \\ 13 \\ + 51 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 65 \\ 11 \\ + 21 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 13 \\ 41 \\ + 31 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 \\ 52 \\ + 20 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 22 \\ 32 \\ + 42 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	--	---

$\begin{array}{r} 32 \\ 42 \\ + 24 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 43 \\ 13 \\ + 23 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 32 \\ 61 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ 21 \\ + 42 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ 30 \\ + 41 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	--	---	---

$\begin{array}{r} 52 \\ 15 \\ + 22 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 70 \\ 10 \\ + 19 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ 20 \\ + 13 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 83 \\ 2 \\ + 12 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 27 \\ 11 \\ + 60 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	--	---

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma.

$$\begin{array}{r} 58 \\ + 9 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ + 9 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 7 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 6 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ + 19 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 25 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 55 \\ + 16 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 11 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ + 18 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 25 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39 \\ + 25 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ + 16 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 67 \\ + 29 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 38 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ + 32 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ + 39 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ + 38 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ + 48 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 57 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 39 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 46 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ + 41 \\ \hline \square \end{array}$$

Nombre _____ Fecha _____

1 Suma.

$\begin{array}{r} 26 \\ 5 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 38 \\ 7 \\ + 2 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ 6 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 52 \\ 9 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 54 \\ 7 \\ + 3 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	---	---

$\begin{array}{r} 16 \\ 15 \\ + 4 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ 26 \\ + 6 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 23 \\ 12 \\ + 8 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 22 \\ 27 \\ + 5 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 44 \\ 21 \\ + 8 \\ \hline \square \end{array}$
--	--	--	--	--

$\begin{array}{r} 25 \\ 13 \\ + 16 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 8 \\ 50 \\ + 27 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ 37 \\ + 49 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 58 \\ 23 \\ + 14 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 29 \\ 11 \\ + 23 \\ \hline \square \end{array}$
---	--	--	---	---

$\begin{array}{r} 54 \\ 20 \\ + 16 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 37 \\ 13 \\ + 20 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 31 \\ 19 \\ + 10 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 32 \\ 16 \\ + 14 \\ \hline \square \end{array}$	$\begin{array}{r} 14 \\ 14 \\ + 28 \\ \hline \square \end{array}$
---	---	---	---	---

Ficha 1

1 Rodear: 5-2-8-4-3-7

2 3, 4, 5, 6, 7, 8
6, 5, 4, 3, 2, 1

Ficha 2

1 $4 + 5 = 9$
 $6 + 3 = 9$
 $3 + 6 = 9$
 $8 + 1 = 9$
 $7 + 2 = 9$
 $3 + 3 = 6$
 $2 + 4 = 6$
 $4 + 2 = 6$
 $1 + 5 = 6$
 $5 + 1 = 6$

Ficha 3

1 $2 + 1 = 3$
 $4 + 3 = 7$
 $7 + 2 = 9$
 $4 + 2 = 6$

2 $3 + 2 = 5$
 $3 + 3 = 6$
 $4 + 2 = 6$
 $6 + 2 = 8$

Ficha 4

1 3, 5, 7, 9
2, 4, 6, 8

2 4, 7
3, 6, 9

3 1, 2, 3, 4, 5
5, 4, 3, 2, 1

5, 6, 7, 8, 9
9, 8, 7, 6, 5

Ficha 5

1 $10 + 3 = 13$
 $10 + 6 = 16$
 $10 + 4 = 14$
 $10 + 7 = 17$
 $10 + 9 = 19$
 $10 + 5 = 15$
 $10 + 1 = 11$
 $10 + 8 = 18$

Ficha 6

1 $5 - 3 = 2$
 $7 - 4 = 3$
 $9 - 2 = 7$
 $8 - 6 = 2$
 $6 - 3 = 3$
 $9 - 5 = 4$
 $5 - 3 = 2$
 $4 - 2 = 2$

Ficha 7

1 9, 8, 7, 5, 9, 3
10, 7, 8, 10, 8, 9
6, 6, 10, 5, 7, 10

2 5, 6, 8, 10
3, 6, 8, 10

Ficha 8

1 Cero, uno, dos, tres, cuatro, cinco, seis, siete, ocho, nueve, diez, once, doce, trece, catorce, quince, dieciséis, diecisiete, dieciocho, diecinueve.

2 quince → 15
ocho → 8
once → 11
dieciséis → 16

Ficha 9

1 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

2 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18
3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19

Ficha 10

1 19, 14, 15, 16, 12, 18, 16, 15
10, 17, 19, 18, 19, 14, 19, 13
11, 19, 10, 18, 11, 18, 17, 17

2 6, 9, 12, 15, 18

Ficha 11

1 Diez, veinte, treinta, cuarenta, cincuenta, sesenta, setenta, ochenta, noventa.

2 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90

3 veinte → 20
cuarenta → 40
sesenta → 60
setenta → 70

Ficha 12

1 2, 2, 1, 5, 3, 5, 3, 1, 3

Ficha 13

- 1** $6 + 2 = 8$
 $8 + 3 = 11$
 $8 + 4 = 12$
 $6 + 5 = 11$
 $15 + 4 = 19$
 $10 + 4 = 14$

- 2** 9, 9, 10
 10, 11, 17

Ficha 14

- 1** 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19,
 21, 23, 25, 27, 29

- 2** 26, 23, 20, 17, 14, 11, 8,
 5, 2

- 3** 17, 23, 28, 14
 Decenas: 2, 1, 2, 2
 Unidades: 6, 2, 1, 0

Ficha 15

- 1** 36, 33, 30, 27, 24, 21, 18,
 15, 12, 9, 6, 3

- 2** 3, 6, 8, 11, 13, 16, 18, 21,
 23, 26, 28, 31, 33, 36

- 3** 10-20-29
 20-30-30

Ficha 16

- 1** 9, 6, 5, 7, 4, 7

Ficha 17

		D	U
40	cuarenta	4	0
41	cuarenta y uno	4	1
42	cuarenta y dos	4	2
43	cuarenta y tres	4	3
44	cuarenta y cuatro	4	4
45	cuarenta y cinco	4	5
46	cuarenta y seis	4	6
47	cuarenta y siete	4	7
48	cuarenta y ocho	4	8
49	cuarenta y nueve	4	9

Ficha 18

		D	U
50	cincuenta	5	0
51	cincuenta y uno	5	1
52	cincuenta y dos	5	2
53	cincuenta y tres	5	3
54	cincuenta y cuatro	5	4
55	cincuenta y cinco	5	5
56	cincuenta y seis	5	6
57	cincuenta y siete	5	7
58	cincuenta y ocho	5	8
59	cincuenta y nueve	5	9

Ficha 19

- 1** 50, 80, 80, 60, 60
 40, 70, 90, 70, 90
- 2** 50, 10, 30, 30, 30
 30, 10, 30, 20, 10

Ficha 20

- 1** $42 > 18$, $39 > 34$, $51 > 48$
 $52 > 47$, $42 < 53$, $15 < 17$
 $30 > 25$, $39 < 42$, $43 > 34$

- 2** $43 < 44 < 47 < 49$
 $46 < 48 < 50 < 56$

- 3** $39 > 32 > 31 > 23$
 $50 > 41 > 36 > 24$

Ficha 21

- 1** 19, 38, 18, 59, 16
 29, 14, 47, 17, 57
 34, 59, 38, 45, 37
 55, 38, 26, 59, 39
 31, 58, 57, 26, 38

Ficha 22

- 1** Decenas: 5, 4, 0, 2, 3
 Unidades: 6, 0, 2, 8, 7
 60, 11, 9, 59, 77
- 2** 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18,
 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32,
 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46,
 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60,
 62, 64, 66, 68, 70, 72
- 3** 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21,
 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35,
 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51,
 53

Ficha 23

		D	U
70	setenta	7	0
71	setenta y uno	7	1
72	setenta y dos	7	2
73	setenta y tres	7	3
74	setenta y cuatro	7	4
75	setenta y cinco	7	5
76	setenta y seis	7	6
77	setenta y siete	7	7
78	setenta y ocho	7	8
79	setenta y nueve	7	9

Ficha 24

1		D	U
80	ochenta	8	0
81	ochenta y uno	8	1
82	ochenta y dos	8	2
83	ochenta y tres	8	3
84	ochenta y cuatro	8	4
85	ochenta y cinco	8	5
86	ochenta y seis	8	6
87	ochenta y siete	8	7
88	ochenta y ocho	8	8
89	ochenta y nueve	8	9

Ficha 25

1 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 45, 48, 51, 54, 57, 60, 63, 66, 69, 72, 75, 78, 81, 84, 87, 90, 93, 96

2 96, 94, 92, 90, 88, 86, 84, 82, 80, 78, 76, 74, 72, 70, 68, 66, 64, 62, 60, 58, 56, 54, 52, 50, 48, 46, 44, 42, 40, 38, 36, 34, 32, 30, 28, 26, 24, 22, 20, 18, 16, 14, 12, 10, 8, 6, 4, 2, 0

Ficha 26

1 46, 21, 61, 54, 65
24, 24, 63, 11, 11
20, 62, 12, 45, 46
17, 48, 02, 81, 21
11, 12, 71, 26, 62

Ficha 27

1		D	U
90	noventa	9	0
91	noventa y uno	9	1
92	noventa y dos	9	2
93	noventa y tres	9	3
94	noventa y cuatro	9	4
95	noventa y cinco	9	5
96	noventa y seis	9	6
97	noventa y siete	9	7
98	noventa y ocho	9	8
99	noventa y nueve	9	9

Ficha 28

1		D	U
15	quince	1	5
20	veinte	2	0
21	veintiuno	2	1
26	veintiséis	2	6
28	veintiocho	2	8
35	treinta y cinco	3	5
40	cuarenta	4	0
61	sesenta y uno	6	1
76	setenta y seis	7	6
88	ochenta y ocho	8	8

Ficha 29

1 43, 86, 89, 74, 79
32, 83, 42, 2, 21
43, 2, 89, 30, 99
96, 28, 77, 80, 15
20, 79, 35, 68, 57

Ficha 30

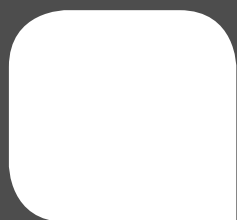
1 49, 58, 79, 96, 39
88, 97, 85, 78, 96
98, 79, 98, 87, 95
89, 99, 45, 97, 98

Ficha 31

1 67, 41, 33, 35, 43
30, 62, 51, 52, 71
40, 92, 53, 64, 62
96, 76, 81, 81, 95
84, 81, 77, 70, 60

Ficha 32

1 35, 47, 53, 66, 64
35, 56, 43, 54, 73
54, 85, 88, 95, 63
90, 70, 60, 62, 56

Programa
plurilingüe

Ciencias Sociais

Ciencias da Natureza

Índice

Programa bilingüe

Ciencias Sociais

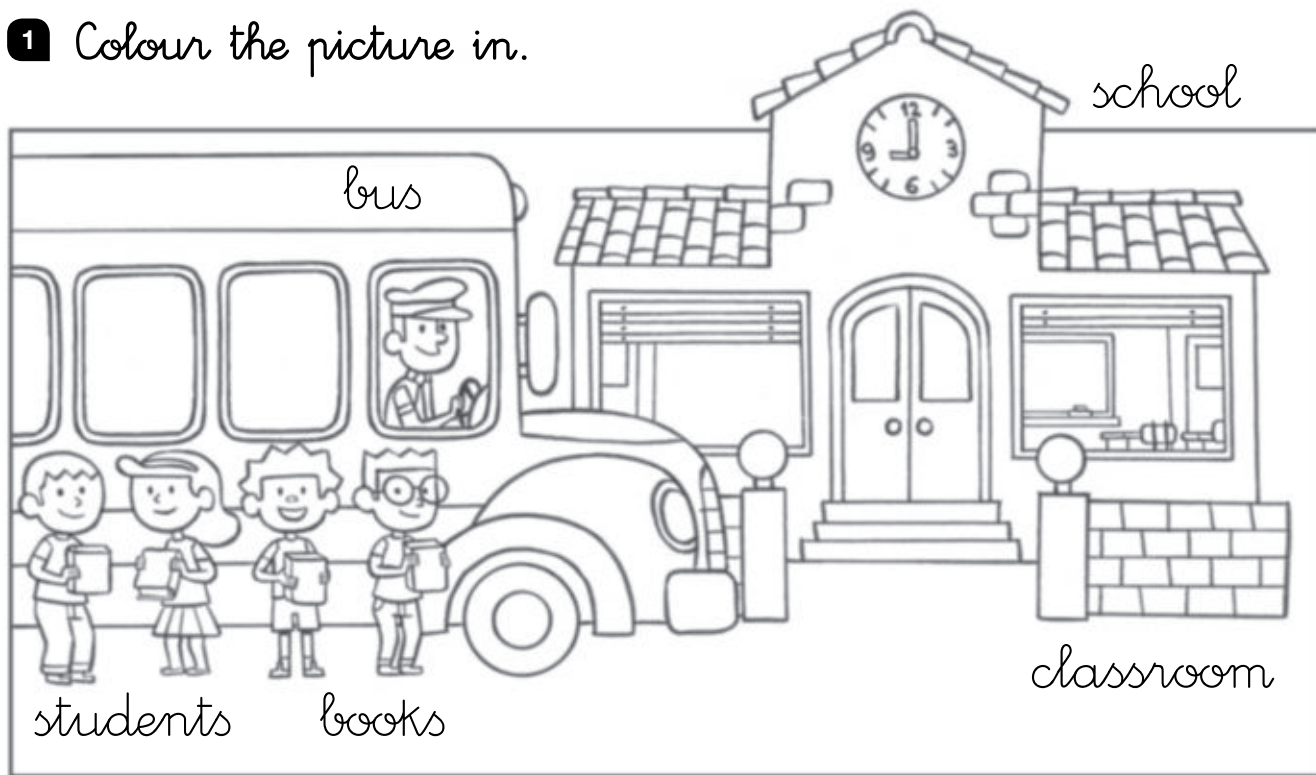
Worksheet Unit 1.	Back to school!	176
Worksheet Unit 2.	My family	177
Worksheet Unit 3.	My street	178
Worksheet Unit 4.	Means of transport	179
Worksheet Unit 5.	Christmas	180
Worksheet Unit 6.	The four seasons.....	181
Worksheet Unit 7.	The place where I live	182
Worksheet Unit 8.	The calendar	183

Ciencias da Natureza

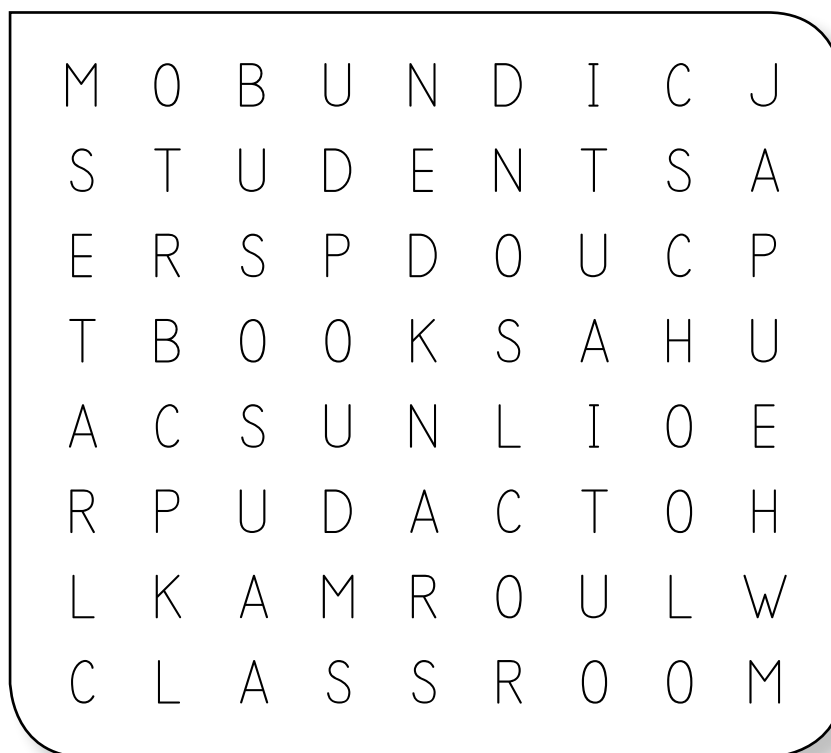
Worksheet Unit 1.	Our sense organs.....	184
Worksheet Unit 2.	Meals of the day.....	185
Worksheet Unit 3.	The way animals move	186
Worksheet Unit 4.	Domestic and wild animals.....	187
Worksheet Unit 5.	Plants	188
Worksheet Unit 6.	Materials.....	189
Worksheet Unit 7.	The computer	190
Solucionario		191

Name _____ Date _____

1 Colour the picture in.

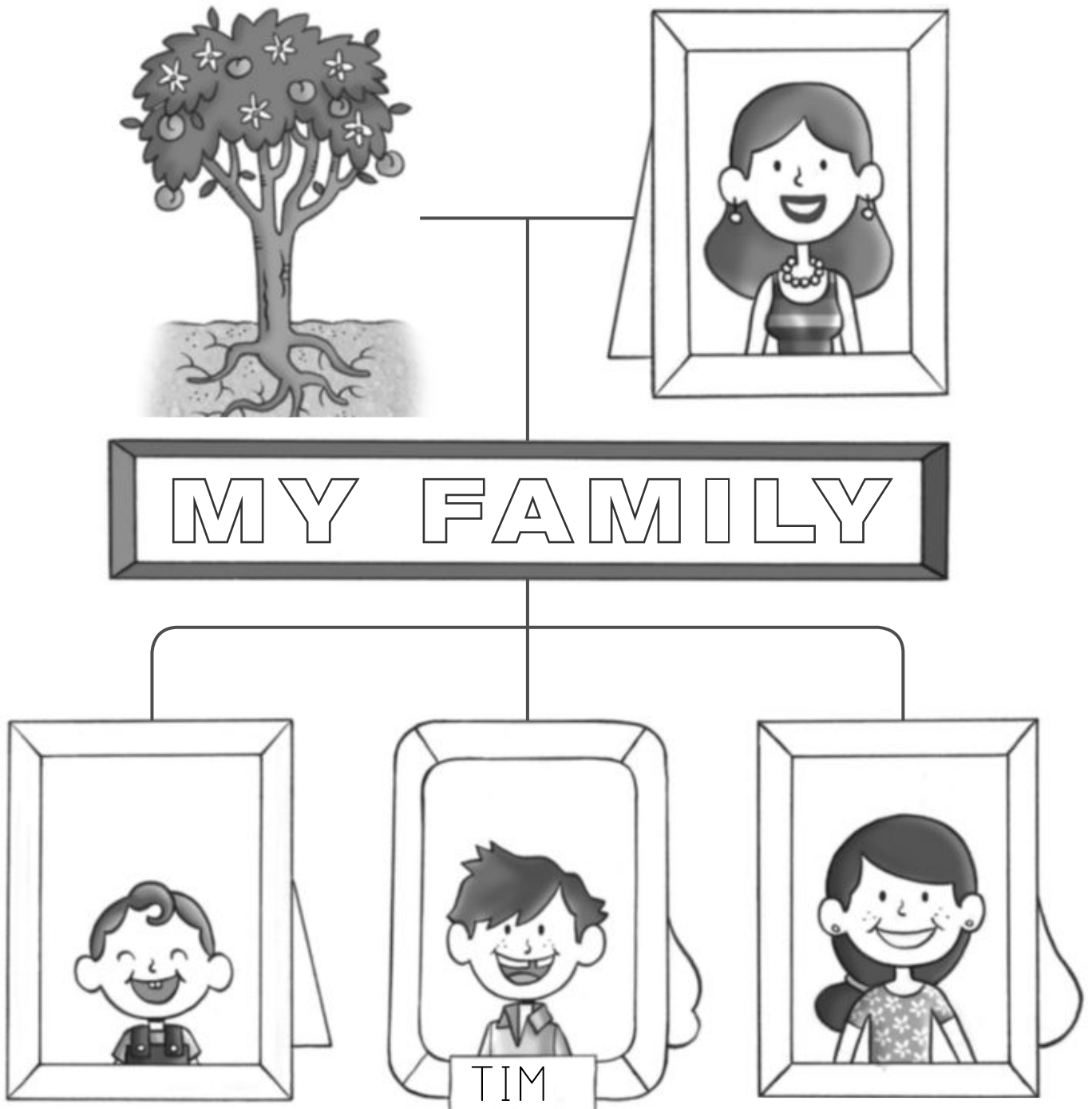
2 Find the 5 words hidden in the word search.

Name _____ Date _____

1 Look at Tim's family tree and colour the frames in.

Name _____ Date _____

1 Colour in the names of places. Then cut them out and stick them in the correct place.

BAKERY

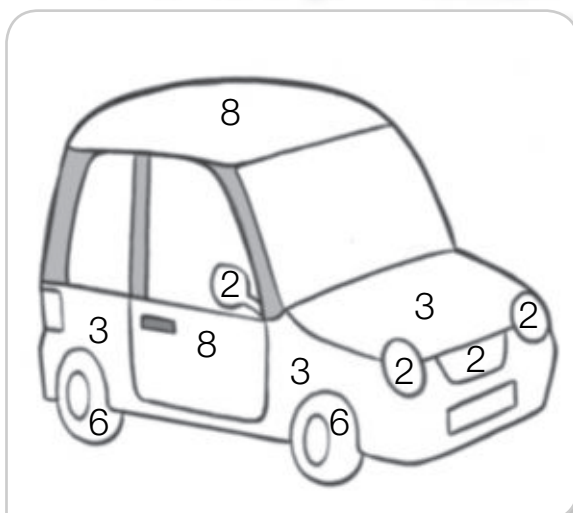
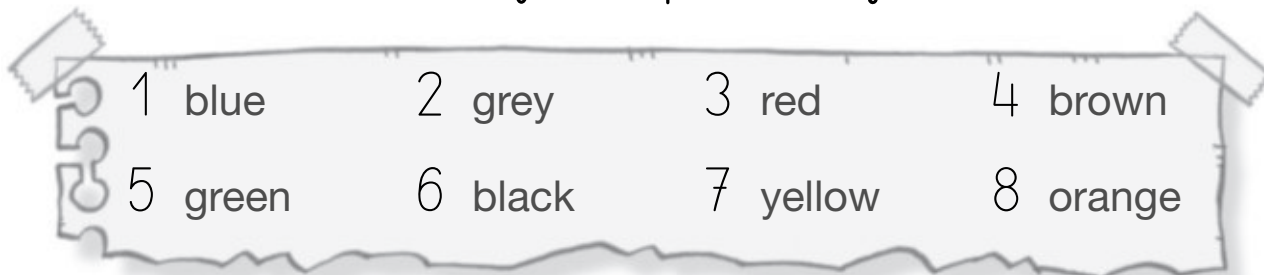
BANK

CHURCH

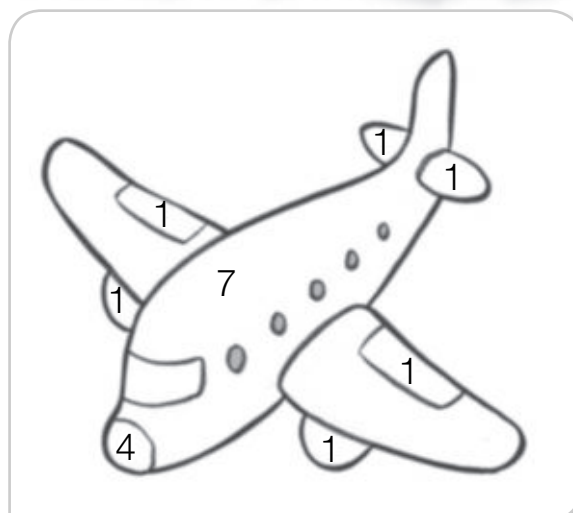
MARKET

Name _____ Date _____

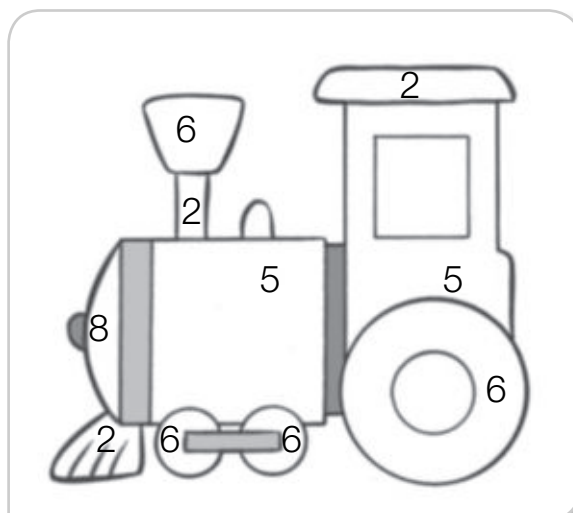
1 Colour in these means of transport using the code.

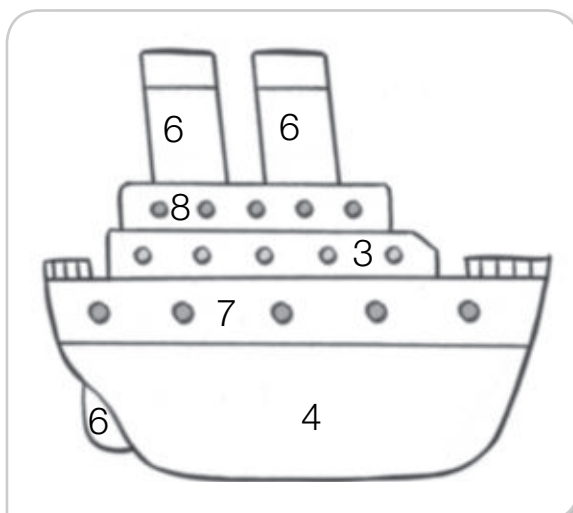
CAR

PLANE

TRAIN

SHIP

Name _____ Date _____

1 Circle the pictures related to Christmas.

Christmas tree

birthday cake

presents

the Three Kings

Santa Claus

Easter eggs

2 Write the letters the right way up and say the Christmas greeting.

M E R Y   C H R I S T M A S !

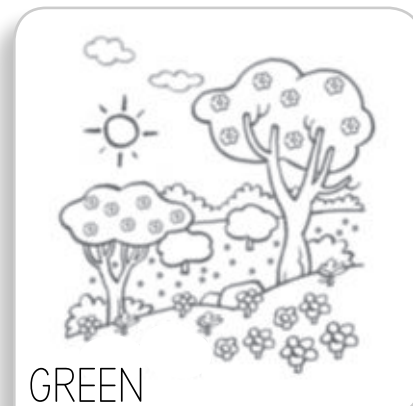
----- !

Name _____ Date _____

1 Match each season with a picture. Then colour in with the right colour.

SPRING
SUMMER

AUTUMN
WINTER

2 Look at the pictures and write the correct season.

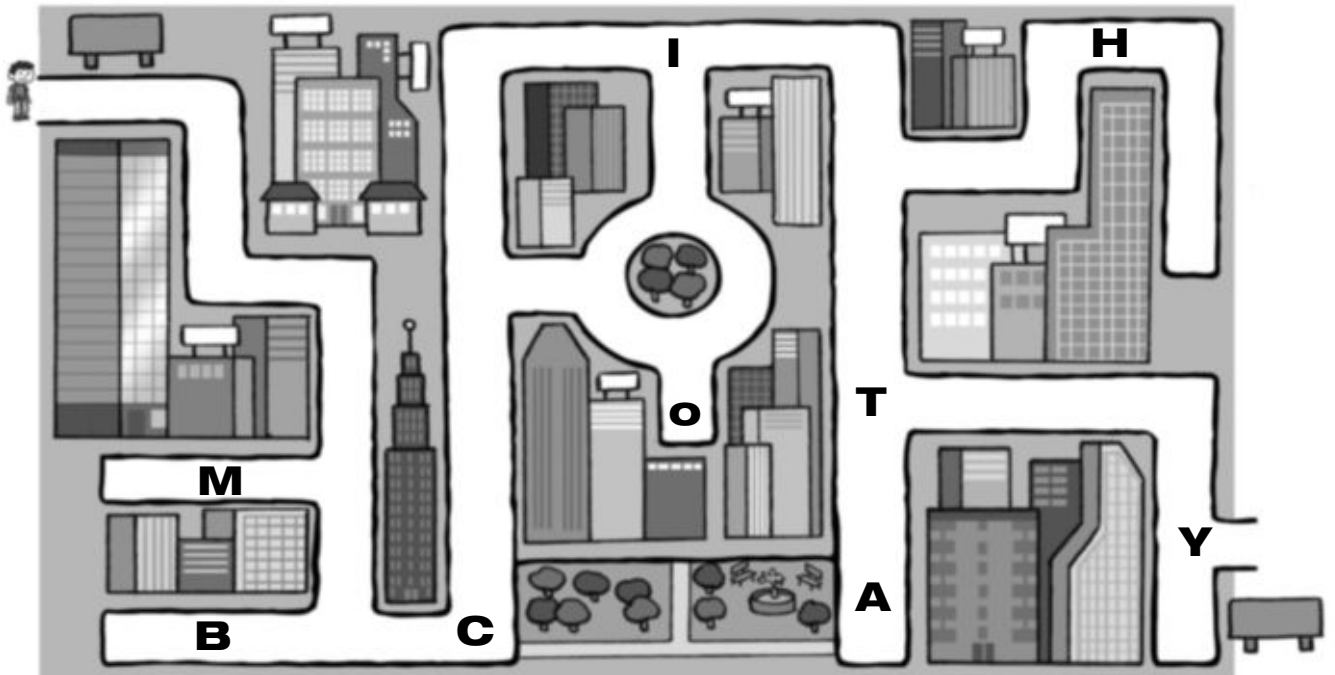

Name _____ Date _____

- 1 Go through the labyrinth, collect the letters and complete the word.

- 2 Write the words in the correct place.

town

city

village

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Name _____ Date _____

1 The vowels are missing! Write the names of the months using the code.

J N R Y

_____

F B R R Y

_____

M R C H

_____

P R L

_____

M Y

_____

J N

_____

J L Y

_____

G S T

_____

S P T M B R

_____

C T B R

_____

N V M B R

_____

D C M B R

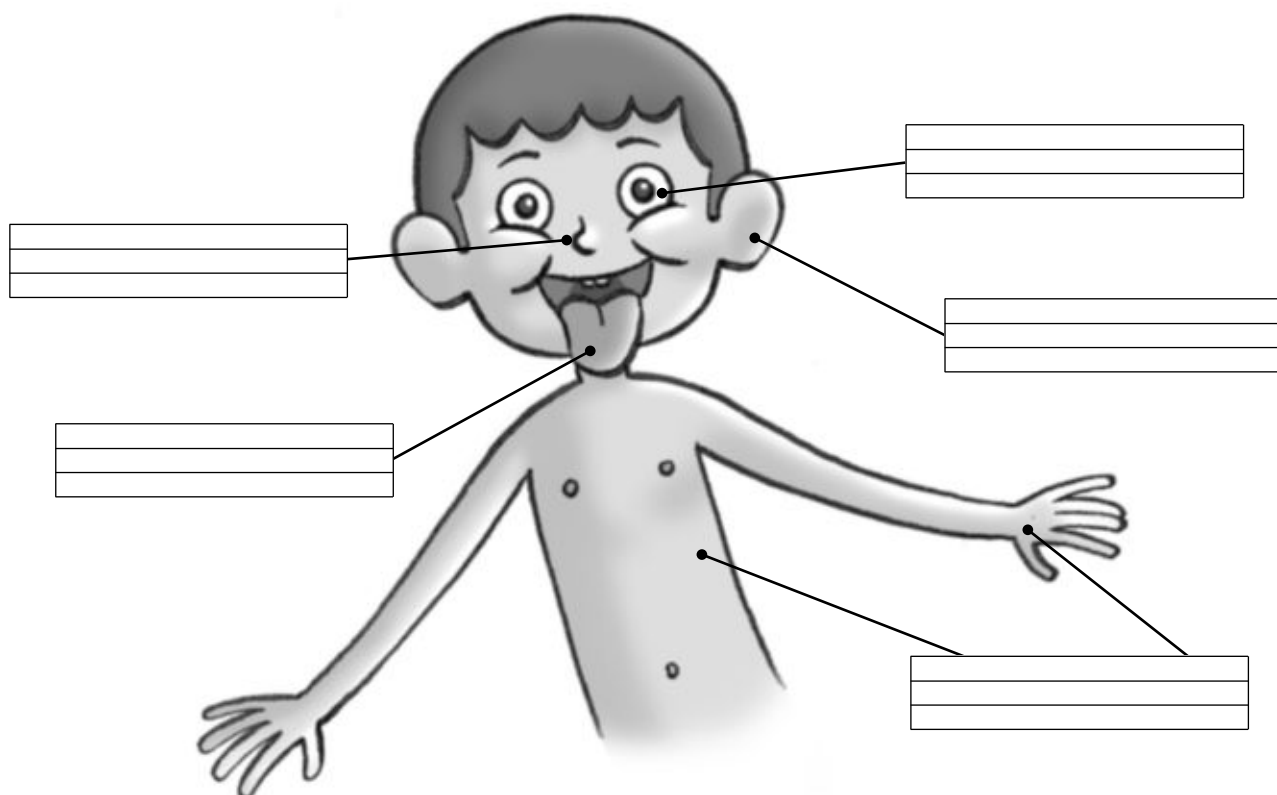
_____

Name _____ Date _____

1 Say the words of our sense organs.

2 Now, write the words where appropriate.

Name _____ Date _____

1 What are the main meals of the day? Complete the sentences.

lunch

dinner

breakfast

In the morning we eat

Around midday we eat

In the evening we eat

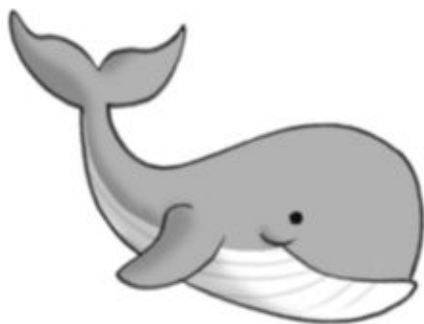

2 Look at Tom, colour him in and write the name of the meal he is going to eat.

He is going to eat

Name _____ Date _____

1 How do these animals move? Match.

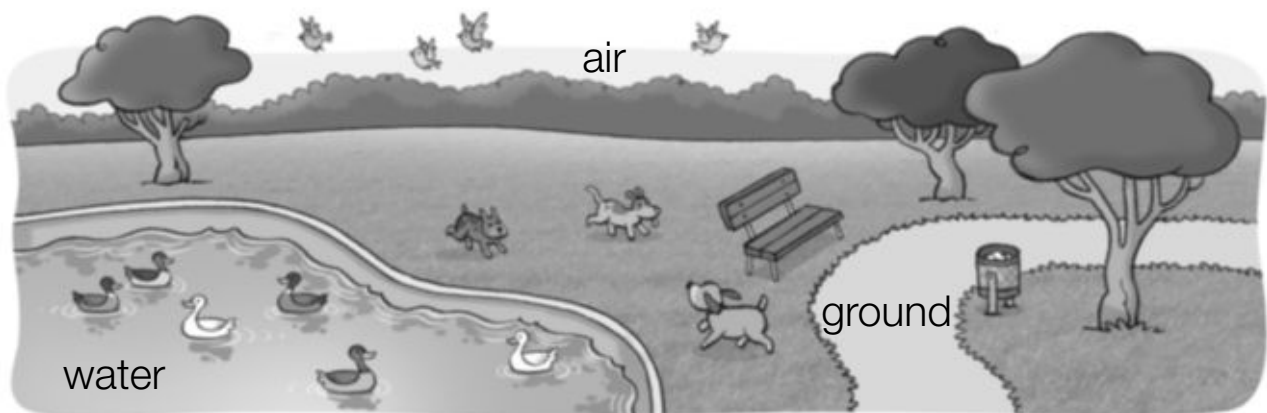

2 Look at the animals in the picture and complete the sentences.

 fly in the

 walk on the

 swim in the

Name _____ Date _____

1 What are the names of these animals? Write them in the box.

pig

monkey

dog

spider

cat

lion

cow

tiger

DOMESTIC ANIMALS

_____

_____

_____

_____

WILD ANIMALS

_____

_____

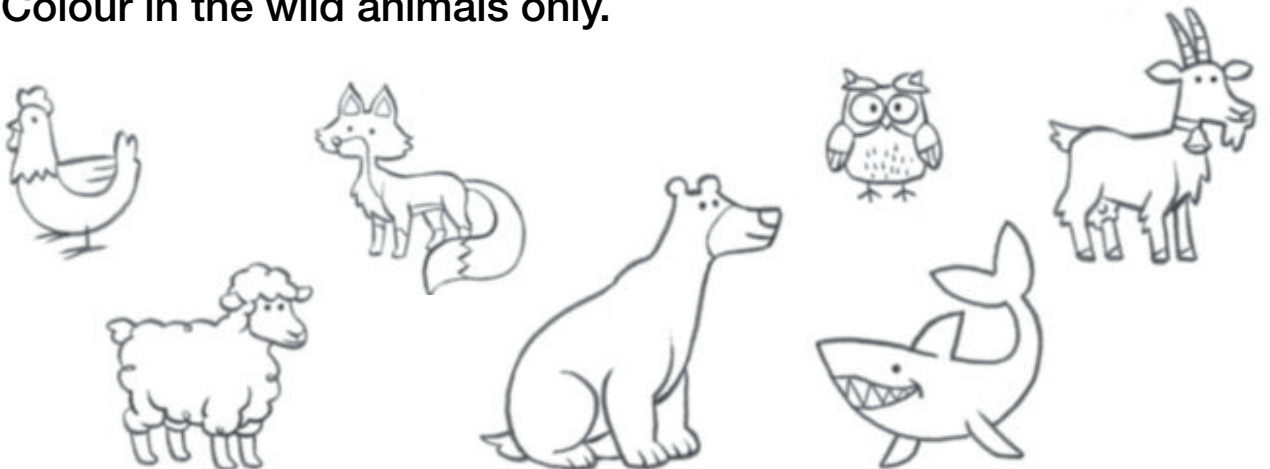

_____

_____

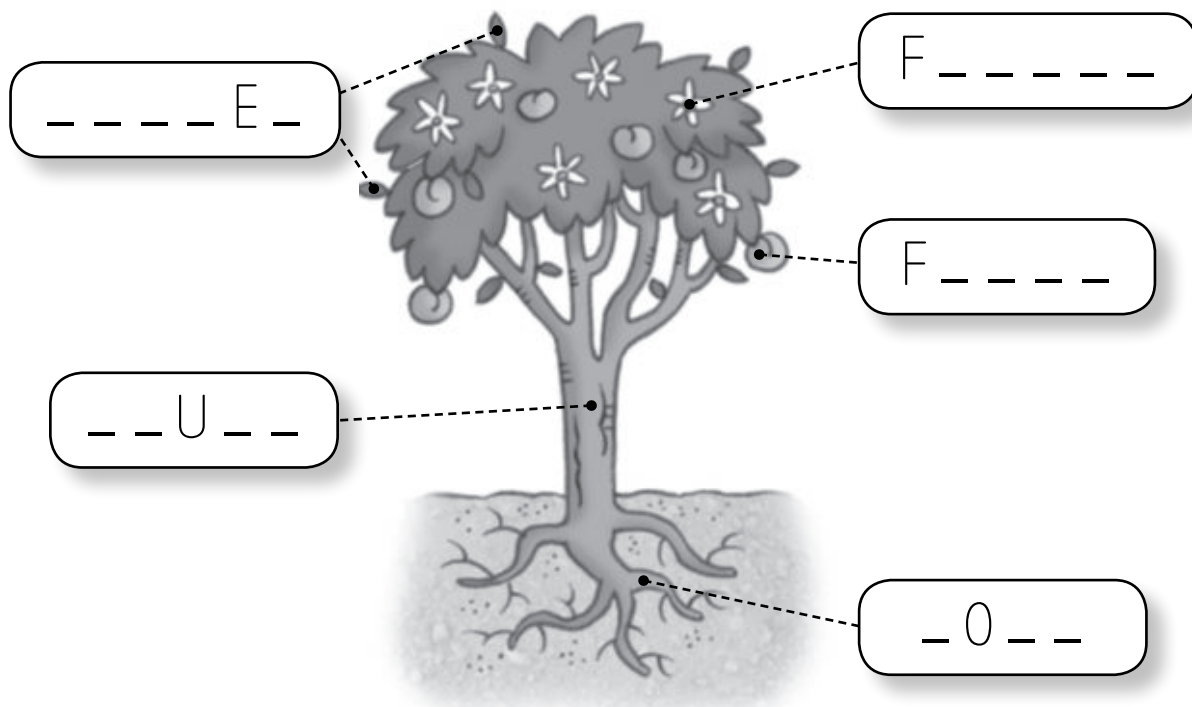
2 Colour in the wild animals only.

Name _____ Date _____

1 What are the parts of a tree? Write.

- trunk   leaves   fruit   flower   root

2 Colour in the fruits of these plants using the code.

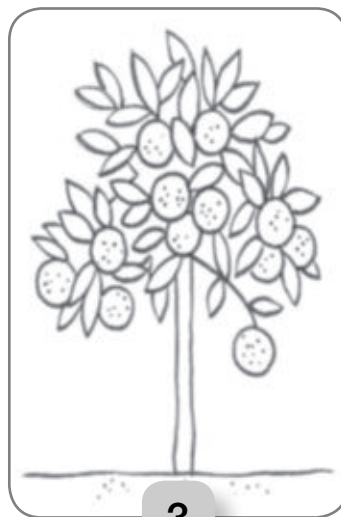
- 1 red   2 green
3 orange   4 yellow

1

2

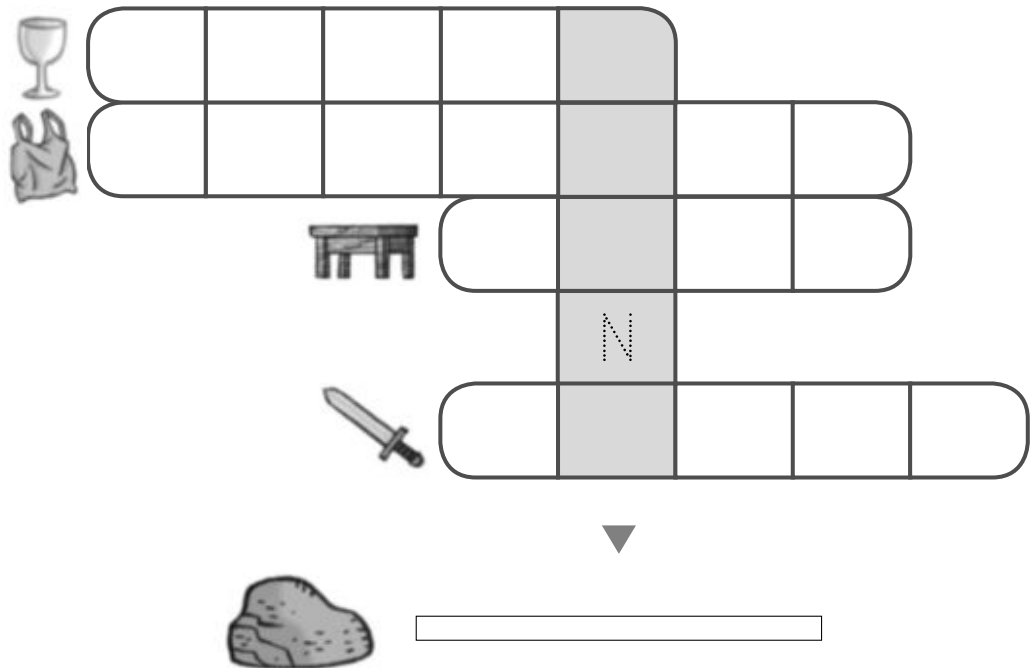
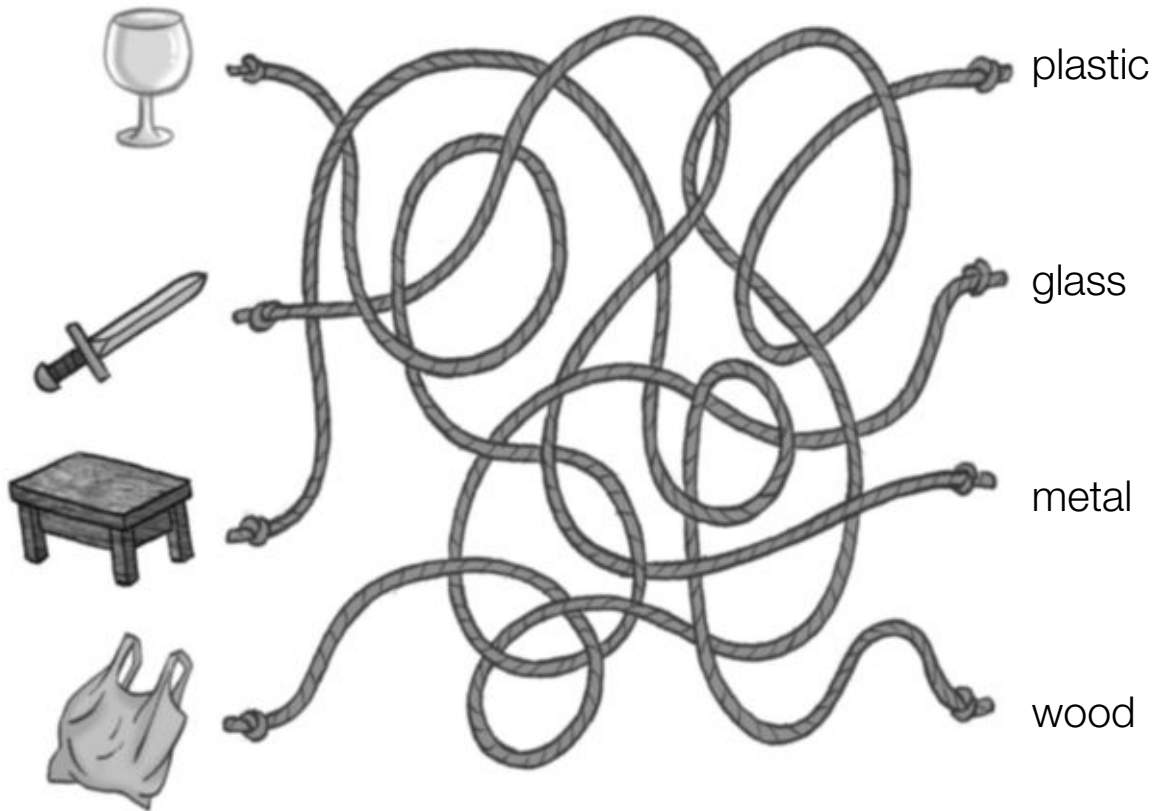
3

4

Name _____ Date _____

1 Find out the name of these materials and then write them in the cross word to discover the name of a new material.

Name _____ Date _____

1 What is it? Write the letters in the correct place.

O T P E M R C U

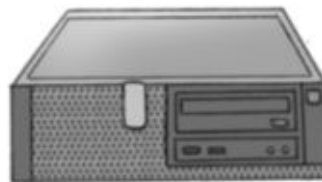
It is a C _ _ _ _ _ R.

2 What are the parts of a computer? Write them.

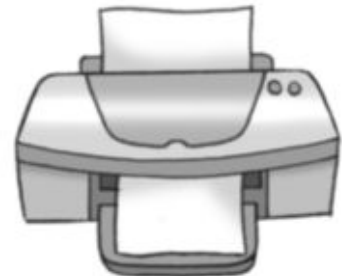
CPU   screen   mouse   printer   keyboard

_____

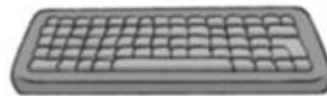
_____

_____

_____

_____

3 Circle the smartphone.

Ciencias Sociais

Unit 1

- 1.- R. G. (resposta gráfica).
- 2 Students, books, classroom, school, bus.

Unit 2

- 1 De esquerda a direita e de arriba abaixo) Red, green, grey, yellow, blue.

Unit 3

- 1 (De esquerda a direita e de arriba abaixo) Bank, church, market, bakery.

Unit 4

- 1 R. G.

Unit 5

- 1 Christmas tree, presents, the Three Kings, Santa Claus.
- 2 Merry Christmas!

Unit 6

- 1 Spring → green, summer → yellow, autumn → brown, winter → blue.
- 2 Summer, winter, autumn, spring.

Unit 7

- 1 CITY.
- 2 City, town, village.

Unit 8

- 1 January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December.

Ciencias da Natureza

Unit 1

- 1 Os rapaces deben pronunciar correctamente *ear, eye, nose, skin, tongue*.
- 2 (De esquerda a dereita e de arriba abaixo) Nose, eye, ear, tongue, skin.

Unit 2

- 1 In the morning we eat breakfast. Around midday we eat llunch. In the evening we eat dinner.
- 2 R. G. He is going to eat breakfast.

Unit 3

- 1 Swim, fly, walk.
- 2 Birds fly in the air. Dogs walk on the ground. Ducks swim in the water.

Unit 4

- 1 Domestic animals: cat, cow, pig, dog. Wild animals: tiger, spider, lion, monkey.
- 2 Os rapaces deben colorear o raposo, o oso, o bufo e o tiburón.

Unit 5

- 1 Leaves, flower, fruit, trunk, root.
- 2 R. G.

Unit 6

- 1 Cup → glass, sword → metal, table → wood, bag → plastic. Stone.

Unit 7

- 1 Computer.
- 2 Screen, CPU, printer, keyboard, mouse.
- 3 Os nenos deben arrodear o terceiro aparello.

Programa
de Educación
emocional

Índice

Educación emocional

Percepción das emocións

Ficha 1. Recoñezo as emocións	196
Ficha 2. Sinto moitas cousas	197
Ficha 3. Sentimos alegría	198
Ficha 4. Preocúpome polos demais	199

Expresión das emocións

Ficha 5. Aprendo a expresar o que sinto	200
Ficha 6. Manifestamos o noso enfado	201

Comprensión das emocións

Ficha 7. Palabras que expresan emocións	202
Ficha 8. Recoñezo as emocións dos demais	203

Regulación das emocións

Ficha 9. Busco solucións	204
Ficha 10. Aprendo a calmarme	205

Nome _____ Data _____

Percepción das emocións

1 Relaciona cada debuxo coa emoción que expresa.

medo

alegría

enfado

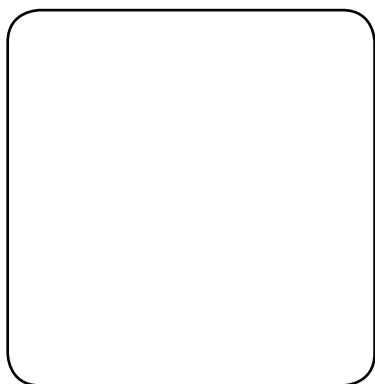
tristeza

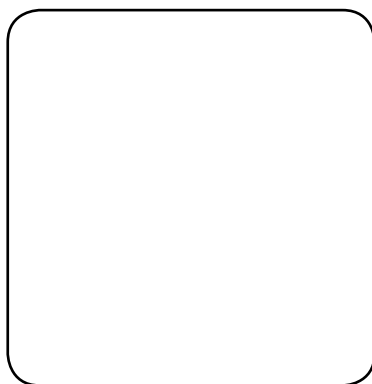
sorpresa

2 Debuxa a túa cara en cada caso.

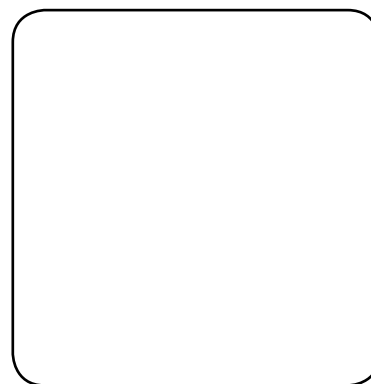
Sentes alegría

Sentes tristeza

Sentes medo

Nome _____ Data _____

1 Completa.

Téñolle medo a

_____

_____

Dáme alegría

_____

_____

Enfádome por

_____

_____

Ponme triste

_____

_____

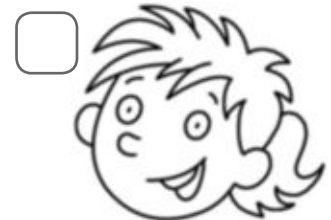
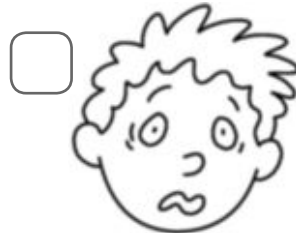
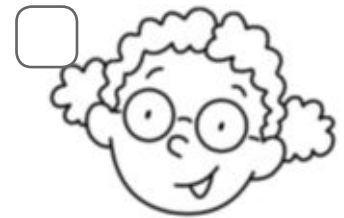
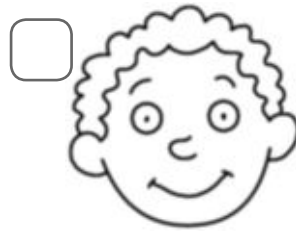
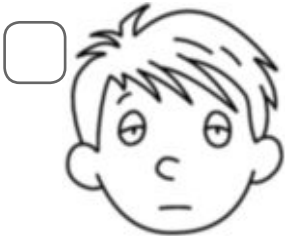
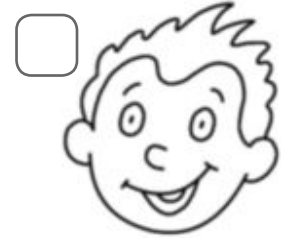
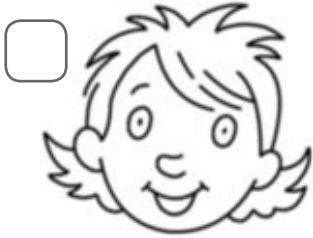

Sorpréndeme

_____

_____

Nome _____ Data _____

1 Marca as caras que expresan alegría.**2** Cando sentes alegría? Marca.

- Cando un neno te invita a xogar con el.
- Cando uns nenos se burlan de ti.
- Cando o profesor te felicita.
- Cando te invitan a un aniversario.
- Cando gañas un concurso de debuxo.
- Cando perdes un partido.

Nome _____ Data _____

1 Que lles dirías a estes nenos? Marca.

- Que tes?
- Non te enfades.
- A culpa tela ti.

- Choras por nada.
- Pódote axudar?
- Por que choras?

2 Completa.

Se un compañeiro está enfermo, sentímonos

Se un compañeiro está contento, sentímonos

tamén

Nome _____ Data _____

1 Que expresa cada emoción? Marca.

alegría

 Estou moi contenta. Estou moi aburrída. Que rabia! Alégrome moito.

enfado

tristeza

 Que pena! Divírteme moito. Estou canso. Estou asustado.

medo

Nome _____ Data _____

- 1** Quen está expresando o seu enfado de forma adecuada?
Colorea a escena.

- 2** Marca a mellor maneira de expresar o teu enfado.

Berrando e molestando aos demais.

Falando e dicindo o que me sucede.

- 3** Copia.

Cando nos enfadamos, debemos falar sen perder a calma.

Nome _____ Data _____

1 Une cada emoción con outra parecida.

alegría

rabia

enfado

contento

medo

pena

sorpresa

desprezo

noxo

asombro

tristeza

temor

2 Completa.

Cando un neno di «É terrible!»,

é porque

Cando unha nena di «Que mágoa!»,

é porque

Nome _____ Data _____

1 Que emoción sente cada un? Escribe.

- alegría   tristeza   medo   enfado   sorpresa

É horrible!
Estou asustado!

_____

_____

O meu irmanciño
está no hospital.

_____

_____

Non esperaba
algo así de María.

_____

_____

_____

_____

Deixa xa de
amolarme!

_____

_____

Que ben! Mañá imos
de excursión. Ímolo
pasar xenial!

_____

_____

Nome _____ Data _____

1 Contesta.

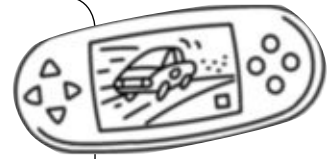
Cando te enfadas?

Con quen te enfadas?

Como te tranquilizas?

2 Que farías ti? Marca.

Pediches a un amigo que che deixe a súa consola, pero non quixo.

- Póño-me a xogar con outra cousa.
- Pídolla a outro amigo.
- Decido pedirlla ao día seguinte.
- Dígolle que é un egoísta.

Nome _____ Data _____

1 Que debes facer en cada caso? Marca.

Cando estás enfadado, debes...

Berrar, molestar e insultar.

Falar do teu enfado e calmarte.

Cando estás asustado, debes...

Calar e non falar.

Pedir axuda e calmarte.

2 Respira lentamente varias veces. Despois, explica.

*Desenvolvimento
da inteliencia*

Índice

Desenvolvemento da intelixencia

Presentación 210

Percepción e atención

Ficha 1. Onde van os paxaros? 212

Ficha 2. A silueta dos animais 213

Ficha 3. O xogo das nove diferenzas 214

Ficha 4. Na clase de ximnasia 215

Ficha 5. Triángulos, cadrados e círculos 216

Ficha 6. Non todos son iguais! 217

Ficha 7. Arriba e abaixo 218

Ficha 8. Un día de gripe 219

Ficha 9. Como alcanzará o coello
a súa cenoria? 220

Ficha 10. Camiño da casa 221

Memoria

Ficha 11. Que obxectos hai? 222

Ficha 12. Non o esquezas!..... 223

Ficha 13. O xogo da memoria 224

Comprensión verbal

Ficha 14. Álbum de fotos 225

Ficha 15. Quen é quen? 226

Ficha 16. De quen é cada cesta? 227

Comprensión do espazo

Ficha 17. A hora do almorzo 228

Ficha 18. Cada cousa no seu sitio 229

Ficha 19. A gran familia de gatos 230

Ficha 20. Casa incompleta 231

Ficha 21. Exercicios ao aire libre 232

Razoamento lóxico

Ficha 22. Unha gran familia 233

Ficha 23. Os animais da granxa 234

Ficha 24. A cada un a súa comida 235

Ficha 25. A hora de recollelo todo 236

Ficha 26. Unha peza non encaixa 237

Ficha 27. Que toca ao final? 238

Ficha 28. Que falta en cada grupo? 239

Ficha 29. Cal se parece menos? 240

Organización temporal

Ficha 30. A hora da merenda 241

Ficha 31. Tarde de choiva 242

Ficha 32. A historia do parruliño feo 243

Habilidade numérica

Ficha 33. Números e máis números 244

Ficha 34. Que sorprende ao pitiño? 245

Ficha 35. Feliz aniversario! 246

Presentación

Os nenos e nenas de 1.º de Primaria realizaron numerosas e importantes adquisicións, pero este é o momento en que teñen que aprender a sistematizalas lóxicamente. Para facelo necesitan adquirir, exercitar e perfeccionar unha serie de habilidades de razoamento. Co fin de facilitar que todos os alumnos alcancen unha boa e cómoda situación neste campo, presentamos unha serie de fichas con que poderán desenvolver as seguintes habilidades:

- **Percepción e atención.** Esta habilidade posibilita concentrarse en algo sen distraerse e percibir a información relevante con claridade. Para que os nenos a poidan exercitar e manter durante un tempo suficiente requírese que se encontren en situación persoal relaxada –que non estean cansos nin somnolentos– e nun ambiente axeitado. Adquirir o hábito da concentración axuda ademais a configurar unhas boas estratexias de aprendizaxe.
- **Memoria.** Esta habilidade permite lembrar datos a curto, medio e longo prazo. É unha peza esencial na configuración da intelixencia das persoas, pero é preciso que se integre dentro do conxunto das estratexias mentais como complementaria de todas as demais. Con frecuencia adóitase potenciar esta habilidade, cando se exercita de forma mecánica, para memorizar o que non se entende. Neste caso, o forte desenvolvemento da memoria convértese nunha trampa porque a curto prazo pode dar resultado, pero a longo prazo non pode substituír de ningún xeito o razoamento e a comprensión.
- **Comprensión verbal.** Habilidade que permite comprender o significado das palabras (comprensión) e capacidade de expresarse a través destas (fluidez). A comprensión pon de manifesto a asimilación da información transmitida oralmente, e todos os indicadores confirman que esta habilidade, ben desenvolvida, é un excelente predictor do éxito académico futuro do alumno.
- **Comprensión do espazo.** Esta habilidade permite interpretar as representacións gráficas de obxectos, recoñecelos en diferentes posicións ou imaxinar unha estrutura a partir dun deseño.
- **Razoamento lóxico.** Habilidade para establecer relacións coherentes entre distintos elementos (clasificación, seriación, ordenación, recoñecemento de relacións absurdas ou inadecuadas...).

- **Organización temporal.** Habilidade para percibir a cadencia na sucesión de feitos no tempo, descubriendo os elementos e detalles que determinan a ordenación cronolóxica. A vivencia ordenada do tempo é esencial para a estabilidade física e emocional dos nenos e nenas.
- **Habilidade numérica.** Coñecido e asimilado o concepto de número, hai moitas operacións mentais que se facilitan cando se domina o cálculo de forma automática. Bótase man desta habilidade en múltiples ocasións e é preciso dominala para que non obstaculice as operacións mentais en que se fai necesaria.

Estas fichas poden empregarse en grupo ou individualmente. É importante que se completen en períodos curtos de tempo, xa que é preferible que os nenos queden con ganas de seguir en lugar de que se sintan fatigados e cansen.

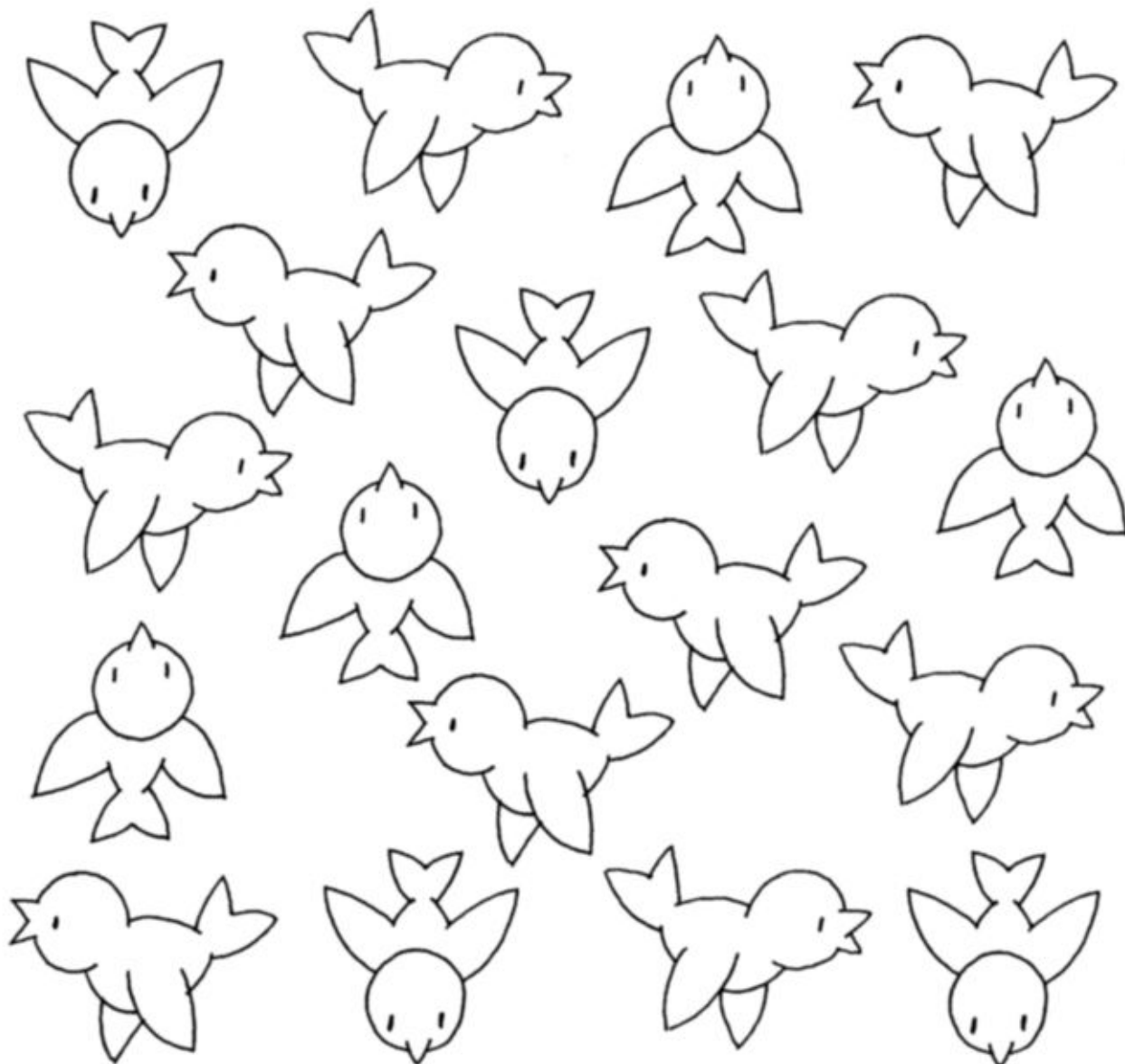
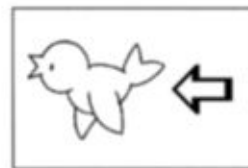
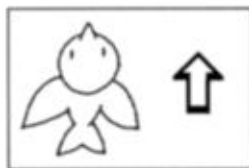
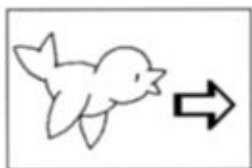
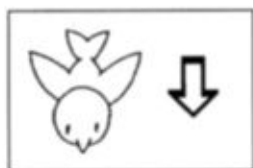
As normas básicas que deben seguirse para realizar estas actividades son:

1. Explicar con claridade aos alumnos as ordes das actividades, para que saiban exactamente o que teñen que lograr. É moi importante que o neno se sinta capaz de levar a cabo o que se lle propón, para o cal é interesante propoñer de entrada xogos que poida superar con éxito para seguir despois con outros de dificultade superior.
2. Aclarar os procedementos que deben seguir para resolver as actividades, para que entendan como o teñen que facer e estimen que materiais deben utilizar (cores, goma, etc.). Tan importante como solucionar un problema é aprender as estratexias que se utilizaron para tal fin. Por iso é bo relacionar as novas formulacións con outras xa superadas para que poida establecer relacións entre os diferentes procedementos empregados e aprender cales convén aplicar.
3. Relacionar o novo con outras actividades xa feitas e facerlles ver os elementos comúns. Comparando o que fixeron con outros xogos anteriores, o neno irá definindo estratexias específicas e afinando a súa capacidade de solucionar problemas, sexan estes do tipo que sexan.
4. Aínda que moitos dos exercicios son de contido visual, é importante que o neno verbalice os seus contidos explicando coas súas palabras o que fixo, precisando todos os pormenores das imaxes e os motivos polos que decide a solución que achega.

Nome _____ Data _____

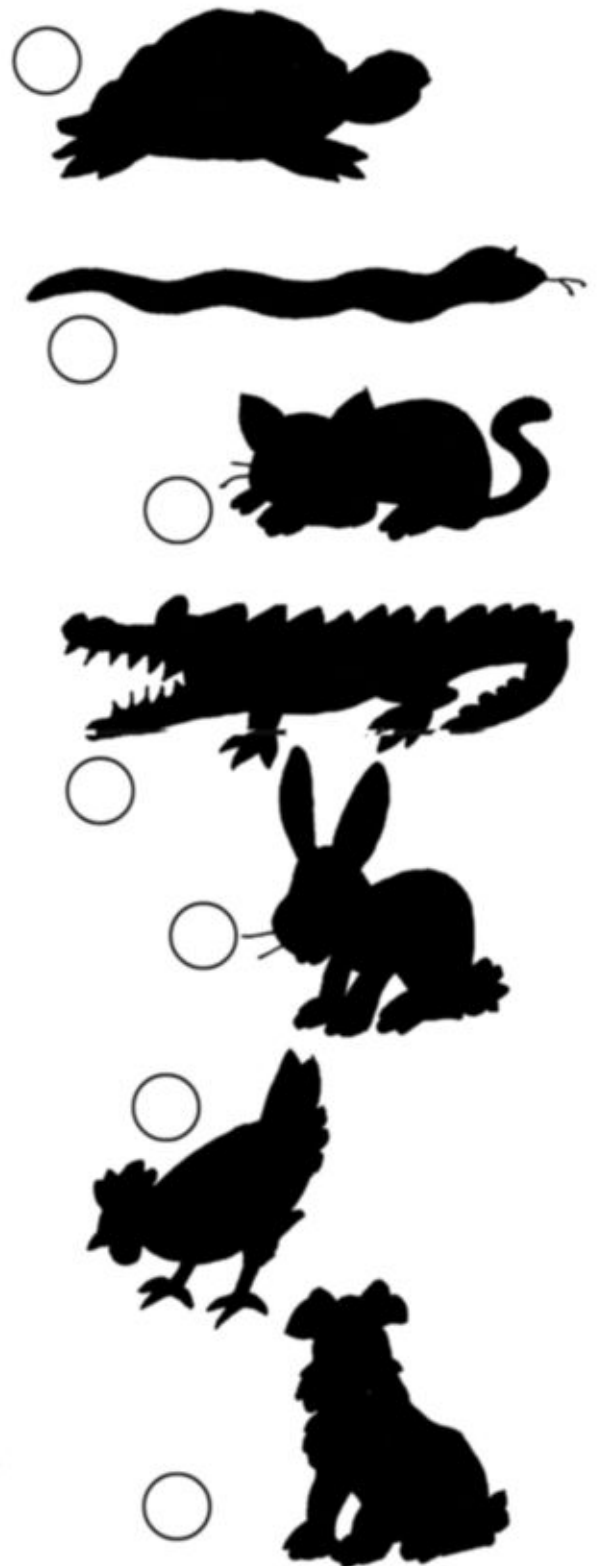
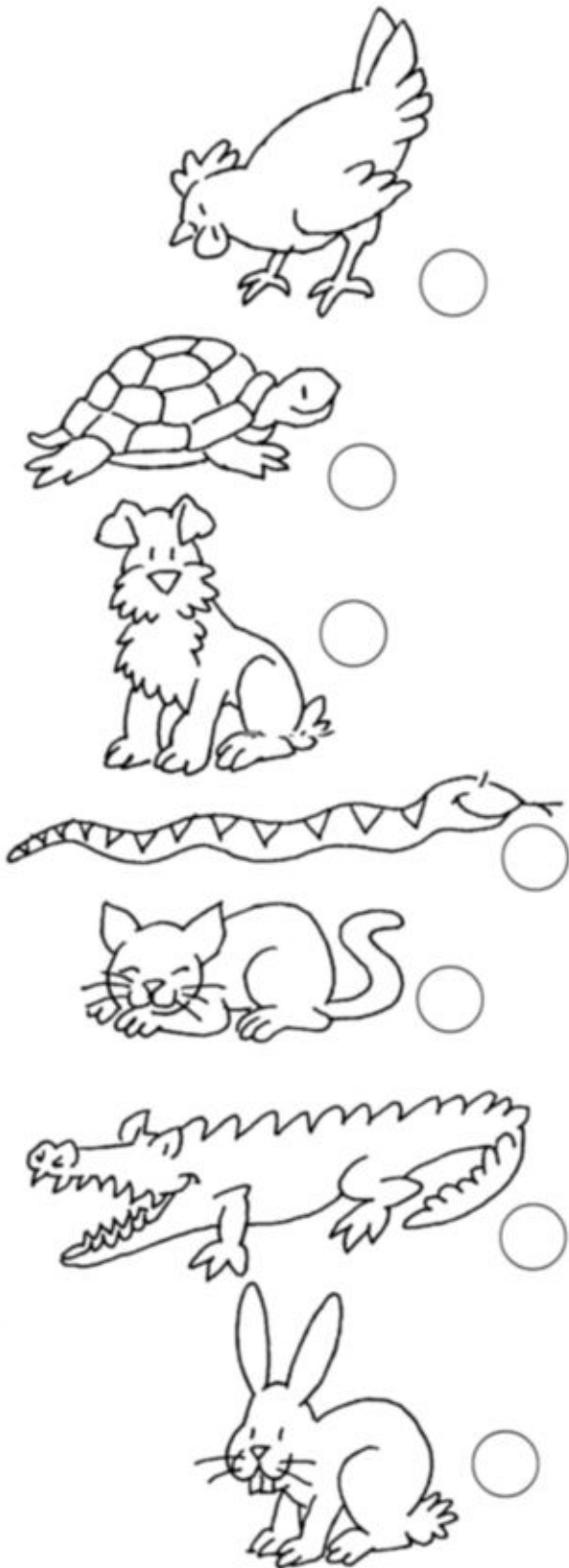
1 Colorea.

- De azul, os paxaros que voan cara abaixo.
- De vermello, os paxaros que voan cara á dereita.
- De verde, os que voan cara arriba.
- De amarelo, os que voan cara á esquerda.

Nome _____ Data _____

1 Une cada animal coa súa sombra ou silueta.

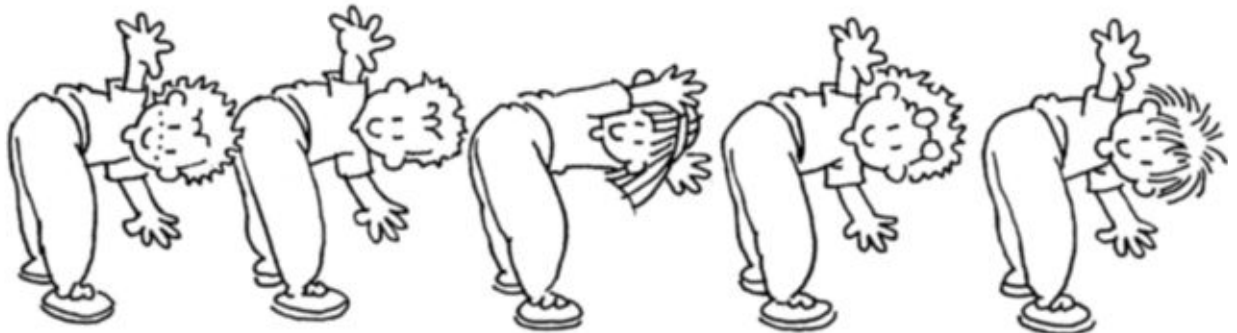
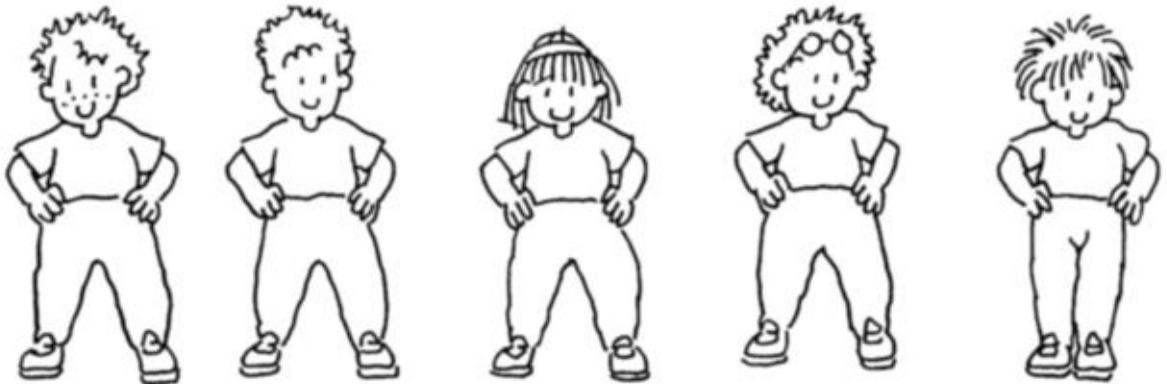
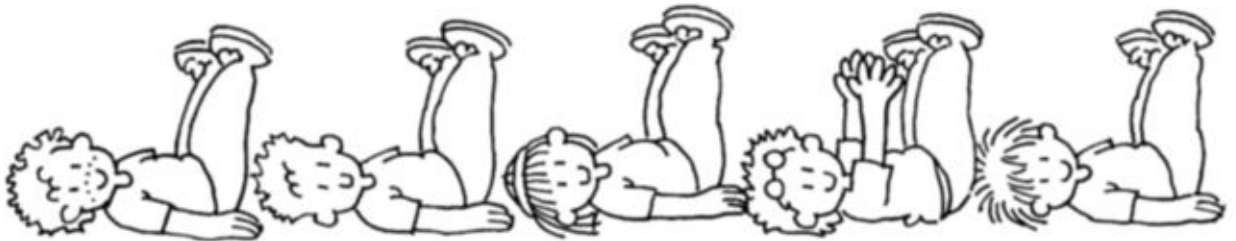
Nome _____ Data _____

- 1** Compara os debuxos e marca con lapis de cores as nove diferenzas.

Nome _____ Data _____

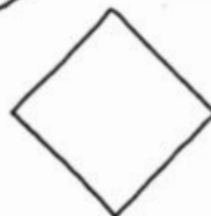
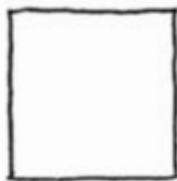
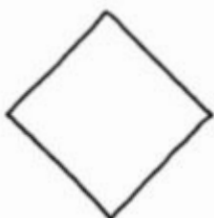
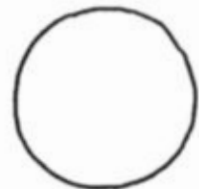
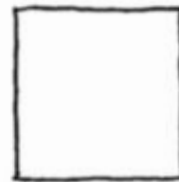
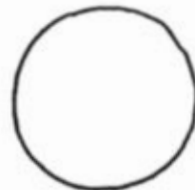
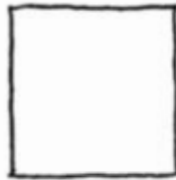
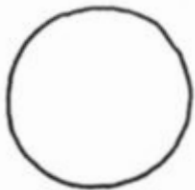
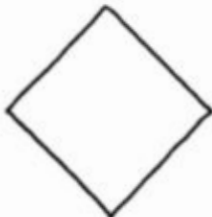
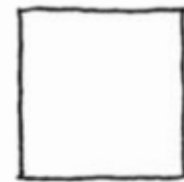
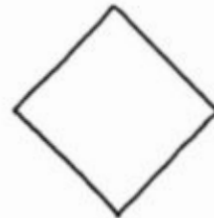
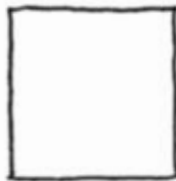
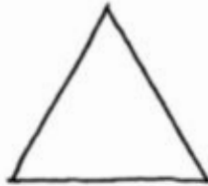
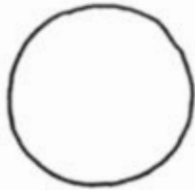
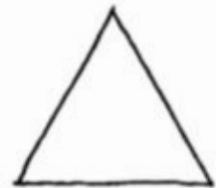
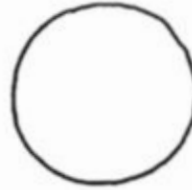
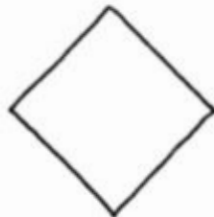
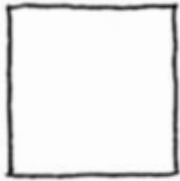
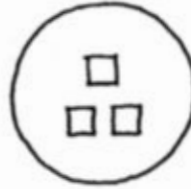
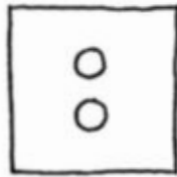
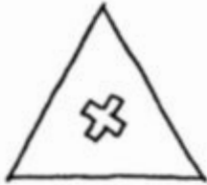
- 1** Que personaxe ten unha postura diferente en cada fila?
Píntao de amarelo.

Nome _____ Data _____

1 Observa as marcas que teñen as figuras.

- Debuxa en cada figura da parte inferior a marca que corresponda.

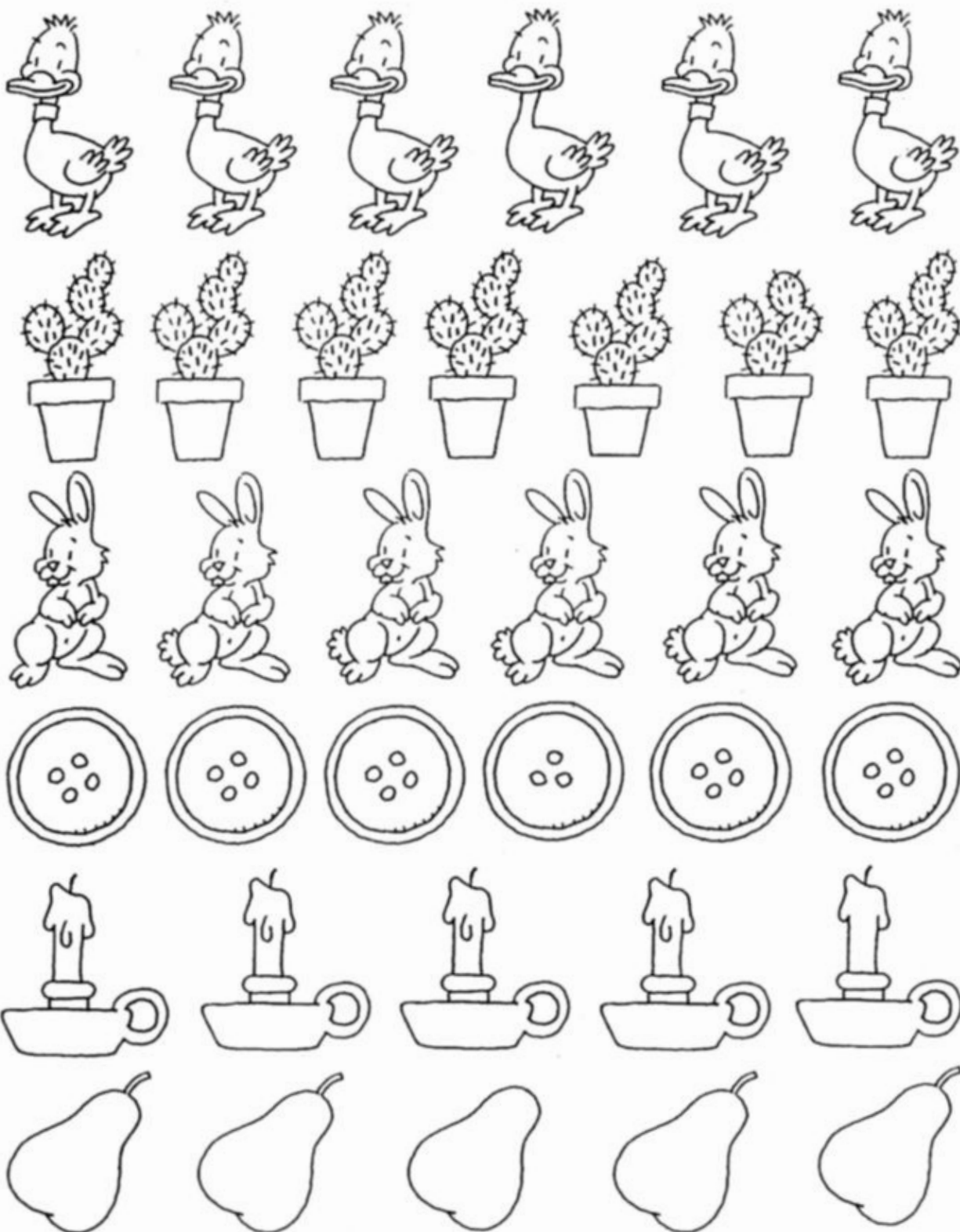

Nome _____ Data _____

1 En cada fila hai un debuxo diferente.

Pinta de vermello o detalle que o diferencia.

Nome _____ Data _____

1 Colorea.

- De amarelo, os obxectos do conxunto de arriba que non están no conxunto de abaixo.
- De vermello, os obxectos do conxunto de abaixo que non están no conxunto de arriba.
- De azul, os obxectos que están arriba e abaixo.

Nome _____ Data _____

1 Le e resolve.

Varios nenos non puideron vir hoxe á clase. Compara a foto, que está arriba, coa imaxe da aula, que está abaixo. Despois, arrodea na foto cun círculo azul os alumnos que viñeron e cun círculo vermello os que faltan.

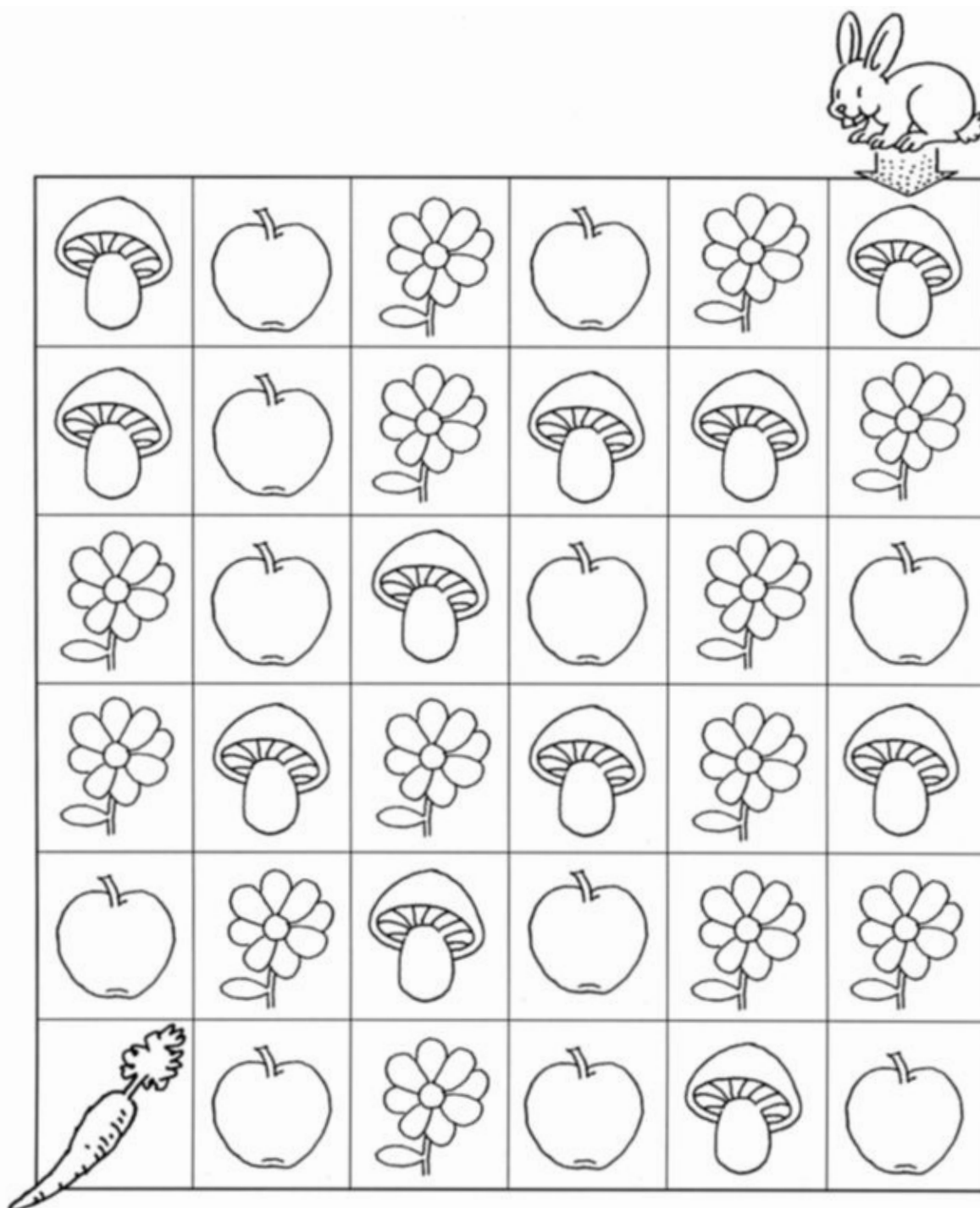

Como alcanzará o coello a súa cenoria?

Nome _____ Data _____

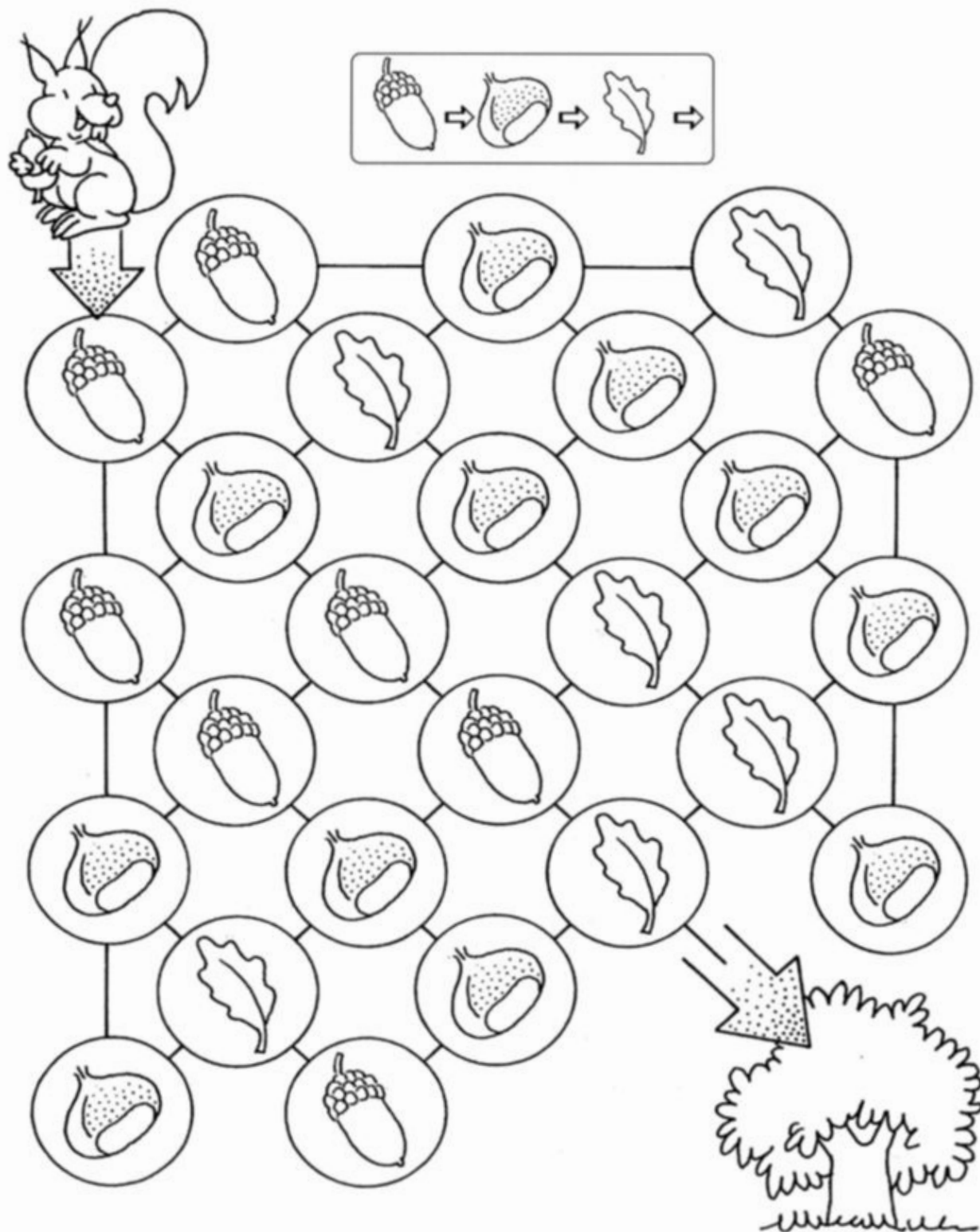
1 Axuda ao coello a conseguir a súa cenoria. Sigue as instrucións.

- Pode ir de lado (↔) e de arriba abaixo (⇕).
- Ten que seguir sempre a mesma orde: cogomelo → flor → mazá.

Nome _____ Data _____

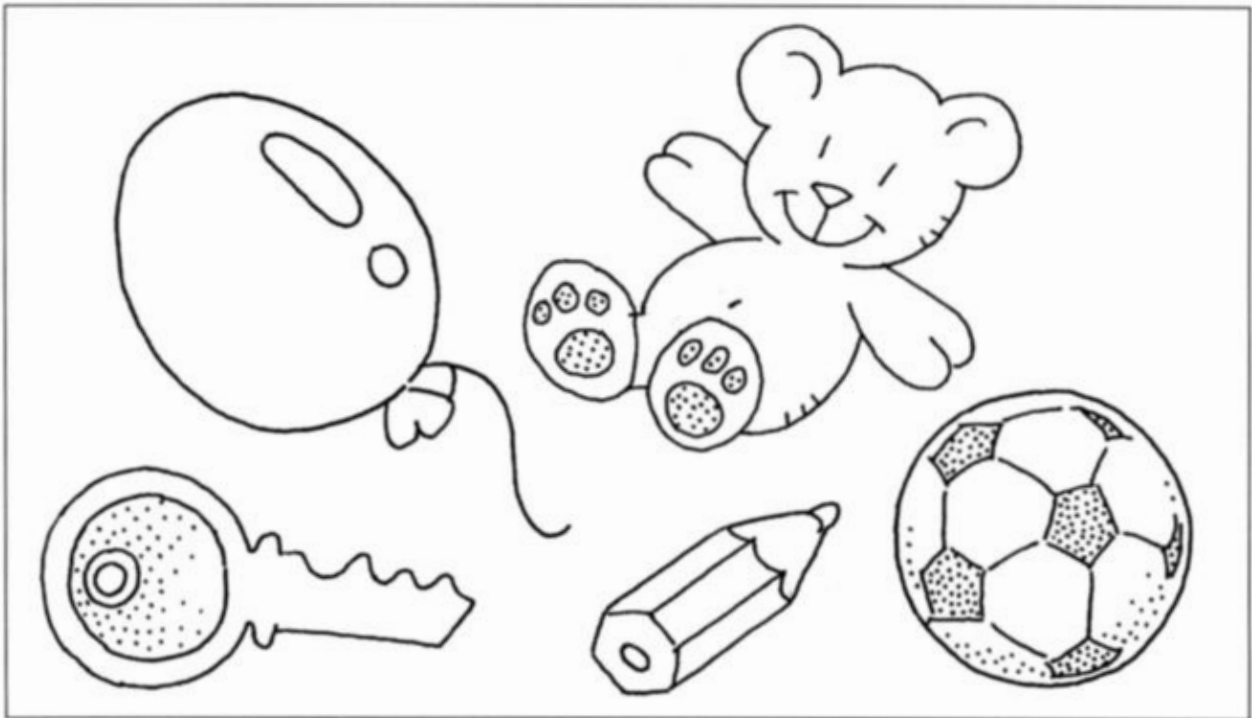
- 1** Colorea os círculos que percorre o esquío ata chegar á súa árbore. Respecta a orde indicada.

Nome _____ Data _____

1 Observa os obxectos que hai no cadro de arriba.

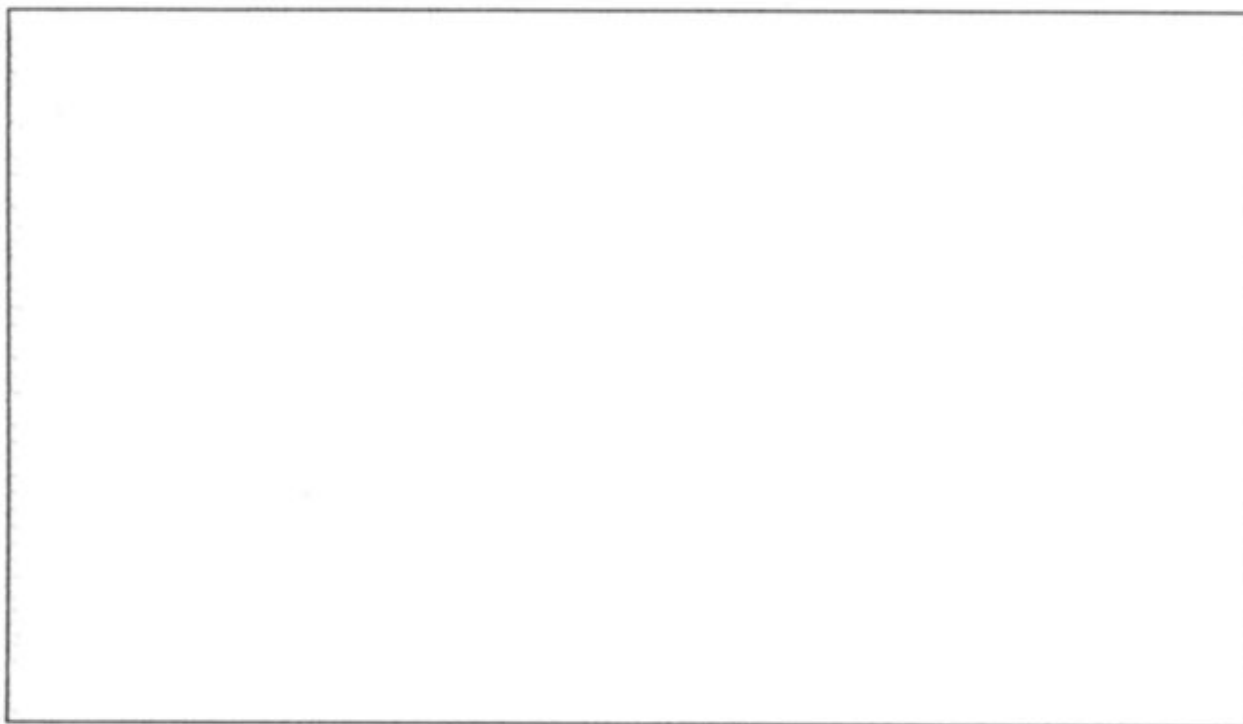
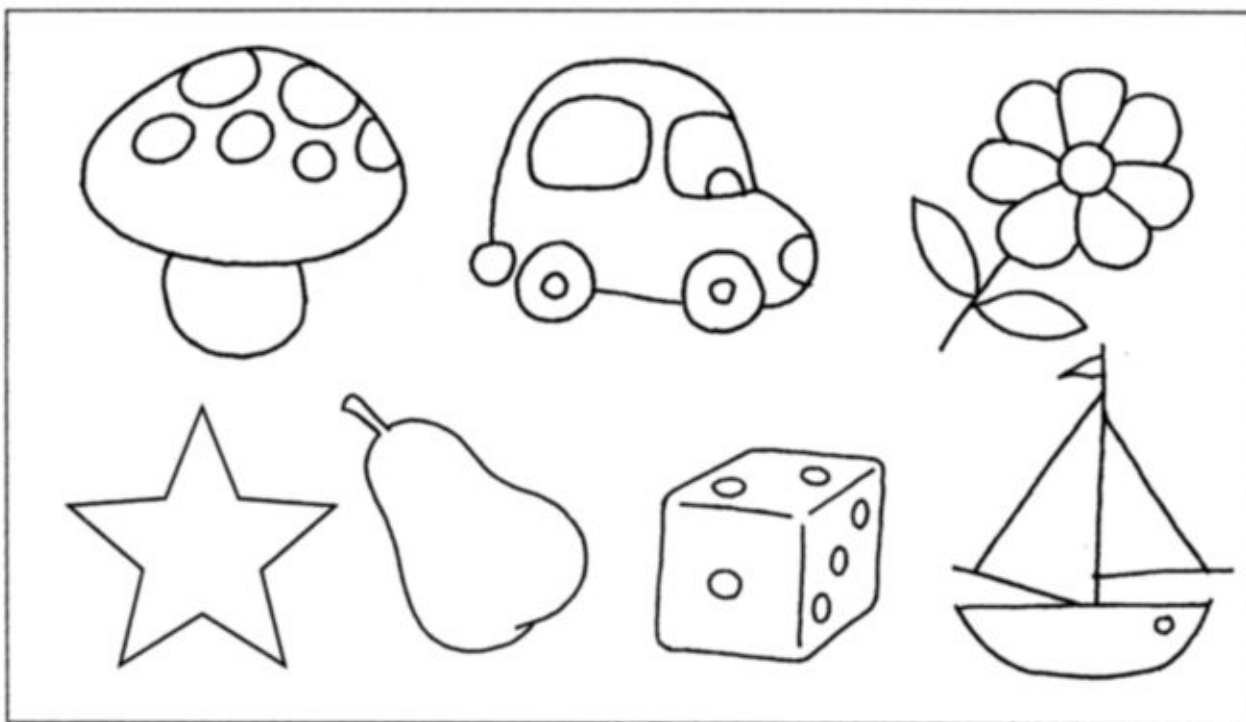
- Dobra a folla pola metade.
- Debuxa eses mesmos obxectos sen miralos.

Nome _____ Data _____

1 Observa os obxectos que hai no cadro de arriba.

- Dobra a folla pola metade.
- Debuxa eses mesmos obxectos sen miralos.

Nome _____ Data _____

1 Le e sigue os pasos.

- Pega a folla nunha cartolina e recorta.
- Coloca as fichas boca abaixo e forma parellas.

Nome _____ Data _____

1 Escribe o número que corresponda en cada fotografía.

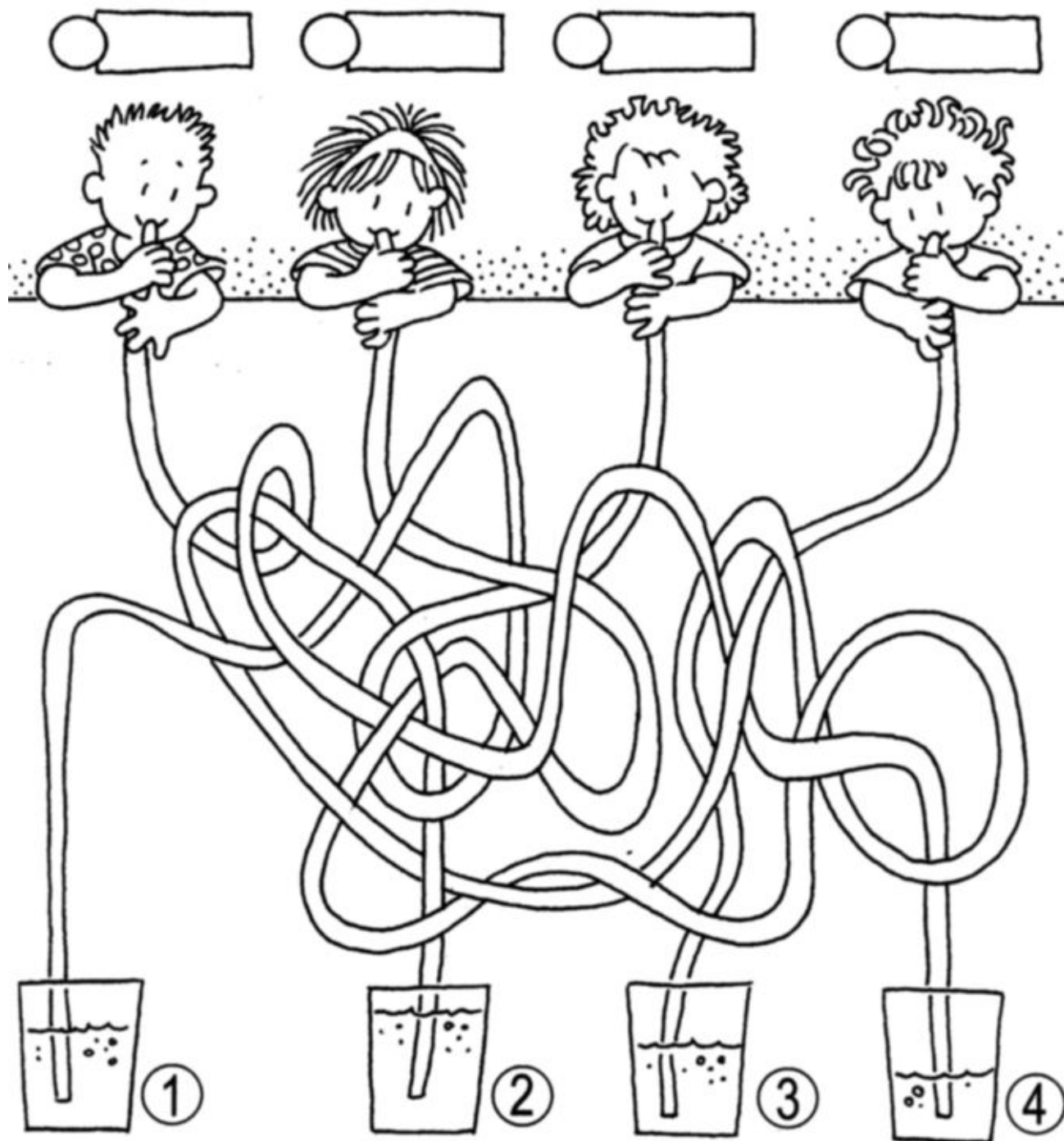
1. Carne usa lentes e leva pantalón curto.
2. Luísa leva saia e ten unha flor no pelo.
3. Helena é a que leva tenis e está sentada.
4. Marta ten o pelo longo.

Nome _____ Data _____

1 Pinta o tubo de cada neno cunha cor diferente e determina de que vaso beben. Despois, escribe na cartela de cada neno o número e o nome que correspondan.

- María está ao lado de Ana.
- Tomé ten o cabelo revoltado.
- Ana leva unha camiseta a raias.
- A camiseta de Paulo ten lunares.

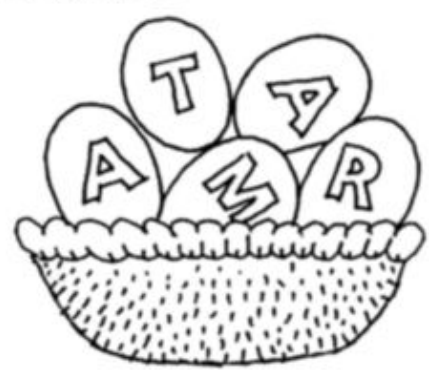
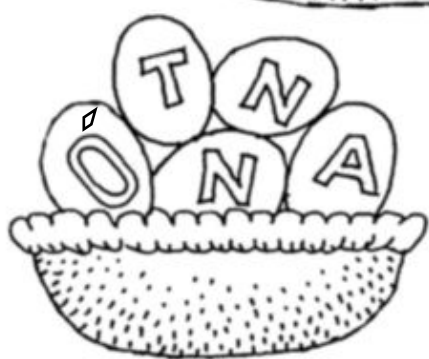

Comprensión verbal

Nome _____ Data _____

1 Le.

- Cada cesta contén as letras que forman o nome dun neno.
- Une cada cesta co neno que corresponda.

LAURA

ELISA

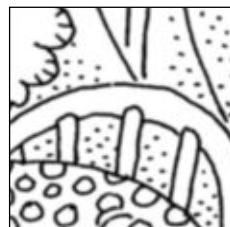
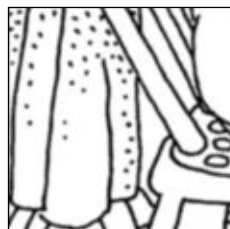
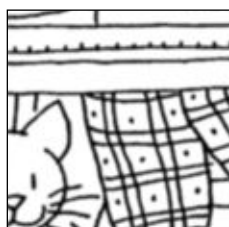
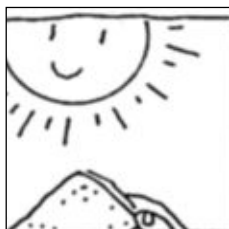
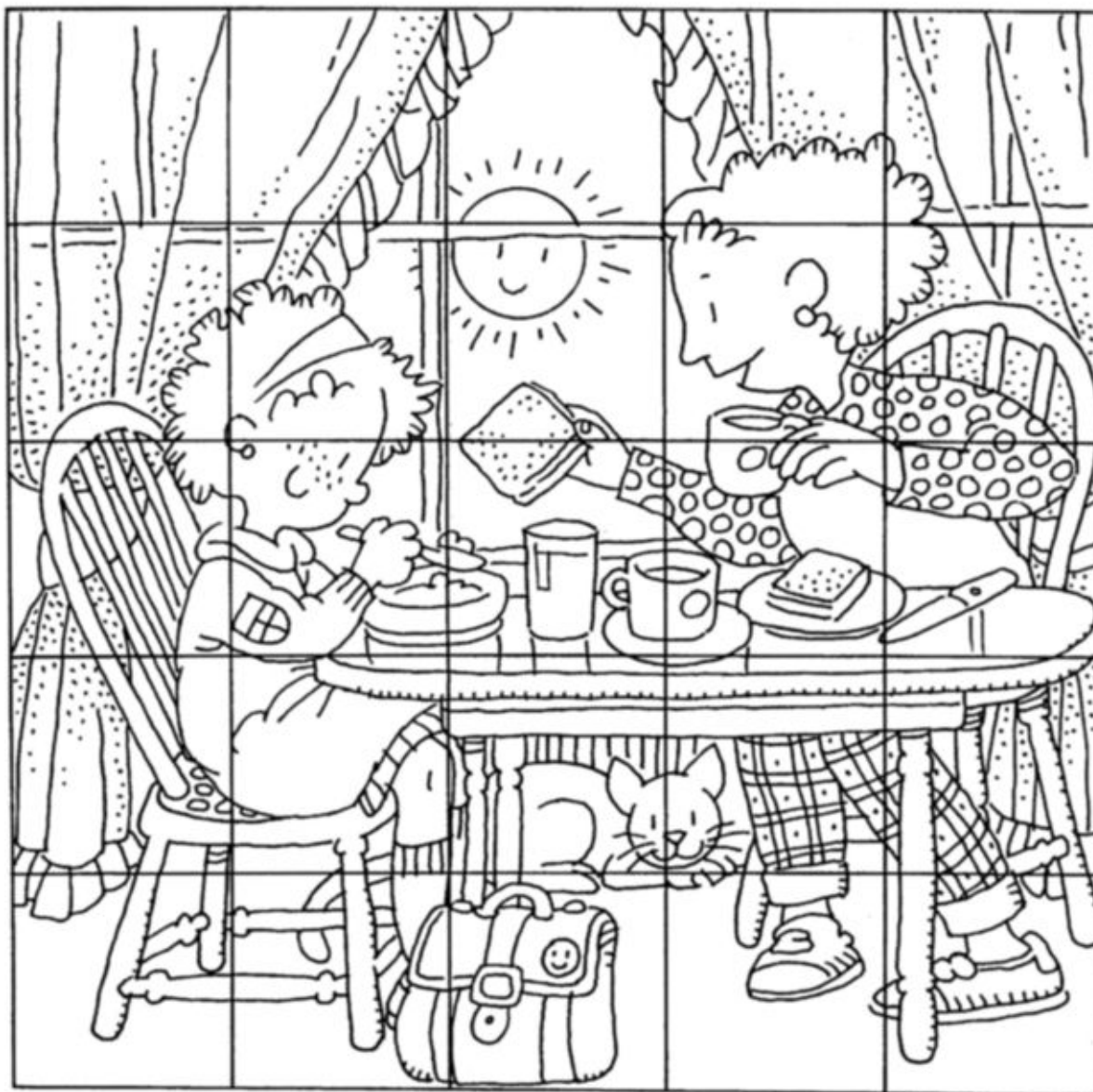
MARTA

ANTÓN

Nome _____ Data _____

1 Observa.

- Busca no debuxo grande o sitio exacto de cada debuxo.
- Colorea ambos os recadros coas mesmas cores.

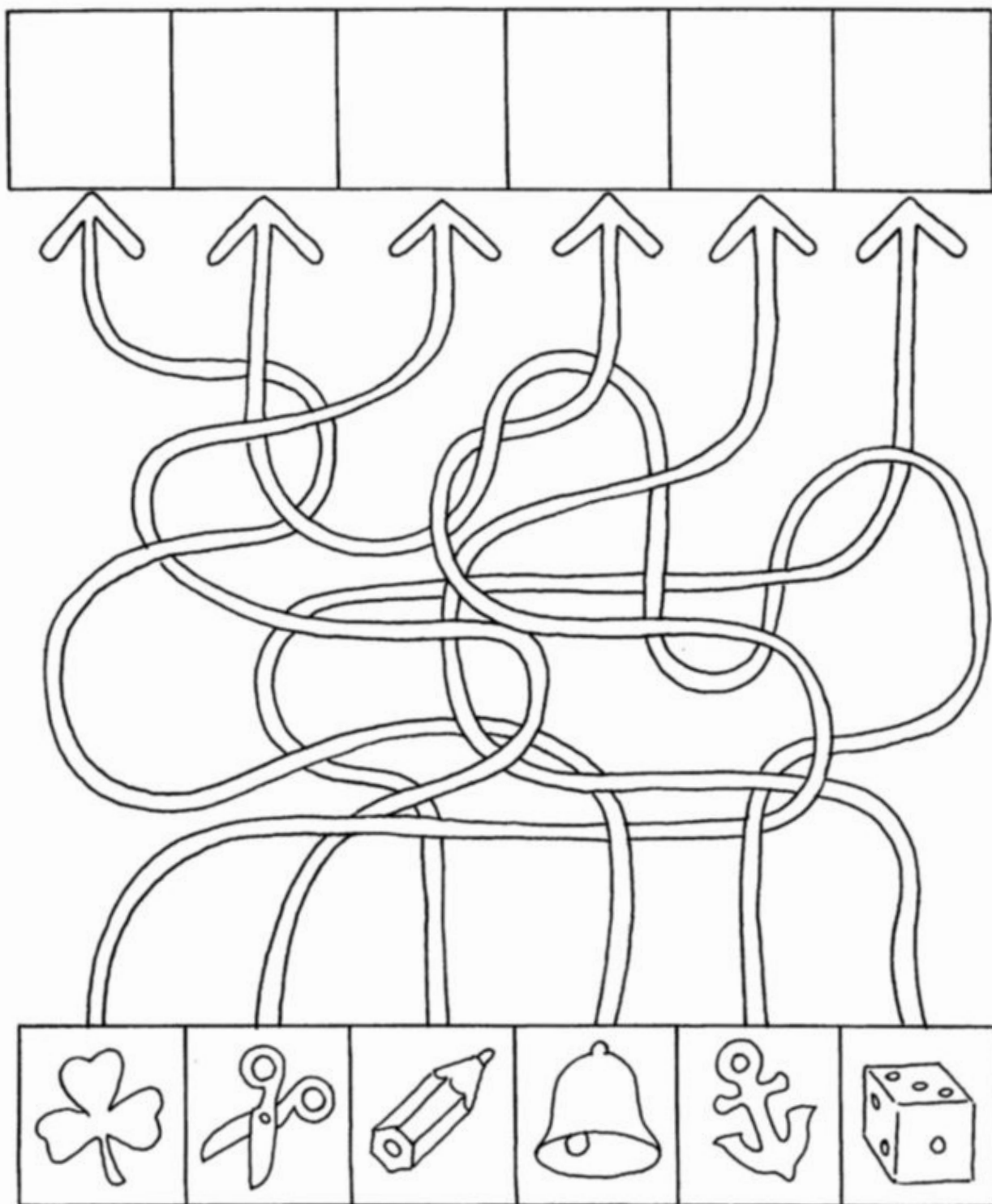

Nome _____ Data _____

1 Le e sigue os pasos.

Continúa o camiño que parte de cada un dos obxectos.

Debuxa cada obxecto no cadro que lle corresponda.

Nome _____ Data _____

1 Colorea.

- De vermello, os gatos que están dentro de algo.
- De amarelo, os gatos que están debaixo de algo.
- De laranxa, os gatos que están sobre algunha cousa.

Nome _____ Data _____

1 Sigue os pasos.

- Localiza os nenos que están na mesma postura nestes grupos.
- Colorea o seu chándal da mesma cor, distinta da das outras parellas.

Nome _____ Data _____

1 Escribe o nome de cada animal na fila que lle corresponda.

Na columna sinalada aparecerá o nome da familia a que pertencen.

elefante

OSO

home

gorila

tigre

porco

panda

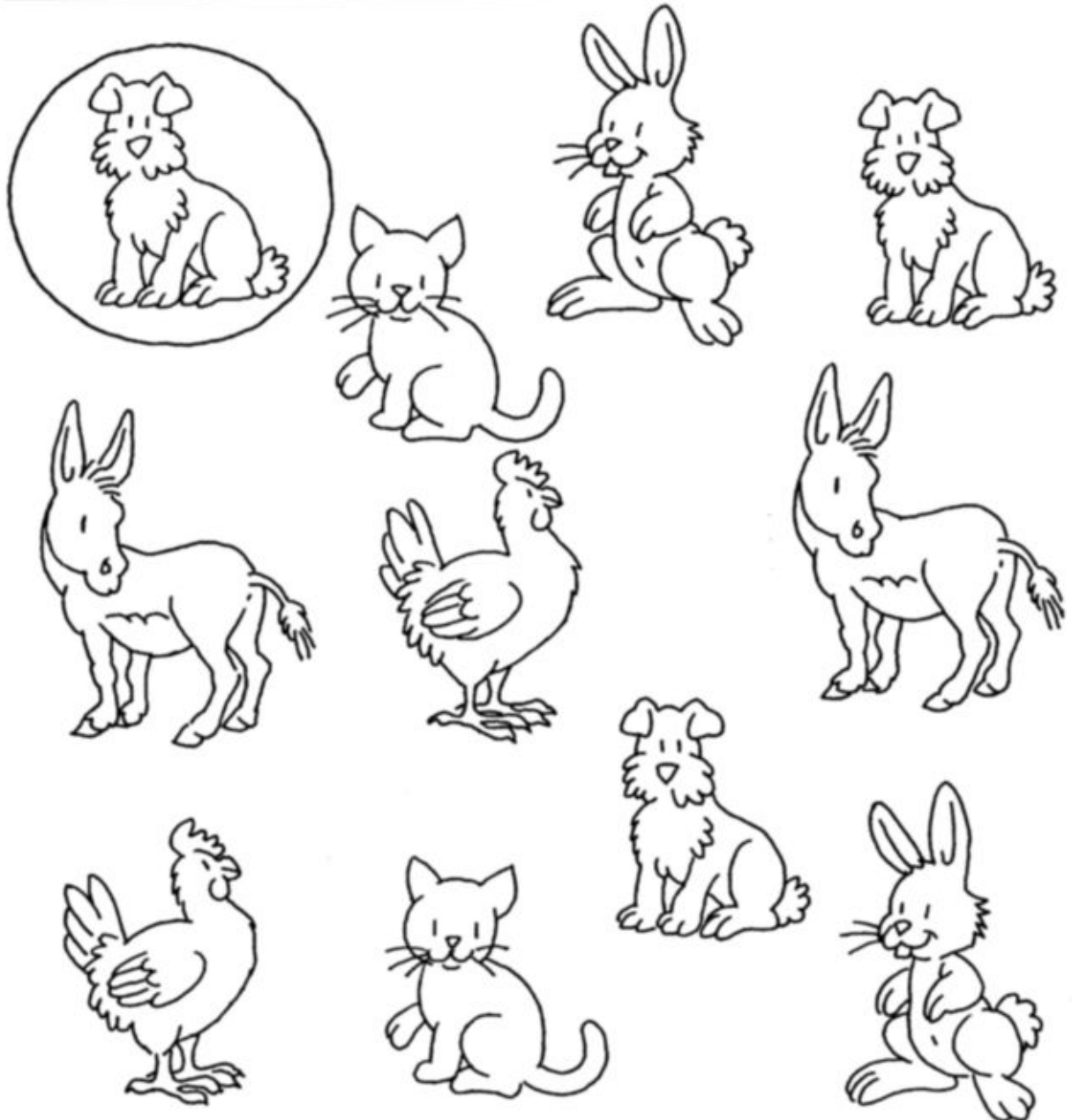
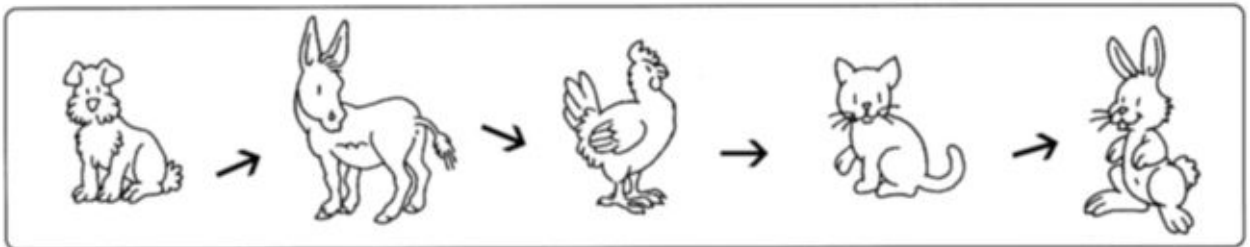
m

s

Nome _____ Data _____

1 Une con frechas os animais do debuxo segundo a orde indicada, empezando polo que está arrodeado.

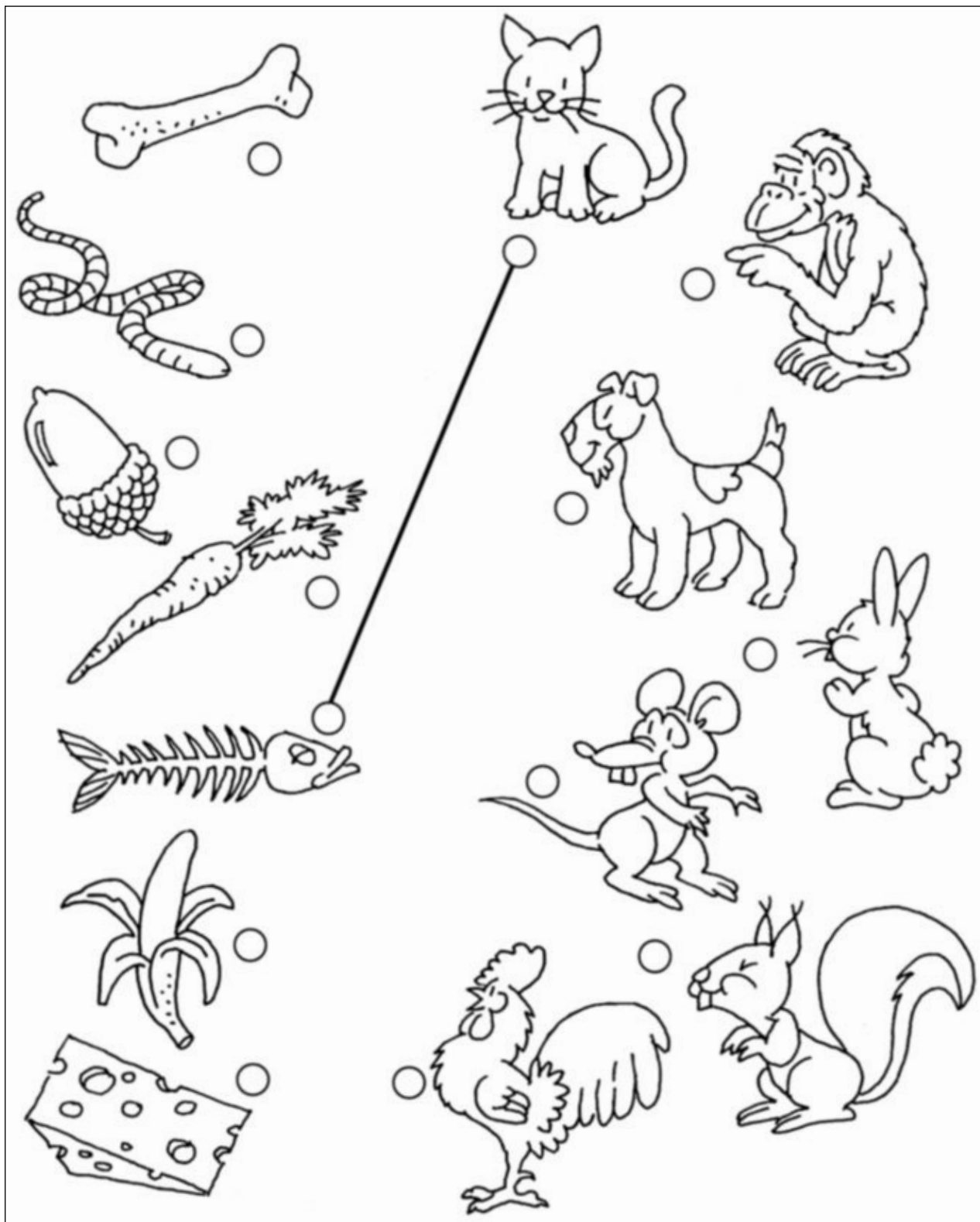
Ten en conta que despois do coello volve o can.

Nome _____ Data _____

1 Observa o exemplo.

Une cada animal coa súa comida preferida.

Nome _____ Data _____

- 1** Observa. Os nenos recolleron e ordenaron as súas cousas, pero un bromista cambiou algunhas de sitio.

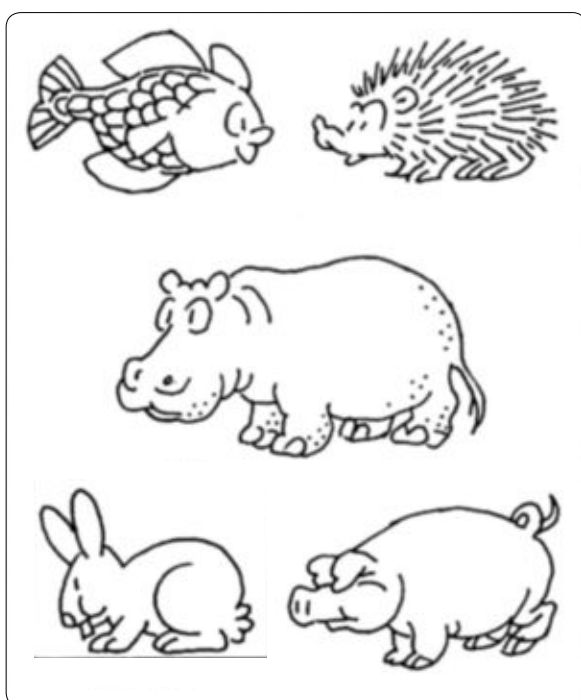
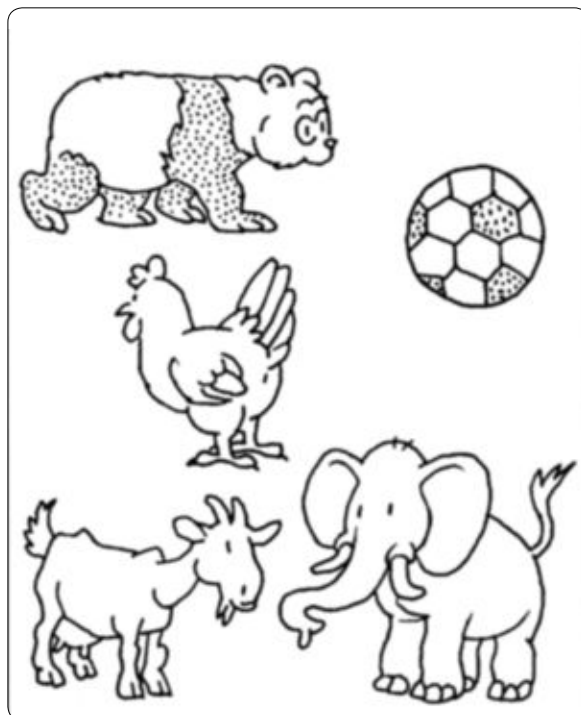
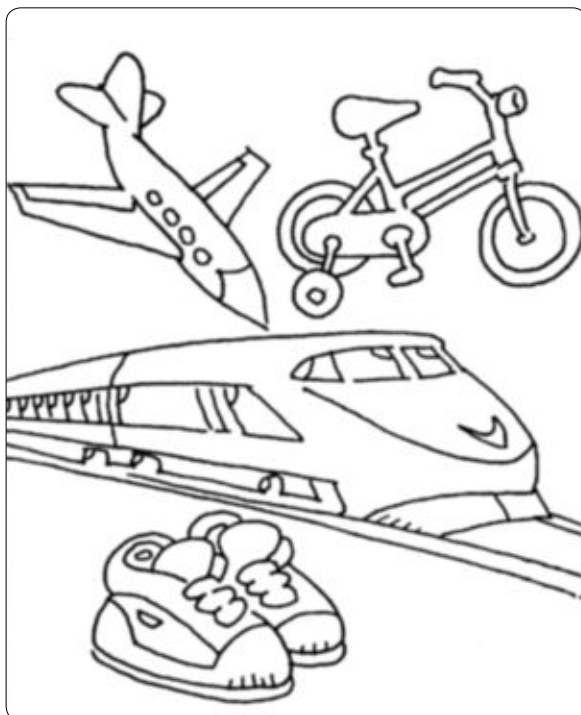
Colorea as que non estean no seu lugar.

Nome _____ Data _____

1 Observa. En cada conxunto de debuxos hai un que non é similar aos outros.

Arrodea cun círculo de cor o elemento que non encaixa cos demais.

Nome _____ Data _____

1 Fíxate nos debuxos de cada tira. Cal vai ao final?

Escribe nese espazo o número correspondente.

①	②	③	④	⑤	⑥	

①	②	③	④	⑤	⑥	

①	②	③	④	⑤	⑥	⑦	⑧		

Razoamento lóxico

Nome _____ Data _____

1 Observa e sigue os pasos.

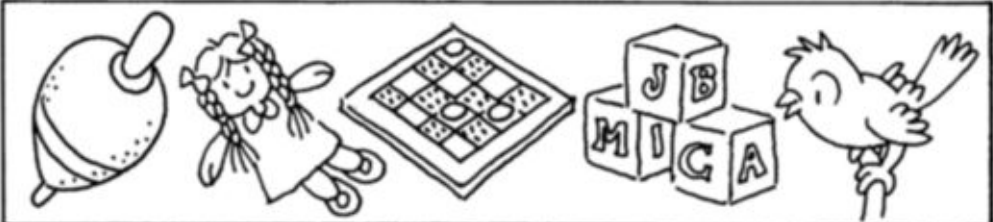
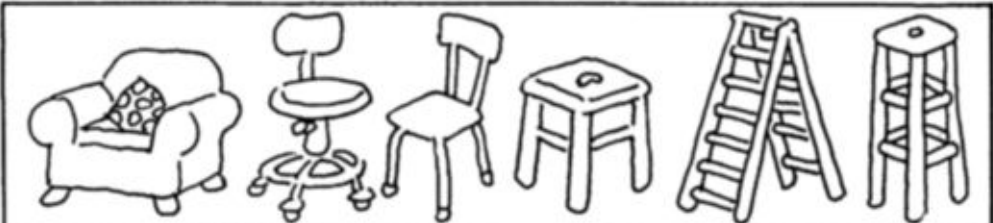
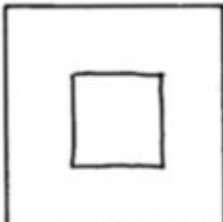
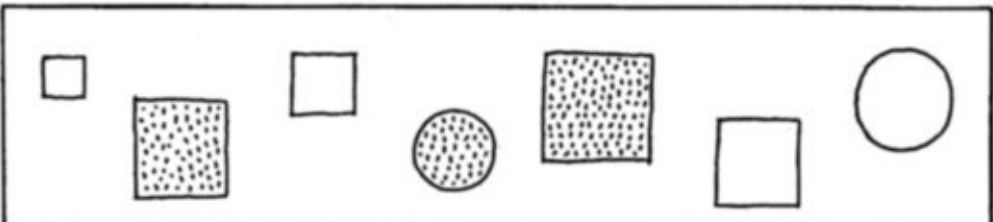
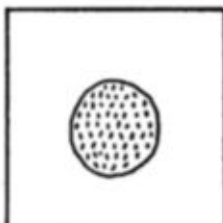
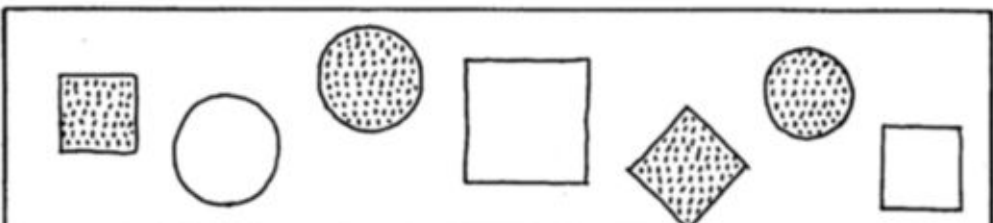

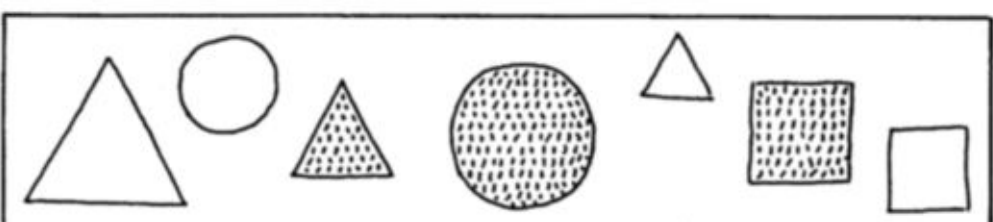
- Localiza o elemento do cadro da dereita que sexa axeitado para completar o cadro da esquerda.
- Coloréao.

Nome _____ Data _____

1 Observa as tiras.

Arrodea cun círculo o elemento que se pareza menos ao debuxo da esquerda.

Nome _____ Data _____

1 Observa os debuxos. Están desordenados.

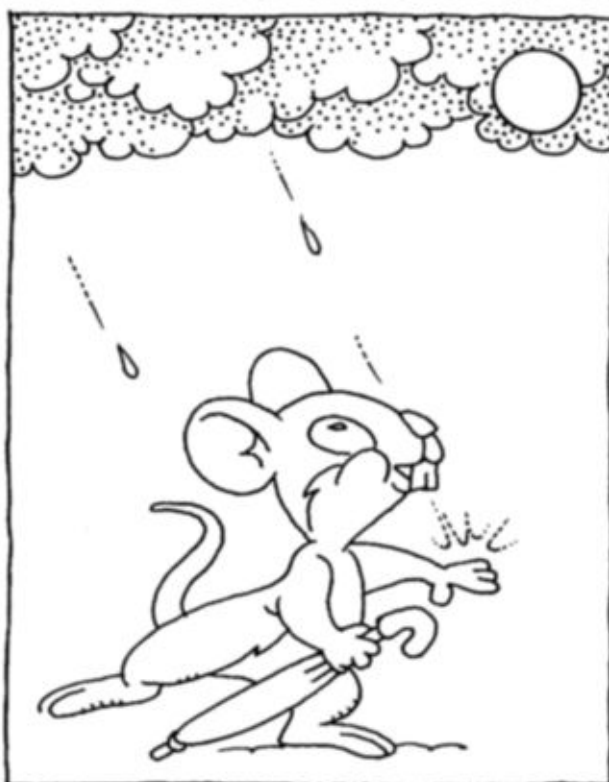
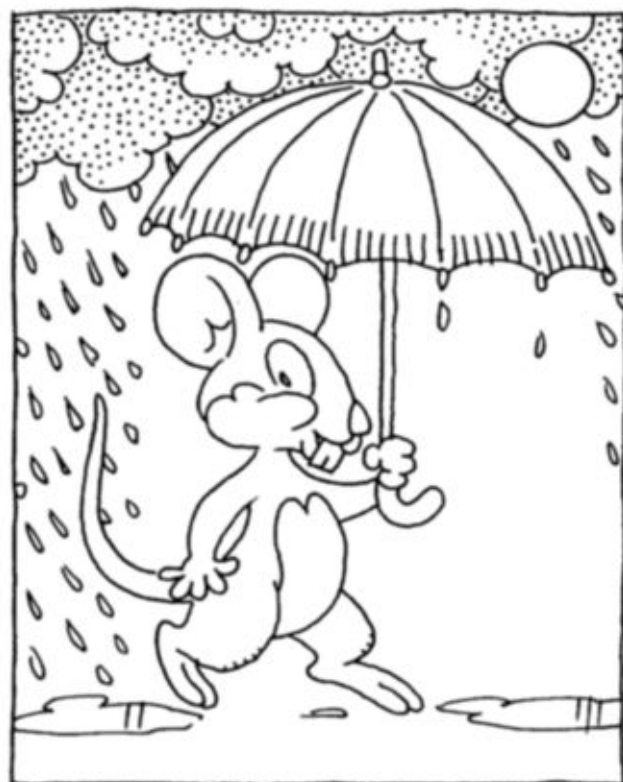
Une cada cadro da fila superior co que corresponde da fila central e despois co correspondente da fila inferior.

Nome _____ Data _____

1 Ordena as viñetas desta historia.

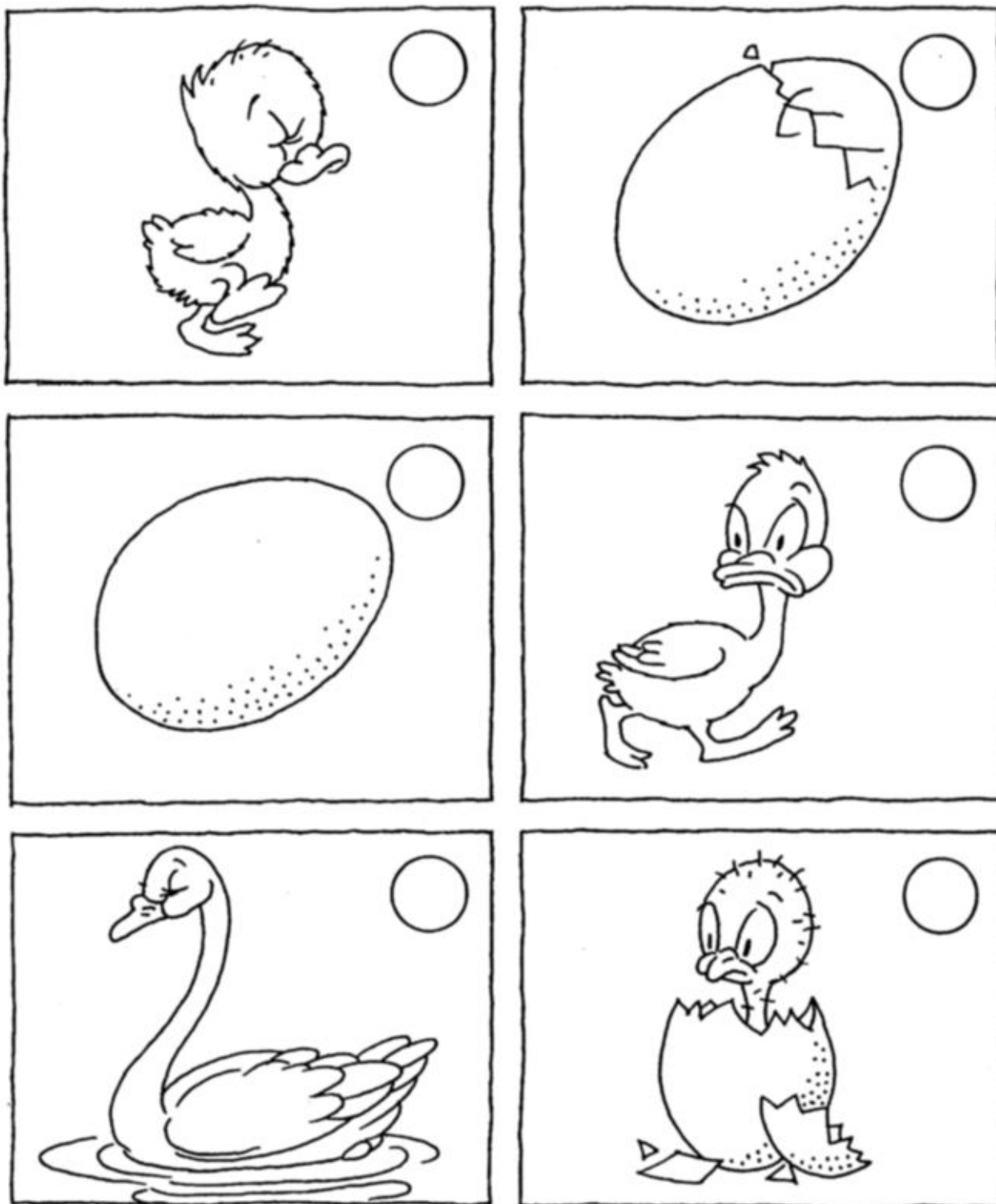
Escribe o número da orde (1, 2, 3, 4) que corresponda a cada debuxo.

Nome _____ Data _____

1 Ordena as viñetas desta historia.

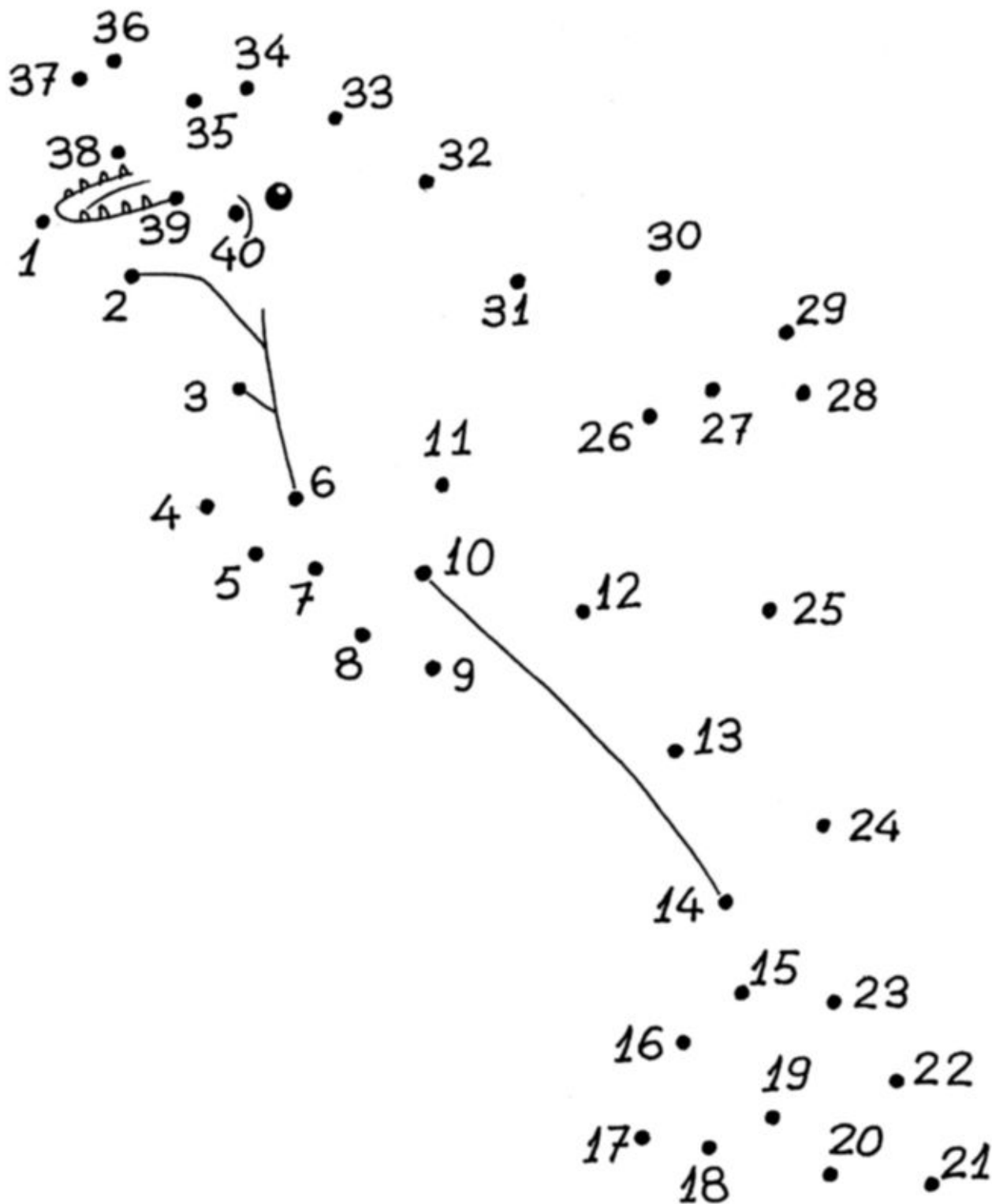
Escribe o número da orde (1, 2, 3, 4) que corresponda a cada debuxo.

Nome _____ Data _____

1 Descubre o animal que se agocha detrás dos números.

Une os puntos do 1 ao 40.

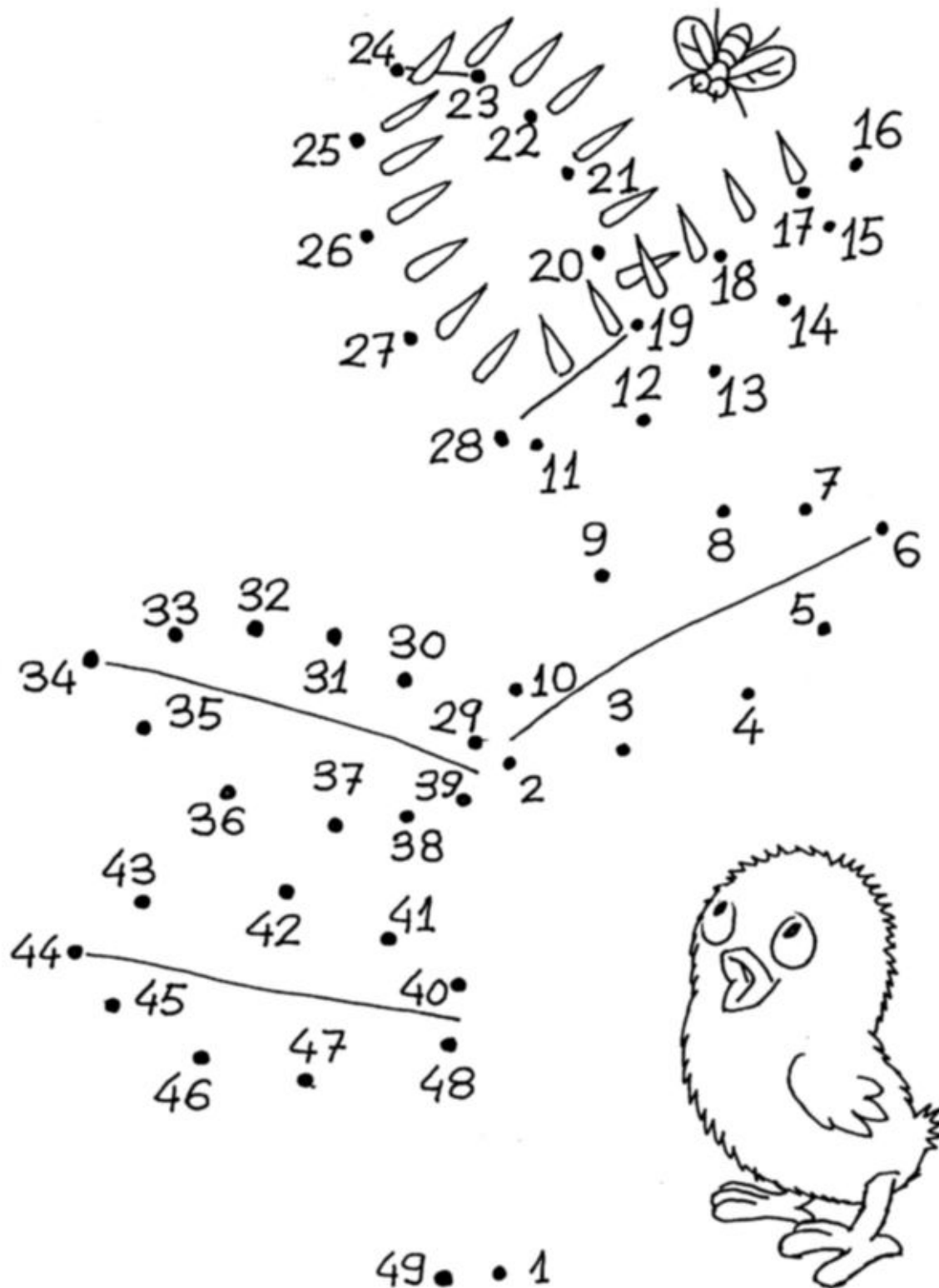

Habilidade numérica

Nome _____ Data _____

1 Descubre que sorprende ao pitiño.

Une os puntos do 1 ao 49.

Nome _____ Data _____

1 Une cunha liña cada personaxe coa súa torta de aniversario.